

**ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ
АДМІНІСТРАЦІЇ**

**ОДЕСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ ЦЕНТР
ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА ВИХОВАННЯ**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»**

**НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»**

ОБЛАСНИЙ ЗБІР ДИТЯЧОГО ЕКОЛОГІЧНОГО ПАРЛАМЕНТУ

**Матеріали круглого столу
5 ЛИСТОПАДА 2015 року**

м. ОДЕСА

Дитячий Екологічний Парламент – недержавна, неприбуткова спілка дітей, які є представниками від дитячих громадських екологічних організацій. Мета сесії Парламенту – консолідація зусиль дитячих громадських і державних екологічних організацій на реалізацію міжнародних, національних та локальних екологічних програм, спрямованих на збереження, підтримку і відтворення природи, здійснення інформаційної підтримки та виконання координаційної ролі в роботі всіх дитячих громадських екологічних об'єднань. Основним завданням діяльності ДЕПу є зібрання однодумців для навчання та обміну досвідом з природоохоронної та екологічної роботи.

В рамках ДЕП були проведені тренінги – навчання. До участі у роботі сесії були запрошені представники дитячих громадських і державних екологічних організацій, що займаються екологічними програмами, які спрямовані на збереження, підтримку і відтворення природи.

Формат роботи сесії – презентація природоохоронної роботи клубів, дитячих громадських, державних екологічних організацій. Для більш ефективного висвітлення результатів роботи проілюстровані фото -, відео матеріалами, малюнками, картами, плакатами тощо.

Матеріали подано в авторській редакції.

**ДИТЯЧИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ ПАРЛАМЕНТ –
школа з формування громадської свідомості молоді, діяльність
якого спрямована на реалізацію міжнародних, національних та
локальних екологічних програм по збереженню та відтворенню природи**

5 листопада 2015 року, на базі Національного університету «Одеська юридична академія», Одеським обласним гуманітарним центром позашкільної освіти та виховання спільно з НУ «Одеська юридична академія» був проведений обласний збір Дитячого екологічного парламенту (далі ДЕП). 57 екоактивістів з 12 районів та міст області: Суворовського, Малиновського, Приморського, Київського районів м. Одеса; м. Білгород – Дністровський; м. Іллічівськ; Біляївського, Болградського, Комінтернівського, Тарутинського, Татарбунарського районів плідно працювали над концепцією спільного бачення питань з правового забезпечення благополуччя тварин та захисту їх від жорстокого поводження. Учасники обласного збору ДЕП пройшли тренінг з підвищення рівня знань з інформаційних технологій: «Інформатизація суспільства, як показник економічного розвитку держави» (доцент кафедри системного програмного забезпечення Одеського національного політехнічного університету Блажко Олександр Анатолійович). Програмою заходу було також передбачено:

- екскурсія до світу раритетної книги (Музей книги, відділ рідкісних видань НУ «Одеська юридична академія», співробітник бібліотеки Мазур Інна Степанівна);
- оголошення «Звернення учасників Всеукраїнського збору дітей-лідерів Екологічного парламенту до громадян України та всього світу»;
- презентація роботи лідерами-учасниками обласного збору ДЕП, захист екологічних проектів з метою обміну досвідом природоохоронної роботи;

- тренінг «Правове забезпечення захисту тварин від жорстокого поводження в Україні» - Турська Віта Олегівна, аспірант кафедри адміністративного права НУ «Одеська юридична академія»;

- підвищення правосвідомості учасників збору: доповідь «Історія та сучасний стан правового забезпечення благополуччя тварин і захист їх від жорстокого поводження» - Зубченко Надія Ігорівна, здобувач кафедри міжнародного права та міжнародних відносин НУ «Одеська юридична академія»

- круглий стіл, метою якого були вибори регіональних координаторів та визначення пріоритетних напрямів подальшої діяльності місцевих екологічних ініціативних груп, Дитячих екологічних парламентів.

Екоактивісти обласного збору ДЕП отримали сертифікати учасників тренінгів з біоетики та інформаційних технологій.

Методист Одеського обласного гуманітарного центру
позашкільної освіти та виховання

О. Б. Ряшенцева

**БЛОК І. ПРЕЗЕНТАЦІЯ РОБОТИ ЛІДЕРАМИ-УЧАСНИКАМИ
ОБЛАСНОГО ЗБОРУ ДЕП, ЗАХИСТ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОЕКТІВ З
МЕТОЮ ОБМІНУ ДОСВІДОМ ПРИРОДООХОРОННОЇ РОБОТИ**

**Єрьоміна Марина,
Гурьянов Олександр**
Одеський навчально-виховний комплекс «Гімназія № 7 –
спеціалізована школа І ступеня
з поглибленим вивченням англійської мови»

Керівники: *Долгий Марія Мар'янівна*, заступник директора з виховної роботи,
Аксенюк Ольга Володимирівна, педагог – організатор

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПРОЕКТ: «ПЕРША ПРИРОДНИЧО-ДОСЛІДНИЦЬКА
НАУКОВА ЕКСПЕДИЦІЯ SEG № 7»

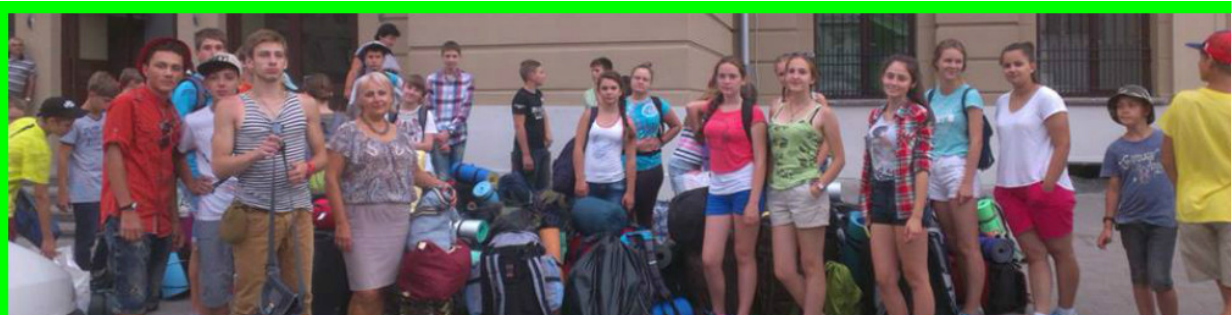
І почалося...Ще в потязі всі учасники І природничо-дослідницької наукової експедиції «SEG№7 -2015» Української Гімназії №7 розділилися на два вогнища, які мали обрати собі назву і гасло. Вітаємо! На станції Жмеринка було проголошено про створення вогнища «Слідопити» під керівництвом Бобряк Людмили Казимирівни та вогнища «Іскри» під керівництвом Атрохової Євгенії Владиславівни. Але подальше суперництво між вогнищами – умовне, бо гімназійне братерство - запорука успіху в усіх справах!

Колись усе буває вперше ...
Сьогодні хтось уперше збирав
у лісі хмиз, розпалював багаття
і варив на ньому обід, встано-
влював намет і перший раз у
житті проведе ніч не в м'якень-
кому ліжечку, а в справжньому
туристичному спальному
мішку... Але це не так страшно і
складно, коли ти в колі
справжніх друзів!

Наука.....

Починаючи з другого дня учасники І природничо-дослідницької наукової експедиції «SEG№7 -2015» Української Гімназії №7 – «Слідопити» та «Іскри» розпочали свою наукову діяльність. Під керівництвом Бобряк Людмили Казимирівни зранку вирушали у мандрівку щоб взяти зразки і дослідити фізичні та хімічні показники якості природних вод Карпат: річок Лімниця, Кузьмінець, сірководневого джерела і джерела біля «Кедрових палат». Юні дослідники вимірювали температуру, РН, визначали прозорість, запах, наявність зважених частинок, сульфатів, хлоридів, гідрогенкарбонатів, твердість води, сульфат, хлорид, гідрогенкарбонат іонів. Після обіднього відпочинку з новими силами бралися до обговорення результатів експерименту і складання звіту.

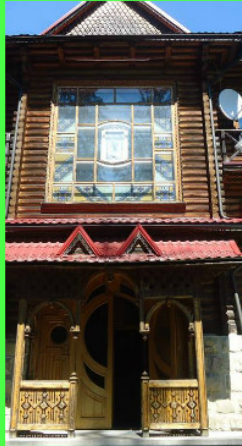

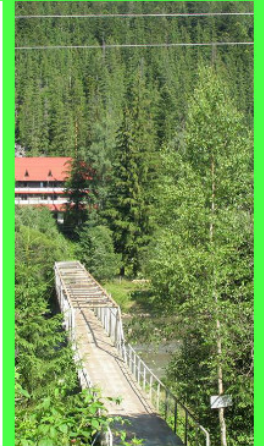

Орнітологія - не тільки красиве слово, але й цікава наука про птахів. Секретами цієї науки володіє Олександр Михайлович. Саме від нього учасники І природничо-дослідницької наукової експедиції «SEGN№7 -2015» Української Гімnazії №7 дізналися про способи відстеження і кільцювання птахів, про прибори що використовують для вимірювання розмірів дзьобу і крил. Під час наукових мандрівок спостерігали за птахами, розглядали їх у біноклі, вчилися розрізняти за зовнішнім виглядом і співом. І з перших днів дослідження були розставлені тенета до яких залетіло кілька пташок. Тож діти мали змогу дослідити цих птахів, після чого пернатих друзів випустили на волю. Результати спостережень були зафіксовані у науковому звіті.

В Україні органічно співіснують православна, римо-католицька і греко-католицька церкви. Край до якого ми потрапили відзначається високим рівнем духовності. Тут збереглися старовинні та унікальні церкви, костьоли, каплички, що вражають своєю неповторною архітектурою. Деякі з них збудовані без жодного цвяха. А образ Божої Матері не лише прикрашає подвір'я, але й оберігає кожну родину.

Можна сказати, що і природничо-дослідницькій науковій експедиції «SEGN-7 -2015» Української Гімназії №7 пощастило розбити табір поблизу «Кедрових палат», які побудував відомий громадський діяч і меценат митрополит УГКЦ Андрій Шептицький. Самі палати були збудовані з кедрового дерева, обробленого воском, що сприяло збереженню будівлі до нашого часу. Ми раді, що мали змогу відвідати ці палати напередодні святкування 150 – річчя від дня народження митрополита Андрія Шептицького.

Протягом усієї експедиції ми спостерігали за пташками, розставляли тенета, сподіваючись упіймати хоч одну, щоб окільцювати її ретельно дослідити. Та ж нам ніяк не щастило. Ми вже зажурилися... І ось останнього дня Олександр Михайлович приніс до альтанки щось у шкарпетці і повідомив, що дослідницька робота з орнітології таки буде доведена до кінця. Ми вмиг зібралися навколо нього і побачили, як із шкарпетки він дістав маленьку пташку. За довідником визначили, що це вільшанка (її ще називають у народі зорянка). За допомогою спеціальних приладів ми виміряли довжину дзьоба й крил і хвоста, розміри голови й лапок. Потім перевірили на наявність шкідників у пір'ї, окільцювали й випустили на волю. Лети, маленька, й бережи себе!

Був звичайний день. Раптом біля загороди зупинилося авто, вийшов статний чоловік у вишиванці і став розпитувати хто ми і звідки. Виявилось, що до нас завітав начальник управління молоді й спорту Облдержадміністрації Ростислав Микитюк. Ми радо зустріли гостя, розповіли про наше експедицію, а пан Ростислав був приємно вражений, що для наукових досліджень ми обрали саме Івано-Франківську область. Загальне фото із поважними гостями ще довго буде нагадувати про несподівану, але теплу зустріч.

Ой-йо-йой!!!! Туристи- початківці!

Вийшли вперше в ліс, тож не
наїжтеся мухоморів та бузини
нестиглої! Вони хоч і красиві, але
геть не їстівні! Одразу видно, що
учасники І природничо-
дослідницької наукової експедиції
«SEG№7 -2015» Української
Гімназії №7 майже всі виростили на
балконі)))) Подивіться як природа
Карпат прикрашає наше нелегке
таборове життя і дає змогу
поласувати чорницею, лісовою
малинкою, духмяними суничками.

Хочете мандрувати?
Треба загартовуватись!
Правило перше: ранкова зарядка!
Учасникам І природничо-
дослідницької наукової експедиції
«SEG№7 -2015» Української
Гімназії №7 про це не треба навіть
нагадувати, бо бути здоровим – це
модно, стильно, круто!

Липнева спека знайшла нас навіть у Карпатах. Як від неї врятуватися? Довго думати не довелося, адже поруч із табором найчистіша в Європі річка Лімниця (ми це підтвердили за допомогою хімічного дослідження). Тож гайда купатися! Наберемося життєвих сил від природи – і можна сміливо йти назустріч новим випробуванням.

Згідно правил експедиції «SEGN7 -2015» кожне вогнище має самостійно готувати собі їжу на багатті. Що бажаєте: вівсянку чи манку із свіжими ягодами, суп гороховий чи з локшиною, макарони по-флотськи чи кашу з м'ясною підливою? А може салатик із свіжих овочів? Проблем немає! Будь ласка, можемо все! Дотримуючись національних традицій, на обід було вирішено зварити борщ – справжній, український! Таємницею рецептури володіло кожне вогнище. У кого ж страва вийде найкращою, найсмачнішою?

Знаєте, що є індикатором чистоти річки? Форель! Ця рибка обирає лише чисте середовище для існування. Сьогодні ми рушаємо до господарства, де досліджують і вирощують форель. На господарстві нам розповіли про умови розведення форелі, показали басейни, в яких вона мешкає. А коли форельну годували, усі із захопленням спостерігали, як вона стрибає з води. Кульмінацією екскурсії стала так звана рибалка. Тож у вечері нас чекала смачна юшка з форелі від майстра у рибних стравах Людмили Казимирівни!

Куди б не занесла доля учнів гімназії №7, вони завжди лишаються патріотами, вірними синами й дочками своєї Батьківщини. А однодумців зможуть знайти навіть перебуваючи у природничо-дослідницькій науковій експедиції. Сьогоднішня зустріч ще одне тому підтвердження. Наші гості – воїни АТО, що проходять реабілітацію на базі Кедрових палат митрополита Андрія Шептицького. Дізнавшись про таке сусідство, ми вирішили запросити до табору наших захисників. Зібравшись увечері в теплому колі, ми розповіли про нашу гімназію, розпитували про мирне й воєнне життя наших бійців, про плани на майбутнє. Та найважливішим із почутого стало те, що спричинило їхнє рішення піти в зону АТО. Як же це цінно – знати, що хтось, щохвилини ризикуючи своїм життям, стоїть там не за гроші й не заради амбіцій, а за те, щоб ми, жителі Одещини й інших регіонів України, не чули вибухів і не ховалися по бомбосховищах, а раділи мирному життю. Після цього слово «МИР» стає ще коштовнішим для кожного учасника експедиції.

Як це романтично: тихої літньої ночі, під яскравими зорями, зібратися в теплому колі друзів навколо вогнища, яке є символом єднання учасників і природничо-дослідницької наукової експедиції «SEG№7 -2015» Української Гімназії №7 у міцну гімназійну родину. Щовечора «Іскри» та «Слідопити» презентують «Борткові журнали» та демонструють творчі виступи, співають улюблені українські пісні та проводять ігри біля вогнища.

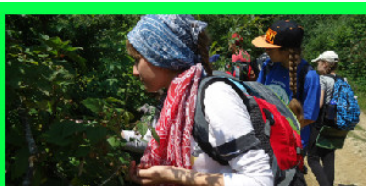

Стильні одесити, учасники експедиції, виглядатимуть досить не по-модному в Карпатах, якщо не матимуть двох важливих речей: гумових чобіт і дощовика. Як не крути – це неодмінні речі для місцевих. У гумових чоботах ти пройдеш будь-яку калюжу (а їх після дощу ой як багато) і навіть невеличку річку. А завдяки дощови-ку твій одяг лишисться сухим.

Не страшний ні дощ, ні сніг,
Якщо маєш дощовик!
Всі калюжі подолаєш,
Якщо гумаки ти маєш!
А як поруч друзі є,
Ти у світі зможеш все!

Експедиція в Карпати – справа не для слабких, а наші дівчата виявилися доволі сильними духом і проявили найкращі моральні якості! Вони постали перед нами витривалими, і навіть у важких подорожах не проявляли своєї втоми. Завдяки нашим дівчатам ми щодня мали смачні й поживні страви на сніданок, обід і вечерю. У перші дні за кулінарну справу взялися Наталя, Віка й Влада, подали добрий приклад для наймолодших кухарів – Олі й Ані (вони добре перейняли досвід старших і незабаром стали першими помічниками на польовій кухні).

Бортжурнали! Ви думаєте їх легко писати? Але з цим впоралися обидві Марини, Анастасія й Олександра, Валерія й Жанна, Вікторія й Наталя. Їхні записи не раз викликали усмішку на обличчях учасників і природничо-дослідницької наукової експедиції «SEGN7-2015» Української Гімназії №7 і змушували знову згадати найяскравіші події пережитого дня.

Ви можете уявити дівчину, розпалюючи вогонь? А ми це бачили на власні очі! Марина Атрохова і Аня Дерка виявилися неперевершеними в цій справі.

Приємно усвідомлювати, що наші дівчата – це ще й джерело талантів. Результатом спілкування на життєві теми стали дві унікальні картини, намальовані та презентовані Валерією іВікторією й Наталею. Під час творчих виступів усе яскравіше розкривалися вокальні таланти Віки, Наталі і Влади, поетичні здібності Жанни, Марини Єрьоміної та Марини Атрохової. А вже креативний підхід й акторські дані усіх дівчат ми спостерігали під час «Екватора».

А коли наші дівчатка вдягли вишиванки, то хлопці опинилися у справжньому квітнику! Усе ж такі українки – найкрасивіші, найталановитіші і просто найкращі!

Імпульсивна Влада
І прикольна Віка,
З ними у компаньї
Наталя працює.

Творча і натхненна
Єрьоміна Марина,
Разом з нею Настя –
Відважна і сумлінна.

Мила й добра Аня
(не дарма ж
Доброва)
І маленька Олічка –
Смілива і чудова.

Якщо взяти завзятість Сергія,
Силу й мужність Іщенка Макса,
Точно будете мати можливість
Біля ватри отримати релаксу.

До чарівної посмішки Вані
Додаємо Михайлових жартів,
З ними репи Артема Руденка
І питання Артема Карпіна.

В результаті ви будете довго
Надриватись до сліз від сміху,
Все тому, що ці файні хлопці
Вас врятують від суму і лиха.

Як до вправності Саші й Тимура
Та надійності Кості Нетути
Додамо ми підтримку Льоші,
Нас не зломлять ніякі смути.

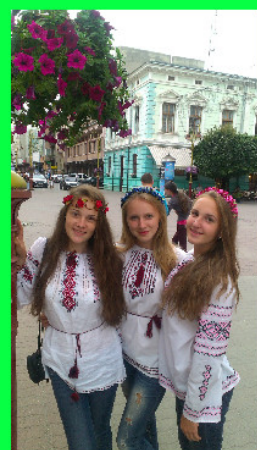

До галантності Костіва Влада
 Ви додайте Володі щедрість,
 Дружнє слово Дьоміна Макса
 І Дениса Зінов'єва чесність,
 Ще Дмитра непідробну турботу
 І сміливість Болгаріна Влада,
 Ви отримаєте в нагороду
 Те, від чого душа буде рада.
 А якщо уміло і розумно
 Поєднаємо ці компоненти,
 Ми побачимо: наші хлопці –
 То справжнісінькі джентльмени.

Маленький український Париж – саме так у народі називають Івано-Франківськ. За кілька годин рушає наш потяг до Одеси, а поки ми насолоджуємося прогулянкою цим казковим європейським містом – містом квітів і музики, містом, романтики й творчості. Особливу увагу привертає вулиця Незалежності. Скільки тут усього цікавого! Колоритні сувенірні крамнички, кав'ярні із різними смачками, різноманітні ковані скульптури. Ми, за традицією, заздалегідь вдягаємося у вишиванки. Звичайно, погляди перехожих прикуті до наших дітей: нам привітно усміхаються, з нами фотографуються й приємно дивуються, коли дізнаються, що ми з Одеси. А учасники І природничо-дослідницької наукової експедиції «SEGN#7 -2015» Української Гімnazії №7 у свою чергу горді, що мають можливість так презентувати своє рідне місто.

Білоус Олена

Сичавська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів
Комінтернівської районної державної адміністрації Одеської області

Керівник: *Кириленко Лариса Іванівна, вчитель біології*

Виховання в екологічному напрямку підростаючого покоління зараз стоїть на одному із перших місць в загальному плані виховання особистості.

В нашій школі перші ази екологічного виховання учні отримують на уроках та на заняттях гурткової роботи. Саме через певний вид занять вихованці починають спілкуватися з навколишнім середовищем, розуміти його важливість. Бачити його красу, а значить проникнутися почуттям любові та милосердя до всього, що нас оточує.

На таких заняттях учні втілюють образ оточуючого їх світу природи у своїх роботах, передають за допомогою природнього матеріалу всю красу та природні барви нашого світу. Через виховні заходи закликають берегти природу, виховують шанобливе ставлення до неї.

Проведення природоохоронних акцій має велике значення , а ще більше значення має участь у них.

Серед учнів 10 та 11 класів був проведений круглий стіл на тему: "Тилігул, сучасні проблеми та майбутнє". Старшокласники підготували повідомлення про Тилігульський лиман та провели їх обговорення. Для нас це була корисна інформація та цікаве спілкування в ході якого ми багато взнали про Тилігул.

Школа завжди приймає участь у районній виставці "Щедрість рідної землі" Проводимо виставку і в своїй школі, а потім кращі експонати веземо на районний огляд.

Приймаємо участь і в конкурсі екологічних агітбригад. Вчора в нашому районі пройшов огляд агітбригад, де головуючою темою була тема земляних ресурсів нашої держави.

Традиційним заходом став Тиждень Чорного моря” в останні жовтневі дні ми говоримо про стан водного басейну Чорного моря, свій виступ готує агітбригада, проводяться конкурси малюнків та творів про море.

День довкілля — важливий день. Приділяється увага не тільки території школи, а у нас вона велика, а ще й іншим об’єктам. Для нашої школи це – братське кладовище та обеліск репресованим. В цей день ми саджаємо дерева та квіти на цих об’єктах. Саджанці нам допомагають придбати сільська рада допомогу надає одеський припортовий завод. Разом ми робимо наші підлеглі території гарними та квітучими.

Саме такою є приміщення нашої школи. Вже другий рік поспіль ми стараємося повернути школі ту кількість квітів, яка в ній була. Взимку квіти вимерзли. Озеленення в школу повертається у вигляді подарунків, квіти приносять та насаджують вчителі, учні , техпрацівники. Загальними зусиллями школа набуває того вигляду. Який був раніше.

В цьому році результатам районної акції квіткова галерея наша школа зайняла перше місце в районі.

Акція “До чистих джерел” теж принесла нам перше місце в районі.

Поряд з тими джерелами які є під нашим доглядом ми знайшли та розчистили ще одне джерело. Воно знаходиться поряд зі школою. Це зробили учні 8 класу. Саме завдяки їхньому старанню джерело повернулося до життя.

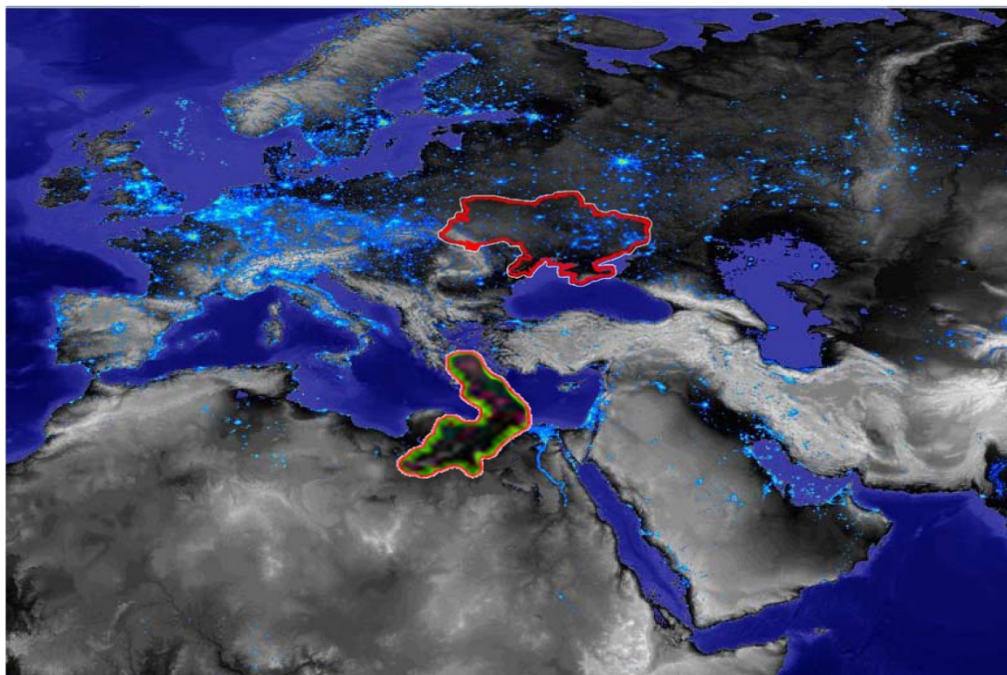

**Чувальська Віра,
Чувальська Марія**

команда «ЗІЛП» Новотроянівського навчально-виховного комплексу
«Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів-ліцей-дошкільний навчальний заклад»
Болградського районного відділу освіти Одеської області

Керівник: *Брадарська Марія Михайлівна, педагог-організатор*

ЕКОЛОГІЧНИЙ КЛУБ «ЗІЛП»

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ:

- ВИХОВУВАТИ ЛЮБОВ ДО ПРИРОДИ РІДНОГО КРАЮ, БЕРЕЖЛИВЕ СТАВЛЕННЯ ДО НЕЇ;
- ФОРМУВАТИ ВМІННЯ СПОСТЕРІГАТИ ЗА ПРИРОДОЮ;
 - РОЗВИВАТИ В УЧНІВ ПОЧУТТЯ ПРЕКРАСНОГО;
- ФОРМУВАТИ ЕКОЛОГІЧНУ КУЛЬТУРУ ОСОБИСТОСТІ;
- РОЗВИВАТИ НАВИЧКИ І НАБУВАТИ ДОСВІДУ РОЗВ'ЯЗАННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ;
- ЗАЛУЧАТИ УЧНІВ ДО ПРИРОДООХОНОЇ РОБОТИ.

СТАТУТ ЕКОЛОГІЧНОГО КЛУБА «ЗІЛП»

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

1.1. Екологічний клуб «ЗІЛП» створений на добровільних засадах учнів і педагогів.

1.2. У своїй діяльності члени клубу дотримуються даного Статуту.

1.3. Мета клубу: виховати любов і дбайливе ставлення до природи, всього живого, показати вплив людини на рослинний і тваринний світ, узагальнити й розширити знання про причини забруднення навколишнього середовища.

1.4. Завдання клубу: об'єднати учнів з метою проведення різних заходів, спрямованих на добрі і корисні справи: озеленення своєї школи і села, охорона водоймів, птахів, тварин і рідкісних зникаючих рослин, походи, акції, декади, операції, виступ агітбригад, конкурси, вікторини.

Атрибути клубу: емблема, прапор, гімн.

Клуб «ЗІЛП» має екологічне спрямування, за яким ведеться робота протягом усього навчального року.

Засідання клубу проводиться один раз на два місяці і за необхідності.

ПРАВИЛА І ОBOB'ЯЗКИ ЧЛЕНІВ КЛУБУ.

II. 1. Членами клубу можуть бути учні V – XI класів.

Член клубу може вибути з клубу за власним бажанням. За вчинки, несумісні зі Статутом клубу, члени за рішенням колективу можуть бути виключені з лав організації.

II. 2. Члени клубу не мають права:

- пропускати засідання без поважної причини
- Кривдити, ображати один одного

II.3. Члени клубу мають право:

- брати участь у роботі клубу
- Співпрацювати з іншими організаціями
- проводити засідання, приймати рішення
- добровільно вибирати клуби, гуртки, секції
- вносити свої ідеї з метою покращення роботи клубу, вільно висловлюватися, не ображаючи при цьому інших

II.4. Члени клубу зобов'язані:

- Підвищувати загальний культурний рівень
- Дбайливо ставитися до природи
- Дотримуватися вимог Статуту клубу.

ПРАПОР КЛУБУ

ЕМБЛЕМА КЛУБУ

Гімн клубу «З І Л П»

Свой край, что родиной зовём,
Нам ближе, краше и милей
С рождения мы здесь живём
И не найти земли родней
Люблю свой край, своих людей,
Люблю за зелень летних парков,
Здесь становлюсь всегда добрей
Здесь солнце светит очень ярко.

Буджакский край, любимый край
Здесь детства верные друзья,
Здесь дом родительский стоит
Об этом забывать нельзя.

Люблю просторы наших улиц
Люблю красивые дома.
Вот утро - всё уже проснулось,
Жизнь снова радости полна,
Ты процветай Буджакский край
И пусть тебя прославят люди
Ты с каждым годом молодей,
Пусть будущее добрым будет.

Девіз клубу:
«Збережемо природу
для
наших нащадків»

Структура клубу «ЗІП»

Голова клубу

Заступник голови клубу

Організатори
екскурсій та
походів

кореспонденти

фото-
кореспонденти

організатори
дозвілля

План роботи клубу «ЗІП» 5-11 класи на 2015 – 2016 навчальний рік

Дата	Тематика засідань	Відповідальні	Прим.
Вересень Засідання №1 от 14.09.15.	1. Затвердження плану роботи клубу за 2015– 2016 навч. рік і ознайомлення з обов'язками членів клубу.	Педагог – орган.	
	2. Вибори активу клубу.	Члени клубу	
	3. Про організацію і проведення конкурсу «Щедрість рідної землі».	Педагог – орган. Члени клубу	
	4. Про проведення конкурсу на найкращу зелену класну кімнату	Заст. дир. ЗВР	
	5. Про проведення акції «До чистих джерел»	Педагог – орган. Члени клубу	
	6. Різне.	Члени клубу педагог -орг.	
Листопад Засідання №2 от 16.11.15.	1. Висновки роботи.	Голова клубу	
	2. Про проведення просвітительської роботи серед учнів та населення.	Голова клубу	
	3. Про проведення акції «Чий участок кращий?»	Заст. дир. з ВР	
	4. Про проведення акції «Піклування за птахами», акція «Посади сад».	Члени клубу педагог- орг.	
	5. Різне.	Члени клубу	

Січень Засідання №3 От 14.01.16.	1. Підведення підсумків роботи	Голова клубу, заст. голови клубу	
	2.. Про проведення акції « Піклування за птахами»	Члени клубу	
	3. Про проведення конкурсу екологічної пісні.	Члени клубу педагог -орг.	
	4. Різне.	Члени клубу	
Засідання №4 от 05.03.16.	1. Підведення підсумків роботи	Голова клубу Заст. голови	
	2. Про проведення Дня зустрічі птахів	Заст . голови клубу,	
	3. Про проведення акції «Зелена хвиля».	Педагог – орган. Члени клубу	
	4. Різне.	Члени клубу	
Травень Засідання №5 От 03.05.16.	1. Про проведення екологічного свята « День землі».	Голова клубу	
	2. Про проведення екологічних екскурсій у Александрівському заповіднику.	Члени клубу педагог – орган.	
	3. Аналіз роботи за 2015– 2016 навчальний рік.	Педагог – орган. Голова клубу.	

ЗАПОВІДІ ЮНИХ ЕКОЛОГІВ

- Вивчай навколишній світ і вмій робити його краще .
- Вилікуй кожне поранене дерево, тварину, птаха.
- Будь справжнім другом природи.
- Доглядай за природою, примножуй її багатства.
- Не знищуй мимохідь все живе навколо .
- Посади, і вирости дерево, квітку , рослину .
- Серцем і душею доторкнись до таїнств природи.
- Не засмічуй річок, озер, криниць і джерел , пам'ятай довететься води напиться
- Будь готовий стати на захист своїх молодших братів

ЗБІР НАСІННЯ 2015-2016 Н.Р.

Зібрано :

- горіхів -120 кг
- Шипшини – 23 кг
- Глядиції – 9 кг
- Гліду – 47 кг
- Акації – 18 кг

"Щедрість рідної землі"

The collage consists of four photographs arranged in a 2x2 grid. The top-left photo shows four students (three girls and one boy) standing behind a table covered with a white cloth. On the table are several large, round, golden-brown breads, a small lit candle, and some papers. The background shows a classroom with a blue bulletin board covered in many small photos. The top-right photo shows a table covered with a red cloth, displaying a variety of baked goods, including large round breads, pastries, and pizzas. There are also some small framed pictures on the table. The bottom-left photo shows a display board with many small photographs and text, arranged in a grid-like fashion. The bottom-right photo shows a table with baskets of fruit and other items, with a window in the background.

Конкурс «Зеленый клас»

Екологічні акції та операції

“День довкілля”

“Чиста планета”

“До чистих джерел”

“Дерево життя”

“Ліси для нащадків”

“Пташиний дивосвіт”

"Екологічна стежка"

Виступ агітбригад

НАВЧАЛЬНО – ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

- Всеукраїнська акція « До чистих джерел» В рамках цієї акції ми написали проектні роботи: «Річка Великий Катлабуг – джерело життя села Нові Трояни » та «Екологічна стежка»
- Конкурс проектних робіт з енергоефективності «Енергія і середовище»

Дякуємо за увагу

**Гусак Анастасія,
Ружицька Катерина**
Дитячий екологічний парламент
Одеського обласного гуманітарного центру позашкільної освіти та виховання

Керівник: *Луговських Людмила Павлівна, керівник гуртків*

Отчет о работе экологического парламента.

Подготовили: Гусак Анастасия и
Ружицкая Екатерина.

Жюри

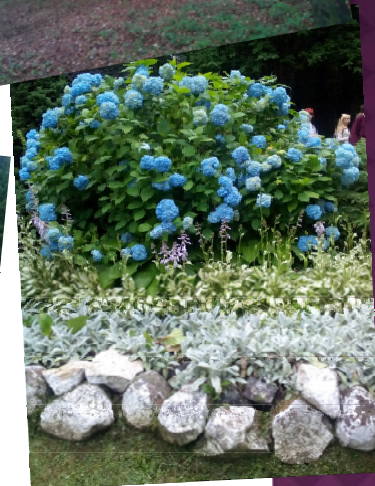

ПРАКТИКА

- Всех участников сбора юных ботаников разделили на группы по заданиям.
- Нашей целью стало записать все древесные и кустовые формы, произрастающие в дендрарии Березинка и в лесничестве, которые могут использоваться в медицине и в еде, а также их характеристики.
- Информацию мы получали благодаря специалистам, которые проводили экскурсию.
- Затем, на основе полученных знаний мы составили презентацию.

ДЕНДРАРИЙ БЕРЕЗИНКА.

МУЗЕИ В КОТОРЫХ МЫ ПОБЫВАЛИ.1.

Замок Мукачево

МУЗЕИ В КОТОРЫХ МЫ ПОБЫВАЛИ.2.

Ужгородский замок.

МУЗЕИ В КОТОРЫХ МЫ ПОБЫВАЛИ.3.

Музей под открытым небом.

**Стоянова Олена,
Фучеджи Наталія**
Вільненський навчально-виховний комплекс
«Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів – дошкільний заклад»
Тарутинського районного відділу освіти Одеської області

Керівник: *Стойкова Марина Михайлівна, вчитель географії*

Творчий звіт екологічної групи «Буджак»

Мета і завдання:

- сприяти екологічному вихованню учнів;
- формувати інтерес до природи рідного краю, потребу до знань;
- розвивати життєтворчість учнів;
- вдосконалювати дослідницькі навички учнів;
- розвивати уміння і здатність шукати інформацію, підтримувати в групі атмосферу поваги, взаємодопомоги;
- розвиток здатності бачити перспективу починань, колективно вирішувати справу;
- формування в учнів почуття майбутнього господаря.

Акції:

- «Пташиний дивосвіт»
- «Посади дерево»
- «За чисте природне середовище»
- «Кімнатна квітка»
- «Екологічна стежка»

Науково-дослідницькі роботи:

- «Киснеутворювальна здатність дерев на території села»
- «Визначення якості поверхневих вод села»
- «Визначення якості повітря навколо села»

Анкетування « Оцінка сприйняття людиною навколишнього середовища»
серед учнів школи (30) та жителів села (30)

« Якість поверхневих вод»

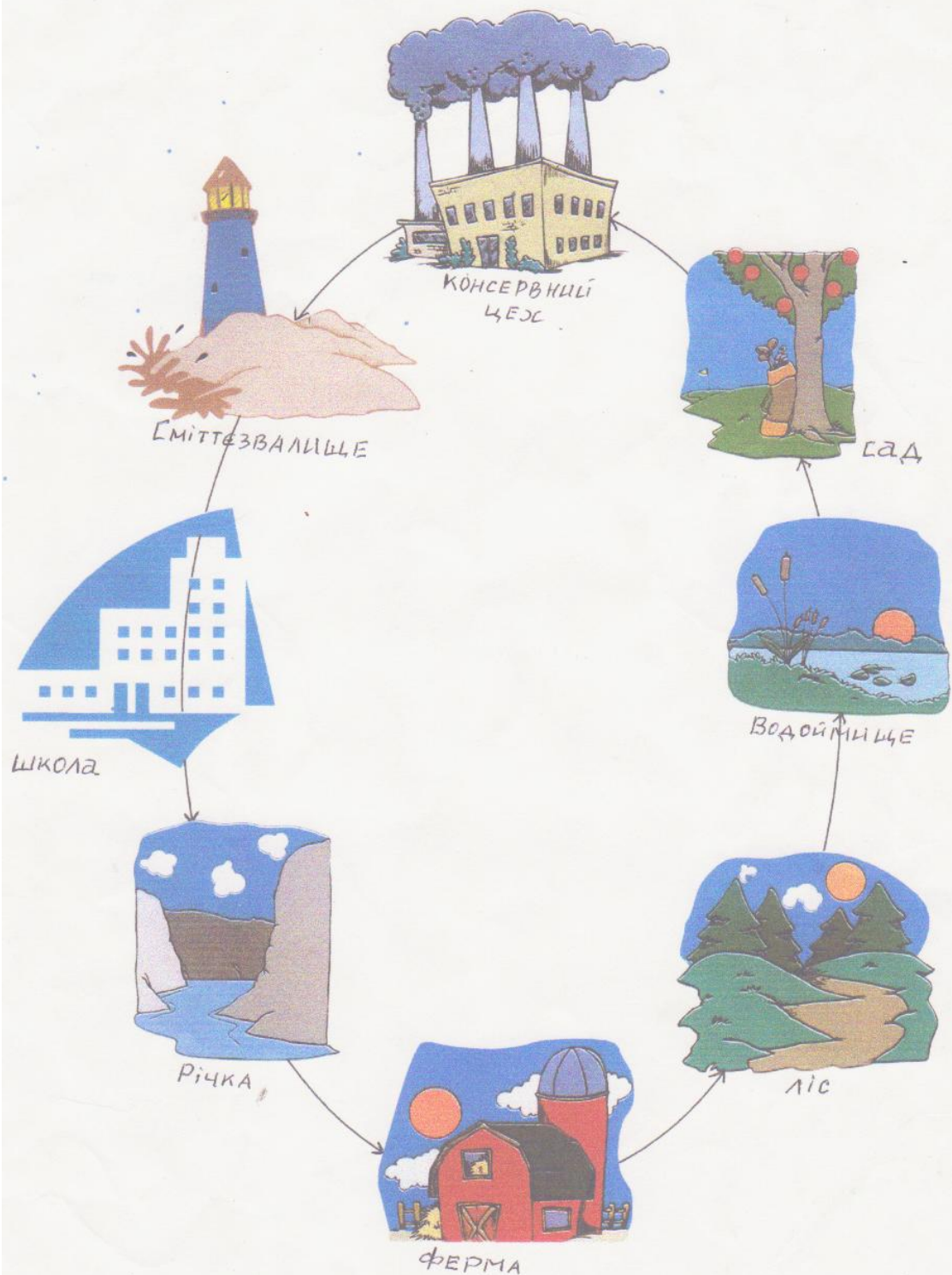
« Якість повітря»

« Киснеутворювальна здатність дерев»

Екологічна стежка

Міністерство освіти і науки України
Одеський обласний гуманітарний центр
позашкільної освіти та виховання
відділ освіти Тарутинської РДА

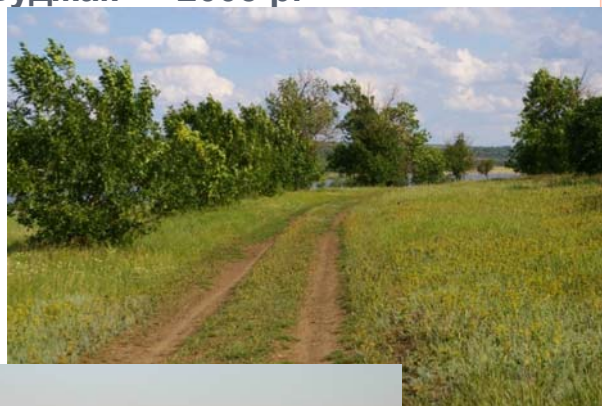
Дитячий екологічний парламент

Екологічна група “Буджак”

Автори: Фучеджи Наталя Федорівна
Стоянова Олена Борисівна
учні 9-го класу
НВК с. Вільне
Тарутинського р-ну
Одеської обл.

Науковий керівник: Стойкова Марина Михайлівна
учитель географії
НВК с. Вільне

Екологічна група “Буджак” – 2005 р.

Мета і завдання:

- - сприяти екологічному вихованню учнів;
- - формувати інтерес до природи рідного краю, потребу до знань;
- - розвивати життєтворчість учнів;
- - вдосконалювати дослідницькі навички учнів;
- - розвивати вміння і здатність шукати інформацію, підтримувати в групі атмосферу поваги, взаємодопомоги;
- розвиток здатності бачити перспективу починань, колективно вирішувати справу;
- формування в учнів почуття майбутнього господаря.

- Екологічна проблема – глобальна проблема. Для її вирішення потрібне зусилля кожного і всіх. Природоохоронна робота проводиться у нашій школі протягом року.

В рамках акції “ Пташиний дивосвіт ”:

1. Інформаційно-просвітницькі виховні заходи
1-11 класи – вересень.
2. Природоохоронна акція “ Різдвяний облік птахів “ – 6-8 класи – грудень-січень.

3. Виготовлення шпаківень 7-8 класи – березень.
4. Виготовлення годівничок 1-4 класи – листопад - березень.
5. “ Зустріч птахів “ 1-11 класи – квітень.

○ Акція “ Посади дерево “.

Проведена науково-дослідницька робота «Киснеутворювальна здатність дерев на території села». Розроблені висновки, рекомендації та заклик “Кожен рік кожному учню висаджувати по дереву “.

○ Рекомендації.

- . заборонити вирубку дерев діаметром 40- 75 см.
- збільшити площу насаджень листяних дерев;
- використовувати закриті сміттєзвалища;
- заборонити авіаобробки с/г угідь отрутохімікатами;
- для транспорту використовувати нетрадиційні джерела енергії;
- екологічній групі школи контролювати стан навколишнього середовища та надалі співпрацювати з Сільською радою с. Вільне.

- Висаджено: 150 штук дерев, 100 штук кущів.
- Побілено: 170 дерев.

За чисте природне середовище

- Водонапірна башта села знаходиться біля відкритого сміттєзвалища. Учні 9-11 класів постійно допомагають прибирати територію.

- 4 га – площа території, очищена від сміття (територія навколо школи, спортивні майданчики). Кожен клас (5-11) має відведену біля школи ділянку за стан якої відповідають протягом року (упорядкування, обробка, висадка квітів, тощо).

- Допомога лісовому господарству учнями 10-11 класів - підсадження молодих дерев на площі 5 га(біля цвинтара).

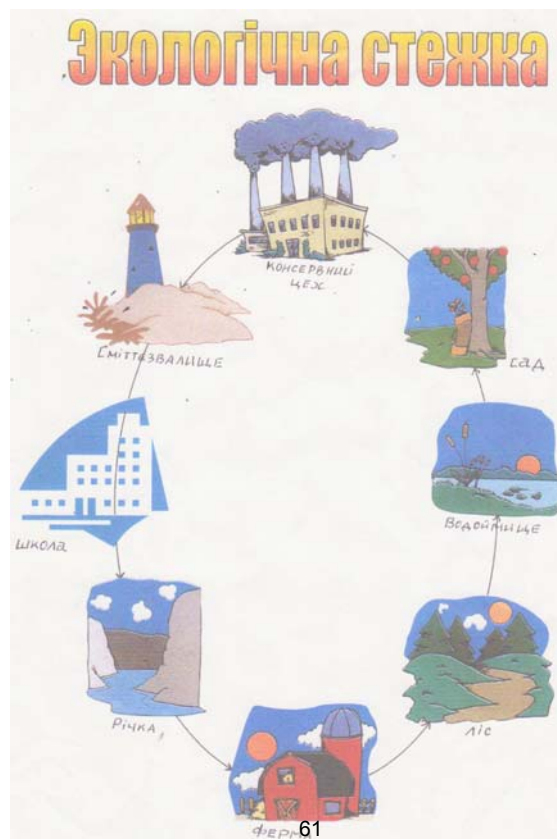
- Екологічна група школи контролює якість повітря за хвоєю сосни та за лишайником на стовбурах дорослих дерев. Проводиться анкетування серед учнів школи, жителів села, виховні заходи з метою формування любові та бережливого ставлення до навколишнього середовища (турніри, свята, конкурси).

- Акція “ До чистих джерел “.
- 1. Визначення якості вод прісних водойм навколо села (за шведською методикою) та порівняння з даними хімічного аналізу.
- 2.Протяжність очищених від сміття берегів річок 2 км.
- 3.Кількість очищених та упорядкованих джерел-4 шт.

- Учні 9-11 класів взимку прорубали ополонки на водосховищі.
- Кожного року для учнів 5-го класу проводиться екскурсія по зупинкам “ Екологічної стежки “.

- У класних кімнатах багато різноманітних квітів, завдяки операції “ Кімнатна квітка “, яка проводиться двічі на рік.

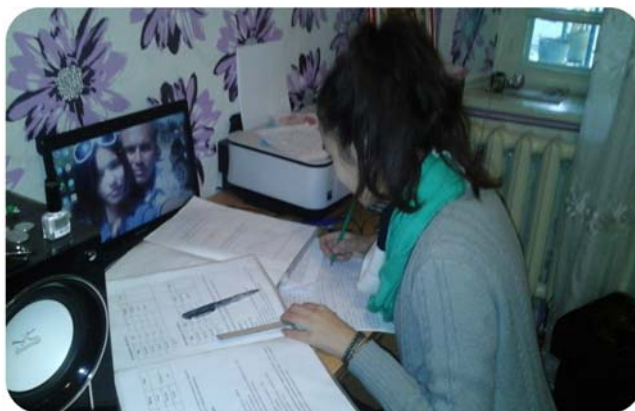

- В ПОСУШЛИВИЙ ПЕРІОД МИ ПОЛИВАЄМО ДЕРЕВА
- У нас в школі – самоврядування. Кожен клас має учня відповідального за природоохоронні акції, який звітує президенту учнів школи.

Оцінка показників, що характеризують сприйняття навколишнього середовища людиною.

Максимальна оцінка	Показник, що характеризує сприйняття навколишнього середовища (вивченої ділянки, району) людиною, і його оцінка в балах	Фактична оцінка
2	Привабливість для проживання: 2 – привабливе місце, тут хочеться мешкати; 1 – хочеться зробити це місце привабливим для людини, необхідні певні заходи щодо поліпшення стану навколишнього середовища; 0 – для того, щоб це місце стало привабливим для життя, необхідно вжити невідкладних заходів щодо поліпшення стану навколишнього середовища	2
2	Привабливість для відпочинку: 2 – привабливе місце, тут хочеться відпочивати, мати дачу; 1 – для того, щоб це місце стало привабливим для відпочинку, необхідні певні заходи щодо поліпшення стану навколишнього середовища; 0 – для того, щоб це місце зробити привабливим для відпочинку, необхідно вжити невідкладних заходів щодо поліпшення стану навколишнього середовища	2
2	Настрій: 2 – змінився на краще; 1 – не змінився; 0 – погіршився	2
1	Бажання ознайомити друзів із цим місцем: 1 – таке бажання є; 0 – немає бажання	1
1	Бажання розповісти про це місце іншим: 1 – є; 0 – немає	1
1	Бажання знову опинитися в цьому місці: 1 – є; 0 – немає	1
1	Бажання надати допомогу природі: 1 – є; 0 – немає	1

- Завдяки проведенню науково-дослідницької роботи, учні нашої школи стали призерами Всеукраїнського конкурсу “Юний дослідник” (ІІІ місце), захист раціоналізаторських проектів (ІІ м.) “Майбутнє України” (ІІ місце). Учасники Всеукраїнського конкурсу “Дотик природи”, “Малі річки України” Європейський ВЮП.

Земля – не рабиня наша, а мати.

Сонце – не вітчим наш, а рідний батько.

Ліси – наші брати,

Річки – сестри.

Дощі, Вітри, Сніги мусять бути добрими гостями.

А ми на своїй планеті – не тимчасові мешканці,

А Мудрі Господарі !

Дякуємо за увагу!

**Мироненко Денис,
Третяк Ганна**
ініціативна екологічна група «Орлята»
Ясківської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів
Біляївського районного відділу освіти Одеської області

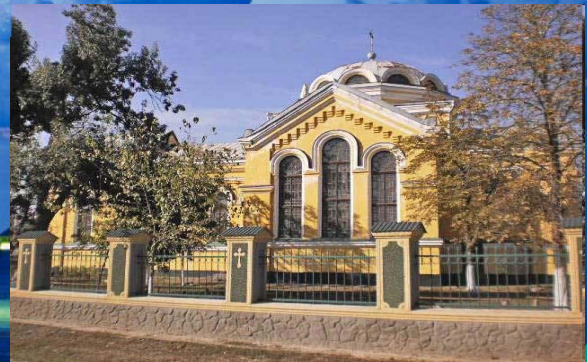
Керівник: Блохіна Тетяна Павлівна, вчитель біології

Презентація роботи гуртка
БДЮТ “Географічне
краєзнавство”
на базі Ясківської ЗОШ І-ІІІ ст.
Керівник: Блохіна Т.П.

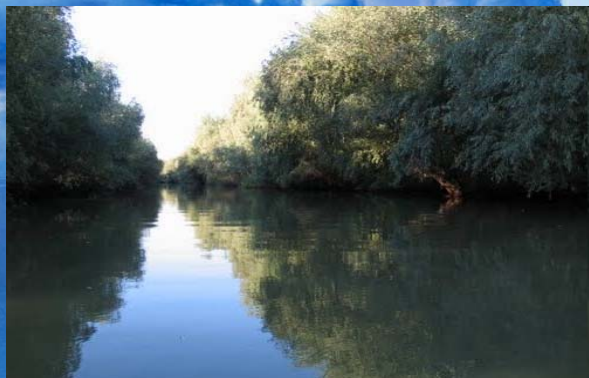
Все задумано мудро в природі
Жити в ньому в мирі та згоді.
Бережіть річки, бережімо води,
Як матусю рідну, бережим природу!

"Моє мальовниче село"

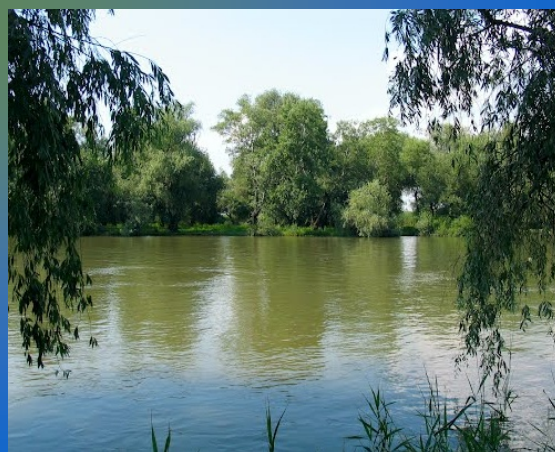

Краса і гордість нашого краю

**Наша річка у селі -
Справжнє диво на землі
По весні блакитно сяє
І рибалок закликає
Літо гарна їй пора
Річку любить дітвора.
А коли приходить осінь
Вона спокій собі просить**

Молдавське Озера в дельті Дністра Писарське

Чорне

Криве

Тваринний та рослинний світ наших водойм

**Ситуацію можна змінити на
краще,**

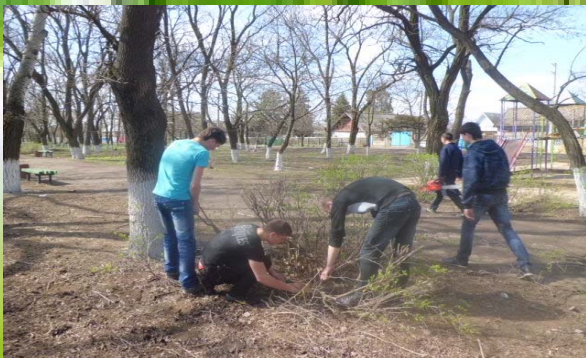
**якщо діяти
разом!!!**

Метою роботи нашого гуртка:

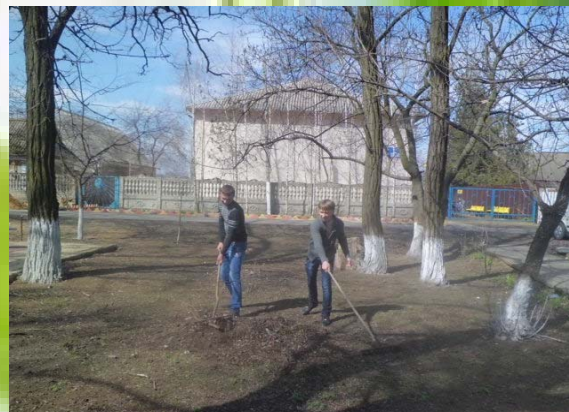
- ◆ *виховувати любов і повагу до природи;*
- ◆ *спонукати до збереження неповторної краси рідного краю;*
- ◆ *формувати почуття відповідальності за стан природного середовища;*
- ◆ *сприяти розвитку творчих здібностей учнів;*
- ◆ *навчати бачити красу навколо себе, розвивати почуття прекрасного;*
- ◆ *формувати дбайливе ставлення до навколишнього середовища.*

*Вихованці гуртка діють в
таких напрямках:*

- Організаційні заходи;*
- ◆ *Пізнавальні заходи;*
- ◆ *Розважальні заходи;*
- ◆ *Практичні заходи;*
- ◆ *Просвітницька робота.*

Лелека є символом України,
особливо символом
нашого села тому,
що в Яськах є багато лелечих гнізд.

Проведення екологічних зборів:

**Похід до річки
Турунчук з метою
проведення акції
"Посади дерево"
Керівник :
Блохіна Т.П.**

Акція «Посади дерево»

**За останній рік учнями
школи
було посаджено 285 дерев,
55 кущів, та насаджено
багато квітів.**

Екологічні ігри

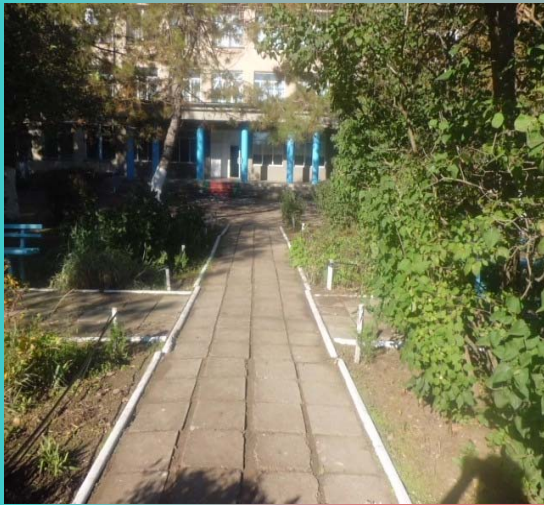

Акція «День Довкілля»

Ось пишається цвітом калина,
Під вікном зеленіє ліщина,
Вся родина - коштовна перлина,
Весь мій скарб — це моя Батьківщина.
Я люблю свою рідну домівку
і той луг, де пасуться корівки,
І поле, де стигла пшениця
в літню спеку зерном
колоситься,
Де вирує робота жива,
в тій порі, як почнуться жнива.
Я милуюсь, як сиві тумани
Укривають Дністровські лимани
І як чисті кришталеві роси
Впали на западині сінокоси.
Я люблю теплі літні нічки,
Поспішати уранці до річки,
І, змочившись в холодній росі,
На світанку ловить карасі.
За сімейним столом, в час обіду
Слухав розповідь бабці і діда,
Як відроджувався із руїни
Наш чудовий куток України.

А також не забуду ніколи
Я стежину до рідної школи
І дзвіночка чарівнії звуки,
Що скликав у святиню науки.
Вчу історію свого народу,
Кожну ноту фольклорну ловлю.
Я - нащадок козацького роду
І Вітчизну свою я люблю.
Лине пісня велична, крилата,
Як і мова дзвінка, солов'їна,
То ж шануймо традиції свято
Всі ми діти твої, Україно!
Патріотам-героям вклоняюся,
їхнім правнуком, внуком я звуся.
І подяку висловлюю щиро
За Біляївщину — Батьківщину.
За дитинство, за світле майбутнє,
За минулі роки незабутні.
Нехай квітне, зігріта любов'ю,
Моя рідна земля - Придністров'я!

Дякуємо за увагу!

Яворська Ксенія
Скіра Ганна
команда «Берізка»
Одеської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 48
Одеської міської ради Одеської області

Керівник: Гудзь Вікторія Миколаївна, вчитель біології

ЗВІТ ЕКОЛОГІЧНОГО ГУРТКА

«БЕРІЗКА»

Одеської ЗОШ №48

Про нас:

Мета діяльності нашої екологічної групи «Берізка»

- Навчитися відповідати за себе !
- Навчитися відповідати за іншого !
- Навчитися відповідати за багатьох!

Етичні принципи формування нашого екологічного світогляду

- ▶ 1. Принцип єдності
- ▶ 2. Принцип смирення
- ▶ 3. Принцип поваги до природи
- ▶ 4. Принцип співпраці
- ▶ 5. Принцип охорони природи
- ▶ 6. Принцип шанування життя
- ▶ 7. Принцип навчання через справу
- ▶ 8. Принцип єдності слова і справи

Напрямки діяльності нашої екологічної групи «Берізка»

- ▶ *Спілкування з природою.*
- ▶ *Спостереження за подіями в природі.*
- ▶ *Стеження за станом навколишнього середовища - екологічний моніторинг.*
- ▶ *Збір та аналіз екологічної інформації.*
- ▶ *Екологічні акції.*
- ▶ *Екологічна фотографія.*

Вивчаєм видове різноманіття парку

Учні 5-6 класів долучились до Всеукраїнської акції “Зробимо Україну чистою». Хлопчики і дівчатка в своїх творчих роботах показали екологічні проблеми сьогодення. Водночас, кожен з них прагне до того, щоб наша країна була - чиста та квітуча!

В рамках вивчення теми «Організми і середовище існування» учні паралелі 7- 8-х класів провели уроки на природі. Тут діти безпосередньо могли відчувати спів птахів, поспостерігати зміни в природі.

На початку березня класні керівники 1-11 класів провели теоретичні заняття за темою «Тут буде місто сад» де розповіли дітям про значення зелених насаджень парків, скверів, вулиць, прибудинкових територій. Залучившись підтримкою батьків, учні всіх класів активно відгукнулись на проведення природоохоронних акцій «День Довкілля» та «Парад квітів біля школи». Весь посадковий матеріал для шкільних клумб діти забезпечили самостійно. А учні 11-а та 9-а і 9-б класу вперше для нашої школи започаткували трояндову алею випускників, яка щорічно поповнюється, буде радувати шкільну громаду.

Що за рослина - татарник?

Пройшли в нашій школі і закличні акції пов'язані з правильною утилізацією пластику та електро батарейок.

В рамках щорічної природоохоронно-просвітницької акція „Птах року”, учні нашої школи провели шкільну орнітологічну експедицію

**Мартинів Андрій,
Приходько Ганна**
ініціативна екологічна група «Нове покоління»
Будинку дитячої та юнацької творчості
Татарбунарського відділу освіти Одеської області

Керівник: Пахольчук Олена Сергіївна, керівник гуртків

Завдання ініціативної групи:

- Організація та проведення екологічних заходів в нашому місті та районі;
- Проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи за збереження чистого довкілля;
- Розроблення та впровадження нових форм природоохоронної роботи.

ЕКОЛОГО-КРАЄЗНАВЧІ КВЕСТИ

«Вулицями мого міста»

«Пізнай своє місто»

«ДОТОРКНИСЬ ДО ПЕРЕМОГИ»

«МОЄ МІСТО – ЧИСТЕ МІСТО»

«У ПОШУКАХ ЕКОБУДИНКУ»

курорт Лебедівка

ДЕНЬ ЮНОГО НАТУРАЛІСТА - 2015

Екскурсія до краєзнавчого музею с. Базар'янки Татарбунарського району

Мета: ознайомлення з історією с. Базар'янки; історія саліне на Тузлівських лиманах; сучасний екологічний стан Тузлівських лиманів

Екскурсія до винного заводу «Чорноморська перлина» с. Базар'янка

Мета: ознайомлення з сучасними технологіями переробки винограду від грони до виноматеріалів та їх збереження

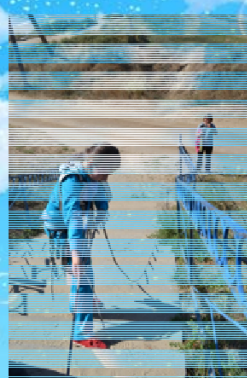
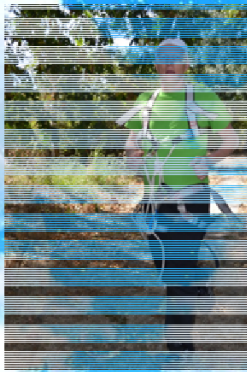
Тімбілдинг «У великій дружній колі» на
березі Чорного моря курорту Лебедівка

Майстер-шеф
«Здорова їжа – здорова сім'я»

Сімейні туристичні змагання «Туризм у кожну сім'ю»

Інтелектуальна гра «Найрозумніший»

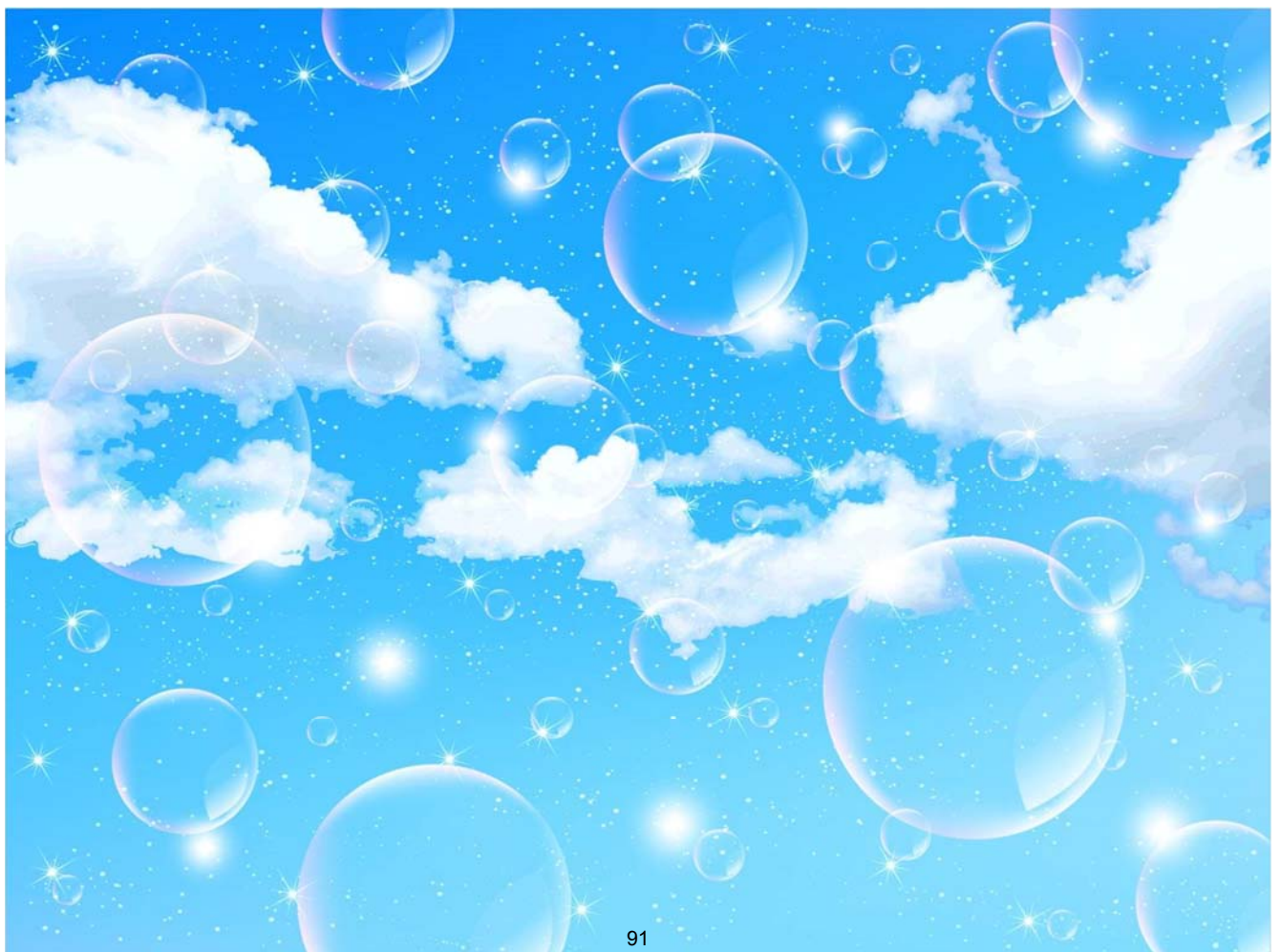
«Екологічний стан
Національного
природного парку
«Пузлівські лимани»

Виставки-конкурси

**Массанова Дар'я,
Ваховська Ганна**
ініціативна екологічна група
Іллічівського центру еколого-натуралістичної творчості
учнівської молоді

Керівник: Біляєва Ольга Вікторівна, педагог-організатор

Сьогодні в містах, як малих, так і у великих гостро стоїть проблема бездомних тварин. Наше місто не стало виключенням. За офіційними даними в нашому місті налічується більше ніж двох тисяч бездомних собак.

Нам стало цікаво вивчити низку запитань, пов'язаних з бездомними тваринами, і зрозуміти для себе, чим ми можемо допомогти у вирішенні цієї проблеми. Наша робота переслідує цілий ряд цілей і завдань. Ми вивчили усю необхідну інформацію, і маємо намір у міру своїх сил брати участь в їх втіленні в життя.

Цілями нашого проекту :

Вивчити стан проблеми бездомних тварин в місті Іллічівську, її причини. Вивчити існуючі на даний момент методи вирішення проблеми, їх ефективність в місті.

Завдання проекту :

- Провести для школярів міста інформаційно-освітні заходи, які акцентували увагу на питаннях гуманного поводження з тваринами і відповідальності власників;

- Провести ряд розважальних і пізнавальних конкурсів для дітей і жителів міста;

- Провести акцію "Новий будинок другу";

- Вести сторіночку в соцмережі ВКОНТАКТЕ "Потеряшки і знайди".

Для початку реалізації нашого проекту ми спочатку провели невелике дослідження. За рік в місті Іллічівську страждає від укусів безпритульних тварин в середньому 200 чоловік. Заходи, які приймаються міськими службами, не можуть повною мірою усунути цю проблему. Міська влада може тільки провести вилов для передачі тварин в притулок для стерилізації і

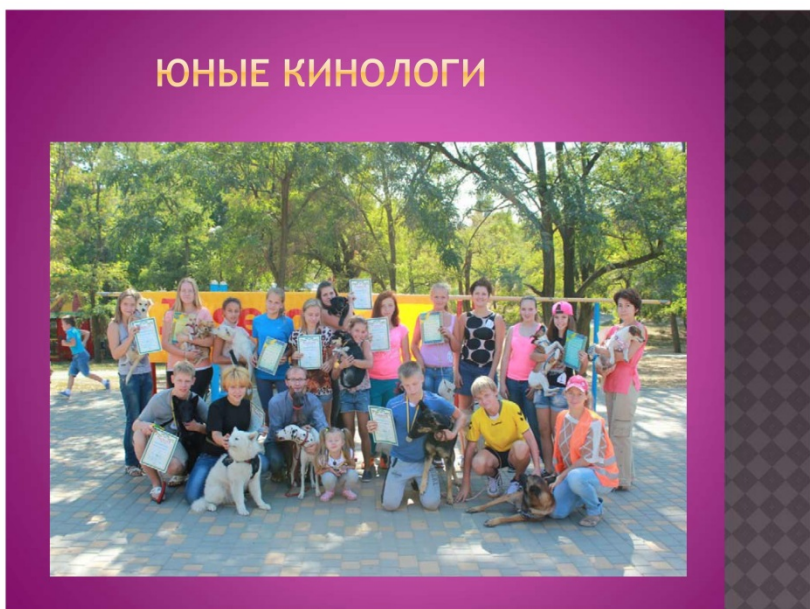
щеплень. Після проведення необхідних заходів цю тварину повертають на місце його вилову. Це звичайно не досить. І проблему бездомних тварин в місті це не розв'яже. Однієї з причин збільшення чисельності в місті бездомних тварин ми вважаємо - це їх підгодовля "жалісливими" старенькими. Ми категорично проти цього. Ми проводимо з цього питання роз'яснювальну роботу серед школярів і жителів міста в соціальних мережах. У нас проходимо безстрокова акція "Новий будинок другу". Все бездомним тваринам, які потрапляють до нас в Центр, ми знаходимо нових хазяїв, проводимо цим тваринам повне медичне обстеження. Також допомагаємо новим власникам провести повну соціалізацію таких тварин в сім'ях, проводимо декілька ввідних занять з дресирування. В цьому році ми знайшли нових хазяїв для 5 безпритульних собак.

Але цим ми не обмежуємося. Щороку ми проводимо в місті День захисту тварин, куди запрошуємо школярів, жителів міста. Готуємо програму, куди входять і змагання для собак. Такі як каникросс – це біг з собакою. Його суть, щоб за короткий час пробігти дистанцію. Фризбі, пітч енд гоу, аджилити і фристайл - це досить новий вид змагань для собак. Суть його - це якомога більше різноманітних рухів повинен зробити собака по музику. Окрім цього на таких заходах проходять зустрічі з фахівцями, громадськими діячами, керівниками порід, представниками міської влади.

В умовах реалізації нашого проекту ми провели низку інформаційно-освітніх заходів в школах міста. На таких заходах ми розповідаємо школярам про деякі особливості в поведінці собак. Наприклад, як необхідно поводитися, якщо на Вас напав собака або чому не можна проводити підгодовлю бездомних тварин. Такі зустрічі викликають великий інтерес у школярів. Також ми виступаємо з розважальною програмою "Дог-шоу" в літніх шкільних таборах міста. З цією програмою ми також виступали і в дитячому будинку в м. Білгород - Дністровському. У цьому навчальному році в грудні місяці пройде міський конкурс проектів притулків для бездомних тварин "Притулок моєї мрії".

Хоча це і не повний перелік усіх заходів по реалізації нашого проекту, але ми сподіваємося, що він надихне і інших людей і кожну бездомну тварину нарешті придбає свого хазяїна.

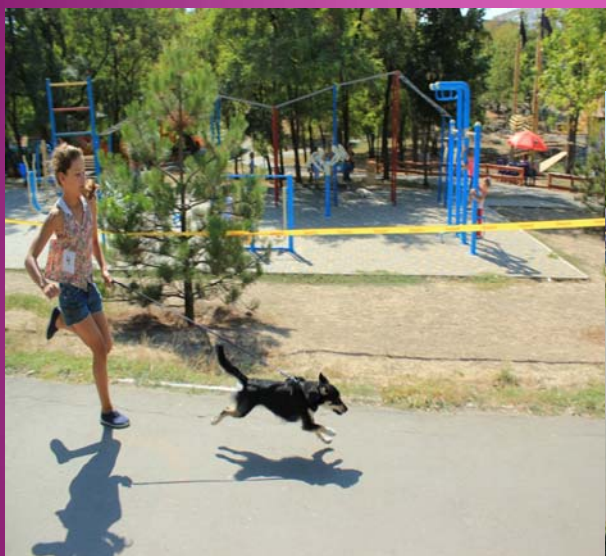
І нам хочеться закінчити свій виступ фразою Антуана де Сент - Екзюпері "Ми у відповіді за тих, кого приручили".

КАНИКРОСС

ФРИСБИ И ПИТЧ ЕНД ГОУ

АДЖИЛИТИ

ФРИСТАЙЛ

МЫ В КОНТАКТЕ

«Юные кинологи в контакте»

- 1) <https://vk.com/club13886326> -это наша группа
- 2) <https://vk.com/event69119665> -Группа про Питч энд гоу и Фрисби
- 3) <https://vk.com/event77492935> -Группа про Фристайл
- 4) <https://vk.com/event63461420> -Группа про Аджилити
- 5) <https://vk.com/event63558603> -Группа про Каникросс

**Колесник Анастасія, Радева Валерія,
Харьковенко Наталія, Каритнянська Ольга**
ініціативна екологічна група «Екоюст»
Одеського юридичного ліцею

Керівник: Федорова Тетяна Анатоліївна, вчитель біології

Мета проекту: розвиток
екологічного мислення серед
мешканців міста Одеси

Екологічна абетка одесита

Виконавці: ініціативна група
«Екоюст»

2015

Мета проекту: розвиток
екологічного мислення серед
мешканців міста Одеси

Ми не успадкували Землю у
наших предків,
ми взяли її в борг у нащадків.

С.Екзюпері

Задачі проекту:

1. Опрацювати літературні джерела за темами досліджування
2. Продовжити просвітницьку роботу серед населення міста, що до підвищення рівня екологічної свідомості.
3. Встановити контакти з місцевою владою, що до вирішення екологічних питань м.Одеси.

Тема: «Волонтерський рух збір та транспортування відпрацьованих малих енергоносіїв».

В Одеському юридичному ліцею ініціативною групою “Екоюст” організовано збір малих відпрацьованих елементів живлення

- Першого вересня на класному часі наш класний керівник познайомила нас с екологічними проектами які розробляли випускники Одеського юридичного ліцею і ми вирішили продовжити початую роботу.
- Після класного часу увесь клас разом з батьками відвідали супермаркет Таврія – Афіни , провели акцію по утилізації використаних батарейок.

Мета акції

Звернути увагу одеситів на необхідність позбавлятись використаних батарейок належним чином не забруднюючі навколишнє середовище.

З літературних джерел.

В Україні є власний завод для переробки батарейок. Він знаходиться у Львові, Зараз завод не працює у зв'язку з відсутністю сировини для виходу на робочі об'єми і приймає батарейки на складування .

З літературних джерел.

У світі немає досконалої безвідходної технології переробки малих енергоносіїв, тому актуальним є тільки вилучення використаних батарейок та їх зберігання.

В Одесі працює 28 пунктів де можливо позбавитись від використаних батарейок.

Супермаркети «Таврія В» мають такі контейнери.

Не вагайся!

Утилізуй небезпечні предмети!

Не забруднюй навколишнє середовище.

Складання буклетів для розповсюдження серед населення міста Одеси.

На долю батареек приходится более 50 % токсичных выбросов из всех бытовых отходов. При этом батареек составляют 0,25 % от всех выбросов. В составе использованных батареек содержится ртуть, кадмий, магний, свинец, олово, никель, цинк.

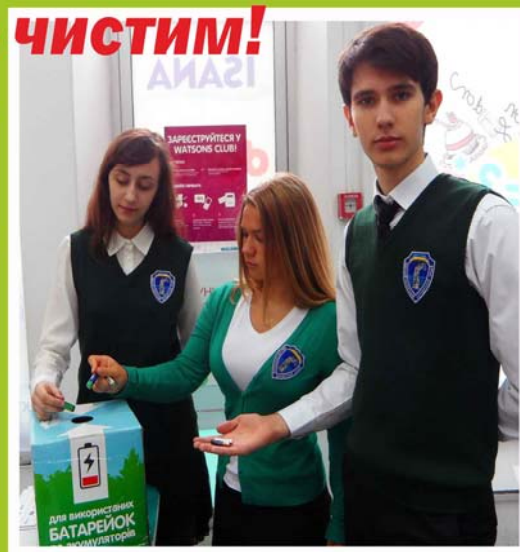
В Украине есть собственный завод для переработки батареек. Он находится во Львове, ГП Аргентум. Сейчас завод не работает в связи с «отсутствием сырья для выхода на рабочие объемы» и принимает батарейки на складирование для переработки, которую проводит при наличии достаточного количества сырья.

После переработки батареек, из её компонентов получают строительные материалы и сортируют отходы упаковки (картон и пластик).

**Зробимо наше місто чистим!
Почни з себе.**

**Ми це робимо так.
А ти?**

**Тема : «Європейські норми
вигулу домашніх тварин».**

З літературних джерел.

В Італії власнику собаки прийдеться заплатити 100 євро, у разі якщо він не прибере за своєю собакою.

У більшості міст Європи немає бездомних тварин.

В Іспанії (Каталонія) поданий на розгляд закон, який дозволяє проводити генетичну експертизу екскрементів собак, на предмет ідентифікації власника тварини.

Вже багато років поспіль учні Одеського юридичного ліцею проводять акції по залученню власників домашніх тварин до європейських норм вихову своїх улюбленців.

Активісти "Екоюст" проводять для власників домашніх тварин майстер-клас європейського вихулу собак

Роздача подарунків власного виготовлення (пакетики і совочки для екскрементів тварин).

Якби всі власники домашніх вихованців в регулярному порядку прибирали за ними випорожнення, то жителі великого міста були б позбавлені від 10 тонн собачих екскрементів щодня.

На таке здатні лише 2 відсотка
мешканців нашого міста, які
мають собаку.

Коли таке з'явиться у паркових
зонах нашого міста?

Складання буклетів для розповсюдження серед мешканців міста Одеси.

Проект: Євровигул домашніх тварин

В великому місті кожен день скаплюється приблизно до 10 тонн екскрементів собак.

Активісти "ЕкоЮст" проводять для власників домашніх тварин майстер-класи європейського вигулу собак з роздачею підтримки власного виготовлення (пакетики і совочки для екскрементів тварин).

Правила вигулу домашніх тваринних в межах міста

1. Не допускати вигулу тваринного без присмотра.
2. Ховати крупних і бойових собак дозволити виховувати своїх тваринних в громадських місцях тільки в наморднику і на короткому поводку.
3. Виховувати собаку, власник повинен убирати за своїм питомцем екскременти.

В інших країнах собаки коштують 100 євро, якщо вони не уберуть за своєю собакою. В більшості міст Європи немає бездомних тваринних. В Іспанії (Каталонія) подані на розгляд закон розрешаючий проводити генетичну експертизу екскрементів собак на предмет ідентифікації власника тваринного.

Вопрос к городской власти:
Когда подобное появится в парковых зонах города Одессы?

Так поступають всього лише **2%** власників домашніх тваринних міста Одеси.

Буклет складений за матеріалами екологічного проекту "Європейський вигул домашніх тваринних".
Координатори проекту активісти ініціативної групи "ЕкоЮст", учні 1-Б класу Одеського юридичного ліцею.
Руководитель: учитель биологии Федорова Т.А.

Проект: Євровигул домашніх тваринних

Владельцев собак, обязуют убирать за своими питомцами и выгуливать их на поводке и в наморднике

Одеський юридичний ліцей

65122
м. Одеса
вул. Казарменська, 64
Телефон: (048) 722-10-01
Факс: (048) 722-40-49
E-mail: oclm@ukr.net

Тема. Моніторинг вживання лікарських препаратів учасниками виховного процесу Одеського юридичного ліцею

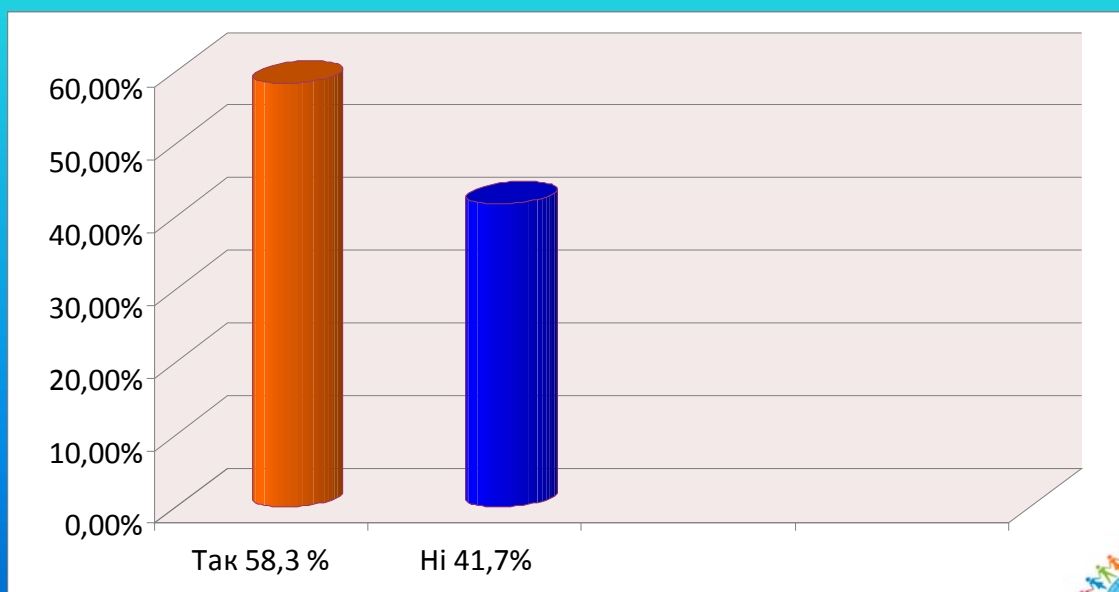

Задачі:

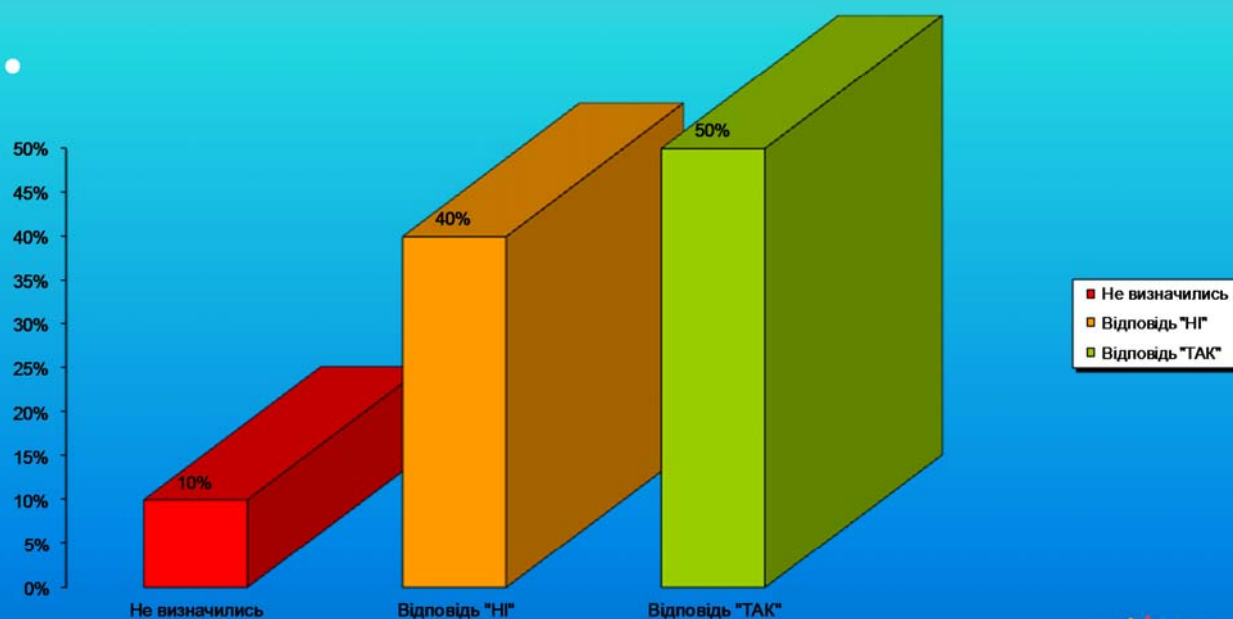
1. Ознайомитись з сучасними літературними джерелами щодо споживання ліків у світі та в Україні.
2. Скласти питання для анкет і провести опитування обраних груп респондентів.
3. Зробити аналіз отриманих даних.
4. За результатами соціологічного дослідження розробити профілактичні заходи.
5. Скласти проект щодо вирішення безпечної утилізації побутових медичних відходів.
6. За результатами дослідження скласти пропозиції і подати на розглядання до певних відділів міської ради.

Результати пілотажного дослідження. (2013-2014 р.) Питання до респондентів : «Чи були у Вас колись алергічні реакції?»

Питання до респондентів . "Чи є у Вашої родині лікар якому б Ви довіряли? "

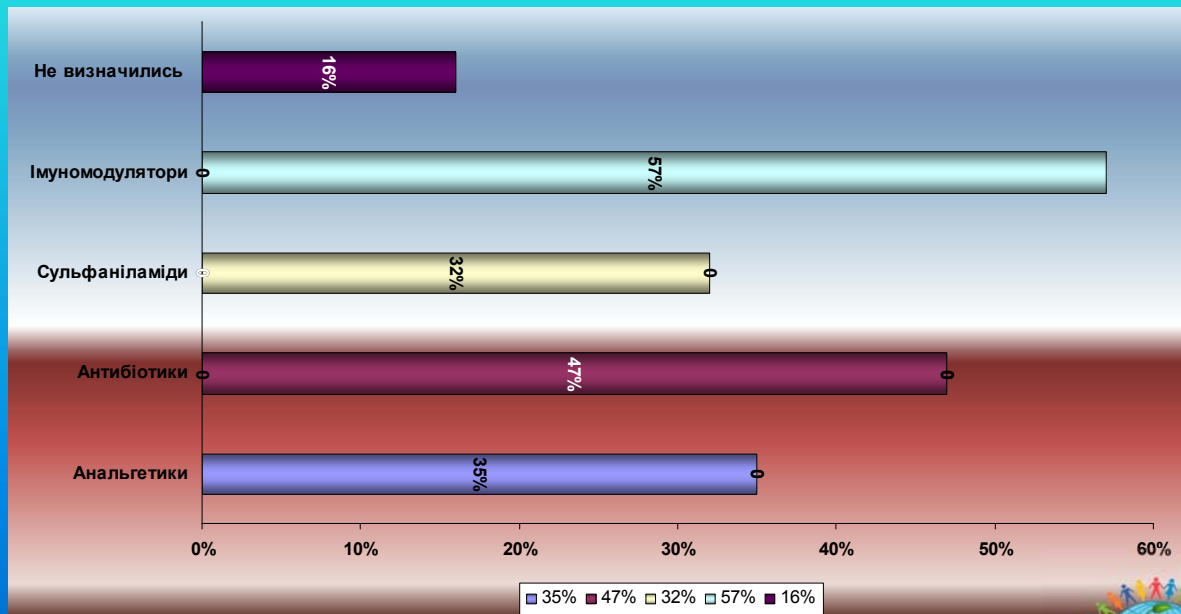
Питання до респондентів: "Чи вживаєте Ви ліки без призначення лікаря?"

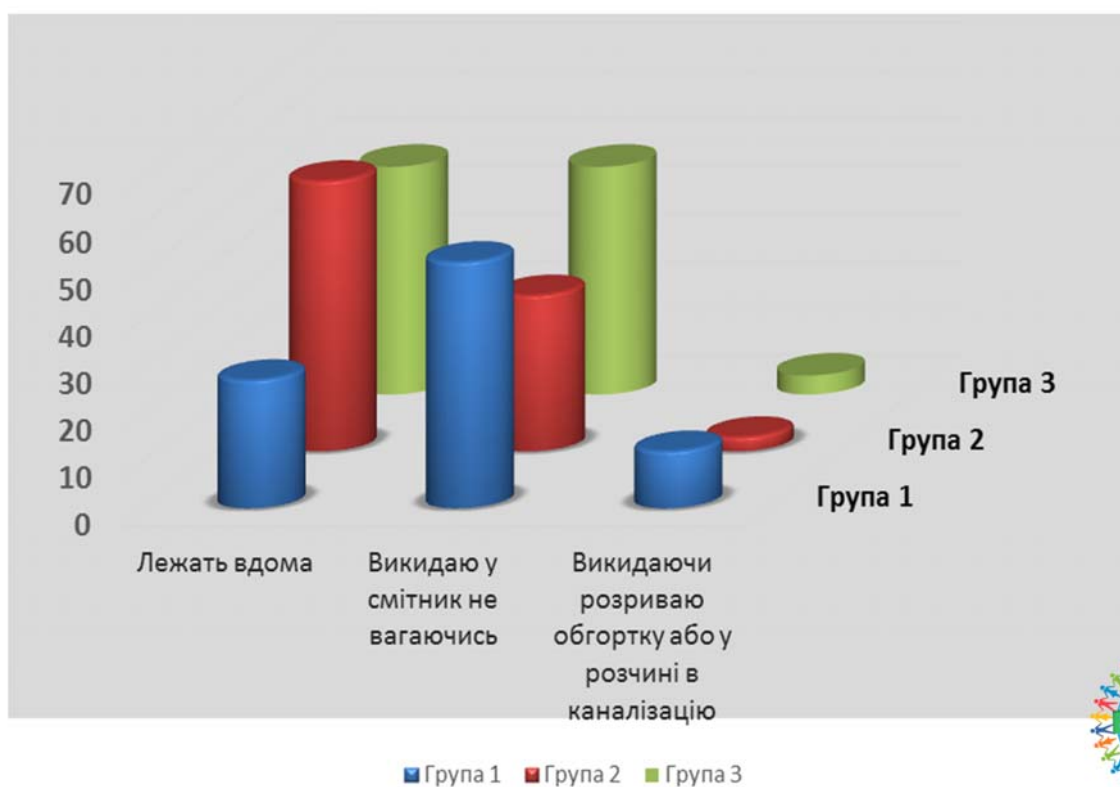
- Так 73%
- Ні 21%
- Не визначились 6%

Прийом певних медичних препаратів без призначення лікаря респондентами, які мають у родині лікаря якому довіряють.

Доля невикористаних та непридатних лікарських засобів

Згідно з актом Державної санітарної епідеміологічної служби, медичні відходи поділяються на класи : А,Б,В,Г

За результатами проведеного соціологічного дослідження усі респонденти визнали наявність **вдома** непотрібних та непридатних медичних виробів (класу А та класу Б), які потребують **негайної утилізації**.

Відповідно до Базельської конвенції (1998 р.) фармацевтичні відходи належать до так званого **Жовтого переліку** , й усі без винятку визначені як **небезпечні**.

Шляхи утилізації відходів. Необхідність сортування сміття.

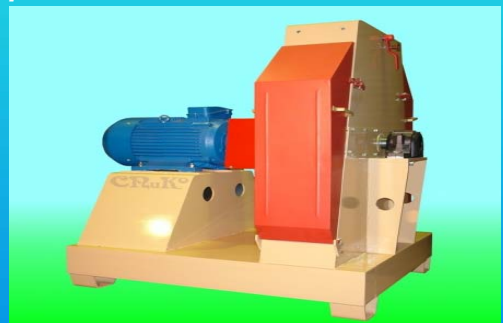
Куди
доправляти?

Таке циклічне виробництво повинно домінувати у розвиненому суспільстві, до якого прагне Україна.

Що з цим будуть
робити?

Результати роботи :

1. Не будучи фахівцями та маючи можливість у нашій країні купувати майже без обмежень лікарські препарати більшість респондентів признали факт самолікування такими препаратами як: антибіотики, сульфаніламідні препарати, імуномодулятори, анальгетики.

Ступінь довіри лікарям виявилась низькою, згідно проведеного нами соціологічного дослідження.

2. Респонденти визначили, що купують призначині лікарем ліки, але не завжди усі ліки приймають, це приводить до накопичення невикористаних ліків.

3. Питання утилізації непотрібних та непридатних медичних препаратів на рівні країни не має рішення та респонденти у більшості випадків не вагаючись доправляють ліки до смітника.

4. За результатами роботи були складені агітаційно-просвітницькі буклети та розповсюджені серед населення міста..

Висновки роботи

1. Потрібно розробити методи проведення вимірювань для моніторингу лікарських препаратів у компонентах довкілля.

2. Скласти нормативну базу для кількісної фіксації медичних відходів у лікарняних закладах.

4. Реклама ліків відлучає від лікаря та спонукає до самолікування, що є небезпечним для здоров'я людини, тому будь-яку рекламу лікарських засобів слід заборонити.

В аптеці пацієнти повинні отримувати ліки за рецептом і певну кількість призначену лікарем.

- Керівник проекту : учитель біології Одеського юридичного ліцею Федорова Т.А.
- Координатори проекту учні Одеського юридичного ліцею :
- Радева Валерія 8 клас;
- Колеснік Анастасія 8 клас;
- Коритнянська Ольга 8 клас;
- Чиглакова Софія 8 клас;
- Харьковенко Наталія 11 клас.

*ДЯКУЄМО ЗА
УВАГУ!*

**Волянський Павло,
Колбасюк Юлія**
команда «Промінь»

Одеського центру дитячої та юнацької творчості «Промінь»
Малиновського районного відділу освіти Одеської області

**Керівник: Крюкова Тетяна Авенірівна, завідувачий еколого-
натуралістичним відділом**

Проект “Допоможи чотирьохлапому другу”

Актуальність проекту:

Чому колись домашні тварини стають безпритульними? Чому дорослі з легкістю проходять біля плачущого кошеня, а діти можуть шпурнути камінь в безпритульну тварину при повному байдужому спостереженні дорослих. Багато подібних питань бувало задано на заняттях та на деякі з них знайти відповідь було дуже важко.

У сучасному світі не завжди є місце та час для таких речей як добро та милосердя. Екологічна проблема катастрофічної чисельності безпритульних тварин, збільшення випадків жорстокого поводження з тваринами показують необхідність проводити уроки захисту тварин, метою яких є сприяти створенню позитивних стосунків людини і тварини і, щонайменше, закріпити наявну у дітей установку, що слабкого і беззахисного потрібно захищати. Важливою ціллю нашого проекту є виховання думаючої, відповідальної та милосердної людини, яка вмє співчувати, любити, піклуватися про братів наших менших.

Мета та завдання проекту:

Створити умови для формування в учнів потреби творити добро, створити волонтерські загони з метою кращої координації надання допомоги безпритульним тваринам, організувати благодійні заходи, спрямовані на надання допомоги тваринам, створити умови для регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними способами організувати виступи учнів в школах з метою прищеплення або розвитку толерантності, людяності, пошани до життя, дати знання і сприяти створенню системи цінностей у дітей, залучати учнів, учителів, батьків до участі у благодійних акціях, створити міцну основу для захисту тварин, природи і довкілля, і як результат цього - захист людини. Уроки захисту тварин можуть допомогти здолати глибоку прірву між людським і нелюдським життям у свідомості дітей.

План реалізації проекту

I етап: визначення мети проекту та шляхів його реалізації; формування екологічних бригад, розподіл обов'язків у них; збір екологічної інформації, підготовка до практичної діяльності та її планування.

II етап: створення агітаційних матеріалів (флаєри, листівки, стенди тощо); організація кураторства над безпритульними тваринами підшефної території; збір благодійної допомоги (корм, ліки, підстилки) притулком для тварин міста; створення карти-схеми місцезнаходження безпритульних тварин, виявлення не стерилізованих; організація стерилізації за допомогою партнерів проекту та залучення громадськості; виявлення та допомога хворим тваринам які постійно проживають на підшефній території; проведення агітаційно - роз'яснювальних акцій для стимулювання стерилізації тварин, які не є породистими або не мають цінності для породи, а також для влаштування у сім'ях тварин із притулків; проведення конкурсу малюнків «Допоможи чотирьохлапому другу» та фотоконкурсу «Мій улюбленець» для молодших учнів.

III етап: моніторинг результативності реалізації проекту; планування подальшої роботи відповідно до отриманих результатів; розробка практичних рекомендацій для зацікавлених даною проблемою людей.

Результати реалізації проекту:

Підвищено інтерес громадськості по цій проблемі; регулярно проводиться моніторинг соціально-епідеміологічної ситуації підшефної території з метою виявлення кількості безпритульних тварин та підготовки тварин до стерилізації; створено та постійно уточнюється схема місцезнаходження безпритульних тварин нашого району; організовано кураторство над тваринами підшефної території, підтримку тварин в екстремальних умовах; налагоджено благодійний збір кормів, ліків, підстилок для тварин; регулярно створюються та поширюються агітаційні матеріали, проводиться агітаційна та просвітницька робота серед учнівської молоді, дошкільнят, громадськості мікрорайону; проводяться анкетування жителів району стосовно питань ставлення людей до гуманного способу зменшення чисельності безпритульних тварин шляхом стерилізації; організована співпраця з ветеринарними лікарями міста; з метою ознайомлення діяльності партнерів було відвідане стерилізаційний центр благодійного притулку Німецького товариства захисту тварин (6-й км Овідіопольської дороги); на всіх виставках собак і котів можливо зустріти Стенди допомоги, де усі бажаючи можуть по фото знайти собі улюбленця або залишити корма чи інші речі для безпритульних тварин; використовуються Інтернет-ресурси для влаштування тварин у родини та залучення до роботи однодумців.

Подальша життєздатність проекту

Проект є постійно діючим, що дає змогу закріпити та коригувати отримані результати. Розробка теми дозволить реалізувати можливості кожної дитини у пізнанні навколишнього світу, навчити оцінювати негативне й бездумне ставлення до природи та тварин.

Основні заходи, що були заплановані в рамках проекту – виконуються. Втілення проекту надає можливість кожному його учаснику відчути свою власну значущість, відчути себе громадянином, який несе відповідальність за сьогодення та майбутнє свого рідного міста.

Ми щиро сподіваємось, що реалізація даного проекту пробудить свідомість не тільки дітей, а й дорослих та приверне увагу з боку громадськості до однієї з екологічних проблем міста – великої кількості безпритульних тварин. Виконавці проекту впевнені, що милосердя та доброта не мають меж, тому сподіваються, що розпочата нами справа стане добрим прикладом для майбутніх поколінь. Презентація проекту проводилась перед учнівським колективом шкіл, ЦДЮТ «Промінь», вихованцями притулку для безпритульних дітей «Світанок» та перед батьками у вигляді інформаційних повідомлень, свят та різноманітних позакласних та позашкільних заходів.

В цьому році благодійна акція вийшла за рамки центру «Промінь» та перелосла у великий благодійний проект спільно з школами та іншими організаціями Малиновського району. Дія цього проекту безпосередньо спрямована на допомогу притулку тварин «Ковчег».

Допомога притулку буде проходити в III етапи:

I проходив з лютого – по березень 2015 року. За цей період навчальними закладами Малиновського району та Центр «Промінь» було зібрано близько 400 кг руп, багато речей, які в подальшому використовувались як підстилки. (ковдри, матраци, верхній одяг). Також було зібрано понад 70 пакетів різної ваги сухих кормів для тварин.

Це вагомий внесок в життєдіяльність притулку.

Піведення підсумків I етапу проводиться сьогодні – 27 березня 2015 року.

II етап заплановано з квітня по вересень включно.

III етап – з жовтня до кінця грудня.

Підсумки благодійної акції «Допожи чотирьохлапому другу» будуть підведені в січні 2016 року.

А найактивніші учасники будуть нагороджені, грамотами та призами.

Зараз ми підводимо підсумки I етапу: найактивніші учасники акції нагороджуються подяками від Президента союзу захисту тварин Химченко Світлана Анатоліївна, для нагородження активних учасників I етапу проекту запрошуються директор КПНЗ «ОЦДЮТ» Григоренко Михайло Геннадійович.

Адамова Ольга
Ребекевша Софія
команда «Зелений світ»
Одеської загальноосвітньої школи № 60 I-III ступенів
Одеської міської ради Одеської області

Керівник: *Шепп Валентина Йосипівна, вчитель географії*

ВІДДІЛ ОСВІТИ МАЛИНОВСЬКОЇ РАЙАДМІНІСТРАЦІЇ
Одеська загальноосвітня школа № 60 I-III ступенів
Одеської міської ради Одеської області.

Екологічний
проект:
«Себе я бачу в
дзеркалі
природи»

Автори:

Адамова Ольга Вікторівна
Ребекевша Софія Олександрівна
учениці 9 класу
Одеської ЗОШ № 60

Вчитель

географії та природознавства
Одеської ЗОШ № 60
Шепп Валентина Йосипівна

Гасло:

*"Земля не належить людині -
людина належить Землі!"*

О, человек!
Природа – Мать
Ни рек и ни морей от глаз твоих не прячет,
Ни голубых небес...
Цени её доверие, Природы!
Не обмани его!
И в тёмный лес входи,
Как в храм под мраморные своды.

ВІДДІЛ ОСВІТИ МАЛИНОВСЬКОЇ РАЙАДМІНІСТРАЦІЇ
Одеська загальноосвітня школа № 60 I-III ступенів
Одеської міської ради Одеської області.

Екологічний
проект:
«Себе я бачу в
дзеркалі
природи»

Автори:

Адамова Ольга Вікторівна

Ребекевша Софія Олександрівна

учениці 9 класу

Одеської ЗОШ № 60

Вчитель

географії та природознавства

Одеської ЗОШ № 60

Шепп Валентина Йосипівна

Гасло:

*"Земля не належить людині -
людина належить Землі!"*

О, человек!

Природа – Мать

Ни рек и ни морей от глаз твоих не прячет,

Ни голубых небес...

Цени её доверие, Природы!

Не обмани его!

И в тёмный лес входи,

Как в храм под мраморные своды.

○ Мета проекту:

об'єднання зусиль батьків, вчителів та громадських організацій для розвитку дітей; підвищення зацікавленості учнів екологічною роботою; формування почуття патріотизму та гордості за своє місто, екологічних компетентностей молоді, впровадження інформаційних компетентностей учнів.

○ Завдання проекту:

- створення умов для самореалізації особистості у проведенні пошукової, краєзнавчої роботи;
- розвиток творчих та організаторських здібностей учнів; набуття учнями навичок проведення пошукової роботи;
- Виховувати екологічний світогляд та екологічну культуру молоді.;
- розвиток та розширення комунікативної компетентності учнів; практичне застосування засвоєних дітьми екологічних знань.
- Оволодіти правилами раціонального природокористування
- Засвоїти народні традиції у взаєминах людини і природи на базі краєзнавчого матеріалу.
- Залучити молодь до природоохоронної діяльності на основі набутих у школі знань.

○ Опис діяльності

I етап (підготовчий): вивчення проблеми, обговорення важливості проблем із учнями, вчителями, батьками, прийняття рішення, складання орієнтовного плану дій, визначення завдань; створення робочих груп; вивчення питання .

- **II етап (реалізація):** ініціативна група розробила документи щодо визначення алгоритму діяльності всіх учасників проекту.

Напрямки роботи:

- ✦ науково - дослідницька робота;
- ✦ агітаційно – просвітницька діяльність;
- ✦ інформаційно - комунікаційна діяльність;
- ✦ виховна робота;
- ✦ природоохоронна діяльність;
- ✦ проектування та моделювання.

- **III етап (підсумковий):** організація та проведення моніторингу реалізації проекту.

Екологічна робота в школі ведеться з 2007 року.

У школі були організовані екологічні агітбригади які проводили роботу серед школярів молодшої і середньої школи, а також брали участь в районних конкурсах екологічних агітбригад, де зайняли 2 місце.

Екологічна агітбригада яка проводить роботу серед школярів молодшої і середньої школи.

Участь в районному конкурсі екологічних агітбригад, де зайняли 2 місце.

В рамках науково-дослідної діяльності: школярі мають високі результати в шкільних, районних конкурсах екологічної спрямованості, так в школі був проведений захист екологічних проектів присвячених екології Чорного моря. Робота учениці 9-а класу Деде Анастасії «Дегродація земель» зайняла 2 місце в районному конкурсі МАН

Проніна Світлана
учениця 9-А класу
«Проблеми Куяльницького
лиману»

Босенко Аліна
учениця 8-А класу
«Биологическое
разнообразие
Черного моря»

Тельпіс Діана
учениця 8- А класу
«Екологія Чорного моря»

**Участь в брейн-рінгу
«Енергозбереження»
2 місце**

**Учні 5 класів
прийняли участь
у весняному та
осінньому
природничому
квесті**

Екологічні турніри «Я люблю тебе, Україна»

Турнір у 7 та 8 класів

Турнір у 5 класів

Щомісячно проводили екологічні десанти учнів 5-11 класів по очищенню шкільного двору і прилеглої до нього території.

(Н. Анишина)

На городском субботнике
Отличные работники.
Прибрать сегодня город
Пришли и стар и молод.

Грабли, вёдра и лопаты
Разобрали все ребята.
Навалились на дела,
И работа в ход пошла.

Кто-то мусор собирает,
Кто-то деревца сажает,
Кто-то в клумбах копошится,
Всюду радостные лица.

Мы трудились, мы старались,
Превратили двор в оазис.
От работы так устали,
Что "зелёными" все стали!

Що рік проходять виставки виробів і композицій з природного матеріалу під назвою «Щедрість рідної Землі». У конкурсі беруть участь всі учні школи.

У школі систематично відбуваються натуралістичні екскурсії

Відвідування
учнями
школи
Одеського
Ботанічного
саду.

Знайомство з
рослинами
Одеських
скверів і парків

Відвідування Одеського і Миколаївського зоопарків

У школі прошло осіннє свято у 3 класа

« Осінній бал»

В цілях екологічного виховання і освіти серед учнів, щороку випускається екологічний весник «Чи знаєте ви, що»

А також в дні природничих наук випускаються наочні газети

Давайте вместе Землю украшать

(Е. Смирнова)

Давайте вместе Землю украшать,
Сажать сады, цветы сажать повсюду.
Давайте вместе Землю уважать
И относиться с нежностью, как к чуду!

Мы забываем, что она у нас одна –
Неповторимая, ранимая, живая.
Прекрасная: хоть лето, хоть зима...
Она у нас одна, одна такая!

Обращение к людям Земли

Человек! Кем бы ты ни был – праведником или последним грешником, власть имущим или бесприютным нищим, известным ученым или домохозяйкой – услышь это Обращение.

Мы представители Одесской общеобразовательной школы № 60, обращаемся ко всем гражданам Украины, политикам, всем людям Земли независимо от национальной и религиозной принадлежности, всем кому небезразлична судьба нашего будущего. Много ли тайн известно о планете, осколки которой пребывают между Марсом и Юпитером? Может быть именно на ней так неудачно закончился тот опыт, который повторяется на Земле...

Степень падения человечества — мера грядущих катастроф.

Мы призываем Вас, люди: Давайте будем беречь нашу прекрасную Землю, наш общий дом, беречь и любить все живое. Запомните, мы — частица природы. Заболеет лес и река, и нам будет плохо. Не обижайте друг друга! Человек должен быть добрым. К сожалению, своей деятельностью, человек сильно загрязняет окружающую природу.

Природа – это наш дом, а в доме всегда должно быть чисто!

Не навредим никому, не дадим погибнуть: человеку — человеческое, природе — природное.

Наше «**НЕТ!**»: войнам, битвам с природой, неразумному природопользованию, всему, что угрожает биосфере Земли.

Наше «**ДА!**»: любви и уважению к природе, тишине и чистоте, экологизации экономики, производству без дыма и ядовитых стоков, экологической культуре. Идет новая эпоха — гуманизма, любви, мира и радости для людей!

МЫ ОБРАЩАЕМСЯ К КАЖДОМУ ЖИТЕЛЮ ЗЕМЛИ-НИКТО ИЗ НАС ИНДИВИДУАЛЬНО НЕ ВЫЖИВЕТ В ГЛОБАЛЬНЫХ КАТАКЛИЗМАХ, ТОЛЬКО ОБЪЕДИНЁННОЕ СОЗНАНИЕ ЦИВИЛИЗАЦИИ ДАСТ НАМ ВОЗМОЖНОСТЬ ПРОДОЛЖИТЬ ЖИЗНЬ.

**Акопян Артем,
Мереакре Олена**

Дитячий екологічний парламент «Екос» міського центру дитячої творчості
Білгород-Дністровського міського відділу освіти
Одеської області

Керівник: Цвікова Наталія Олександрівна, заступник директора з
навчально-виховної роботи

Майбутнє нашої держави – це передусім екологічна ситуація, яка залежить від екологічної свідомості, культури, світогляду і освіти кожного з нас.

Відчуття краси, розуміння природи не приходить само по собі, його слід виховувати.

Еколого-натуралістичний відділ Білгород-Дністровського міського центру дитячої творчості є координаційно-методичним та організаційним центром еколого-натуралістичної освітньо-виховної діяльності закладів освіти у місті Білгороді-Дністровському, селищах Затока та Сергіївка

Велику просвітницьку роботу проводить екопарламент «ЕКОС», який працює на базі еколого-натуралістичного відділу Білгород-Дністровського міського центру дитячої творчості. Свою роботу ми будемо на співпраці з учнівським самоврядуванням шкіл міста. Тому всі екологічні акції та операції відбуваються в усіх навчальних закладах міста.

Протягом 2015 року за участю екопарламенту було проведено

- 129 заходів екологічного та природоохоронного спрямування, якими охоплено 17433 школярів та вихованців КЗ МЦДТ,
- 19 обласних, в яких прийняло участь 104 гуртківця.
- 6 всеукраїнських заходів, в яких прийняли участь 17 вихованців.

За роки існування екопарламенту відбулося багато колективних справ та заходів, які дали змогу навчитися президентам шкіл організувати та провести будь-який захід.

В основі нашого екопарламенту полягає важливий провідний принцип “Самі вирішили – самі зробили – самі відповідаємо”.

В кожній школі створена своя модель системи екопарламентів.

Шкільні екопарламенти прийняли участь у підготовці та проведенні шкільних та міських екологічних заходів.

Щотижня ми збираємося для планування роботи та обговорення поточної діяльності.

У 2014 році в місті проводився XXII фестиваль природоохоронної пропаганди «ЕКОЛОГІЧНИЙ ЯРМАРОК 2014».

06 листопада 2015 р. відбудеться міський етап Всеукраїнського конкурсу учнівських колективів екологічної просвіти «Земля – наш спільний дім».

Ми теж активно приймаємо участь у підготовці та проведенні цього заходу.

Ми розуміємо, що такий фестиваль дає змогу активізувати екологічний рух в місті Білгород-Дністровський та у селищах. Затока та. Сергіївка.

Для себе ми виявили основне дуже важливе завдання фестивалю:

- формування екологічної компетентності школярів та залучення учнівської молоді до участі в природоохоронних акціях та природоохоронній пропаганді

Протягом 2015 року в місті проходили природоохоронні та екологічні акції: «Зимуючі птахи», «Різдвяний облік птахів», «Годівниця», «День Землі», «Зелений паросток майбутнього», «Дерево життя», «Парки – легені міста», «Ми очистимо світ від сміття»

Екопарламент вважає проведення міського свята «День зустрічі птахів» важливим заходом з привертання уваги до великого значення птахів в природі і житті людини та розкриття важливої ролі охорони птахів довкілля

З 7 по 9 жовтня 2015 року в місті Одеса на базі еколого-натуралістичного підрозділу обласного гуманітарного центру позашкільної

освіти та виховання відбулася обласна виставка досягнень юних натуралістів «Щедрість рідної землі».

Наша виставка посіла почесне III місце.

Учасники екопарламенту оформили виставку виробами з природного матеріалу, традиційними народними іграшками, натуральними експонатами: різними видами та сортами овочевих, польових, лікарських, квітничково-декоративних, плодово-ягідних культур, декоративними композиціями з живих та сухих рослин.

Презентував експозицію нашого міста голова екопарламенту, президент п'ятої школи Артем Акопян та був нагороджений Почесною Грамотою за кращу презентацію.

У нашому місті став традиційним флешмоб «Кинь цигарку – візьми цукерку», який у квітні відбувся вп'яте. Щороку на вулиці та центральні площі міста виходять члени екопарламенту з гаслами за здоровий спосіб життя та цукерками, які пропонують обміняти на цигарки мешканцям міста, які палять. Така акція завжди визиває живий інтерес тому, що ми готуємося до такої події ретельно. Це і випуск буклетів, флаєрів, стіннівок, плакатів, танцювальні флешмоби та музичні гукалки. Неможливо передати позитивну атмосферу в місті, коли панує доброзичливість, гумор та взаєморозуміння.

Небезпеку батарейок для навколишнього середовища не можна недооцінювати. Це добре розуміють президенти та їх заступники шкіл нашого міста. У 2014-2015 навчальному році вдруге відбулася акція збору та утилізації використаних батарейок.

Волонтери шкіл разом із осередками екологічного парламенту «Екос» провели роз'яснювальну роботу про небезпечність викидання використаних батарейок у сміття та зберігання їх вдома. В бесідах із школярами вони розповідали, що використані елементи живлення містять такі небезпечні метали та сполуки, як ртуть, свинець, кадмій, олово, нікель, цинк, магній та інші хімічні елементи. Акцентували увагу на тому, що на кожній батарейці є

маркування, яке попереджає про небезпеку у разі її викидання разом із звичайним сміттям.

В Україні щорічно на звалище потрапляє до 12 тонн батарейок!!!

«Принесіть використані батарейки до спеціального контейнеру!», «Подумайте про майбутнє і не будьте байдужими!» - під такими гаслами екопарламент «ЕКОС» звертається і до мешканців нашого міста.

В нашому місті було проведено одинадцять міських в рамках Всеукраїнського, фестивалів-конкурсів «Молодь обирає здоров'я», в якому традиційно приймають участь 12 команд загальноосвітніх шкіл, міського центру дитячої творчості, гімназії та ліцею. Кожна команда представляє виступи агітаційно-художнього напрямку та приймають участь у виставках плакатів та фотографій, темою яких гасло до здорового способу життя.

Виступи команд завжди яскраві, щирі, креативні, позитивні, дзвінкі, легкі. В залі панують посмішки, бурхливі оплески та підтримка присутніх та вболівальників, доброзичлива атмосфера.

Щороку ми приймаємо участь у осінніх сесіях обласних зборів екопарламентів. І завжди розповідаємо – що зробили, як відпрацювали. Але головне у цих зустрічах – знайомство з однодумцями, обмін досвідом, планування роботи на майбутнє.

Природа щедра, тендітна і тонко збалансована, вона дарує нам свої плоди і радість буття. Але вона потребує відповідального до неї ставлення. Довести до свідомості кожного школяра вважає за необхідне кожен учасник екопарламенту «ЕКОС». Ми переконані, якщо не буде вжито негайних заходів, можуть розпочатися незворотні екологічні процеси з непрогнозованими наслідками для навколишнього середовища і людини. Тому екопарламент «ЕКОС» існує, працює, взаємодіє, роз'яснює, інформує, підтримує, висвітлює.

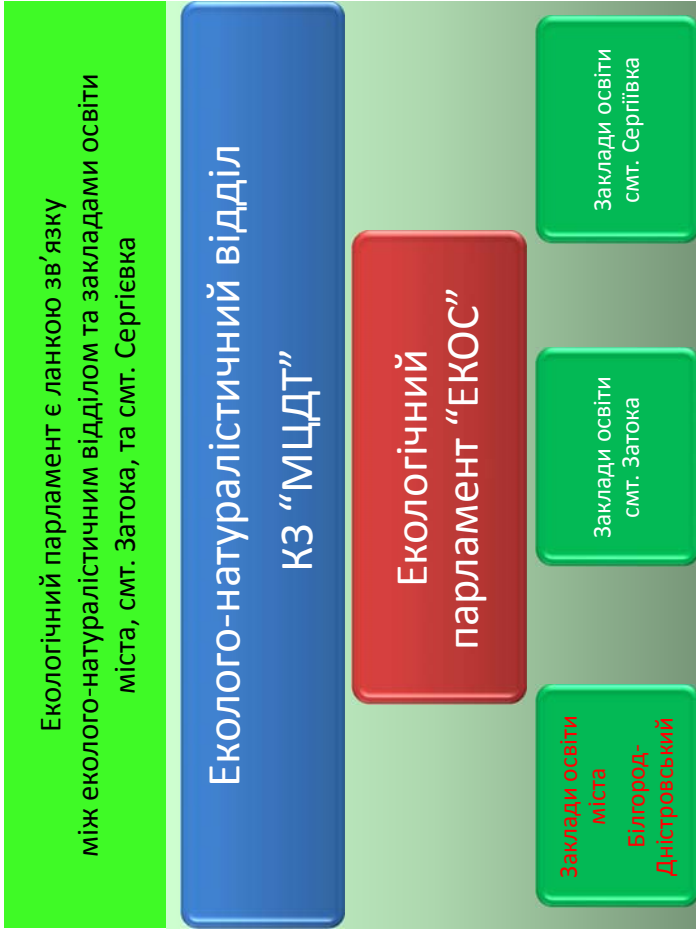

Відділ освіти
Білгород-Дністровської міської ради
Комунальний заклад
«Міський Центр дитячої творчості»

ДІЯЛЬНІСТЬ ЕКОПАРЛАМЕНТУ

«ЕКОС»

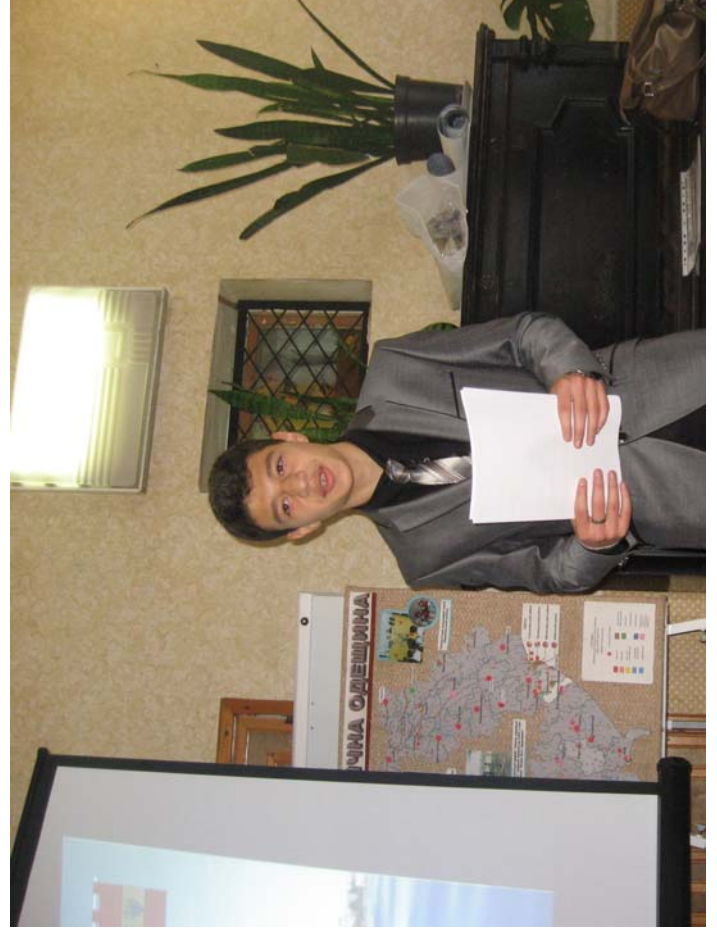
міста Білгорода-Дністровського

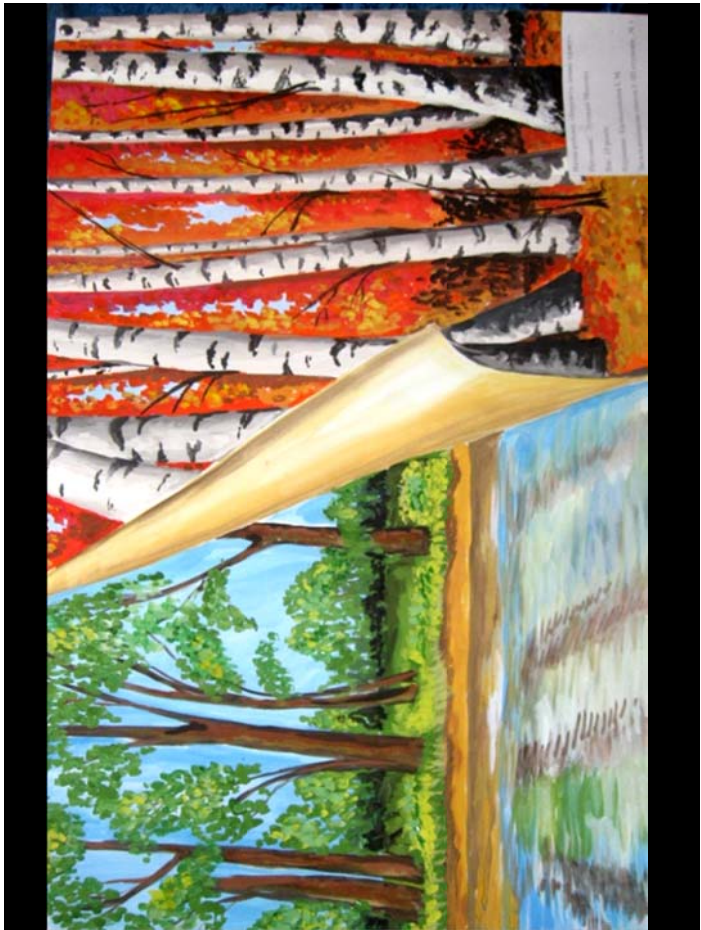
Обласні збори екопарламентів в місті Одеса

Міський етап Всеукраїнського конкурсу учнівських колективів екологічної просвіти «Земля – наш спільний дім»

ПРИРОДОХОРОННІ АКЦІЇ

ДЕНЬ ЗУСТРІЧІ ПТАХІВ

«Щедрість рідної землі»

Безстрокова акція зі збору використаних батареєнок

МОЛОДЬ ОБИРАЄ ЗДОРОВ'Я

Утилізація

Енергосберегаючі лампи містять ртуть. Це небезпечно. Тому класу слід уникати ламп, а не здавати в спеціальні пункти приймає в урні з іншими побутовими відходами.

Одна пальчиковая батарейка, выброшенная в мусорное ведро, загрязняет тяжёлыми металлами около 20 квадратных метров земли или 400л воды.

Рынок
53,6 млн мобильных телефонов в использовании
300 тыс. портативных компьютеров – ноутбуков

Придбали нові батарейки? А де поділи старі?
ОДНА пальчикова батарейка, викинута у відро для сміття, забруднює близько 400 л води або 20 м² землі.

Загрозливі металі: кадмій, свинець, ртуть, нікель, цинк, мідь, кобальт, літій. Після використання батарейки не можна викидати її в урну та ін. Після використання батарейки не можна викидати її в урну та ін. Після використання батарейки не можна викидати її в урну та ін.

**Лебединець Тетяна,
Гук Олексій**

команда «Охоронці природи» Дитячого екологічного парламенту
«Республіка – шкільний парламент» будинку дитячої та юнацької творчості
Біляївського районного відділу освіти Одеської області

Керівник: Подчинок Валентина Іванівна, керівник гуртків

**“Шкільний парламент”- самодіяльна
організація школярів та вчителів
школи**

- Мета:
 - Розвиток творчих, організаційних здібностей;
 - Самоусвідомлення відповідальності за свої вчинки;
 - Створення умов для самовиявлення особистості учня різними формами діяльності

A group of students are standing in front of a school building, holding up white certificates or diplomas. They are decorated with blue and yellow balloons and bunting. The students are wearing school uniforms.

Наш девіз: *Створити особистість, створити школу, створити державу*

Герб та гімн “Шкільного парламенту”:

На перехресті сильних почуттів
З'явилося дитя – як символ щастя!
І мамина рука його веде
До вчителя в обійми від ненаsty
Рідно школо! Для нас ти, як промінь!
Що приносить нам світло в житті,
Розкриває високе та мудре
В незрадливій дитячій душі
Дитину вчителі ведуть до світла,
Навчають їх країну шанувати,
Зерно добра й любові щоб зростити
Своє тепло всім дітям дарувати!

Структура “Шкільного парламенту”

Міністерство екології

Наш девіз: Збережемо світ- збережемо себе

Форми роботи міністерства екології:

- Участь у шкільних, районних, обласних, міжнародних конференціях, фестивалях, конкурсах;
- Організація роботи у гуртках екологічного напрямку;
- Організація екологічних експедицій туристичних походів;
- Співпраця з НДНП

Напрямки роботи міністерства екології:

- Екологічні акції;
- Просвітницька робота;
- Науково – дослідницька робота

Екологічні акції: “Птах року”

“День Довкілля”

“Дерево життя”

Трудова акція "Парад квітів"

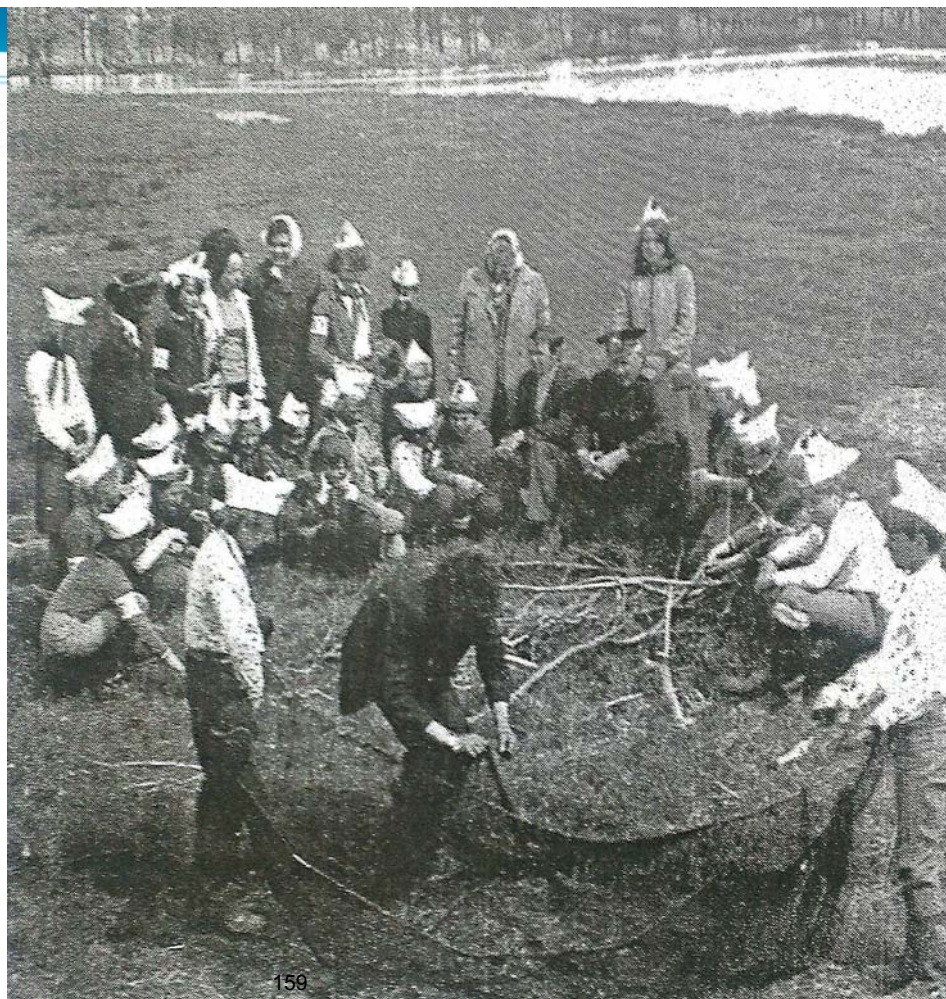

Використані джерела

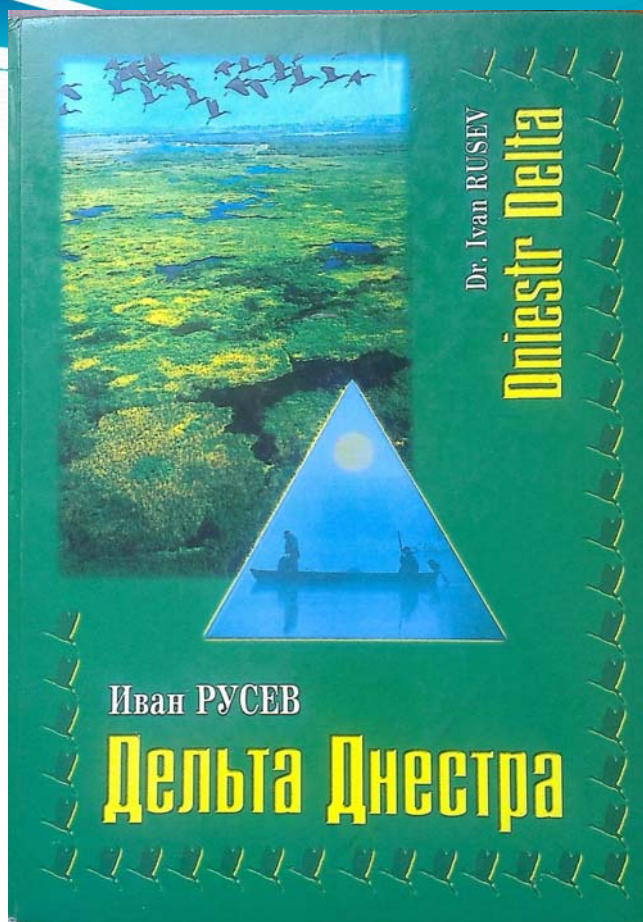
1. Афанасьєва Е. Презентации в Power Point. Шпаргалка. – НТ Пресс, 2006. – 160 с.
2. Бортник О.И. Базовый курс PowerPoint. Изучаем Microsoft Office. – Современная школа, 2007. – 41 с.
3. Деббі Кендау, Дж.Йост. Intel Навчання для майбутнього. Intel Corporation, 2004. – 250 с.
4. Копыл В.И. Презентация Power Point; Харвест, 2006. – 124 с.
5. Мотов В.В. Word, Excel, PowerPoint Инфра-М, 2006 – 640 с.
6. Пометун О.І., Піроженко Л.В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посібник, - К.: А.С.К., 2003. – 192 с
7. Хабрейкен Д. Microsoft Office 2003 : Word, Excel, Access, PowerPoint, Publisher, Outlook. Все в одном. Вильям, 2006. -349 с.

Відродження «Дністровських патрулів»

Члени
загону
“Голубий
Патруль”
Маяківської
ЗОШ
1983 рік

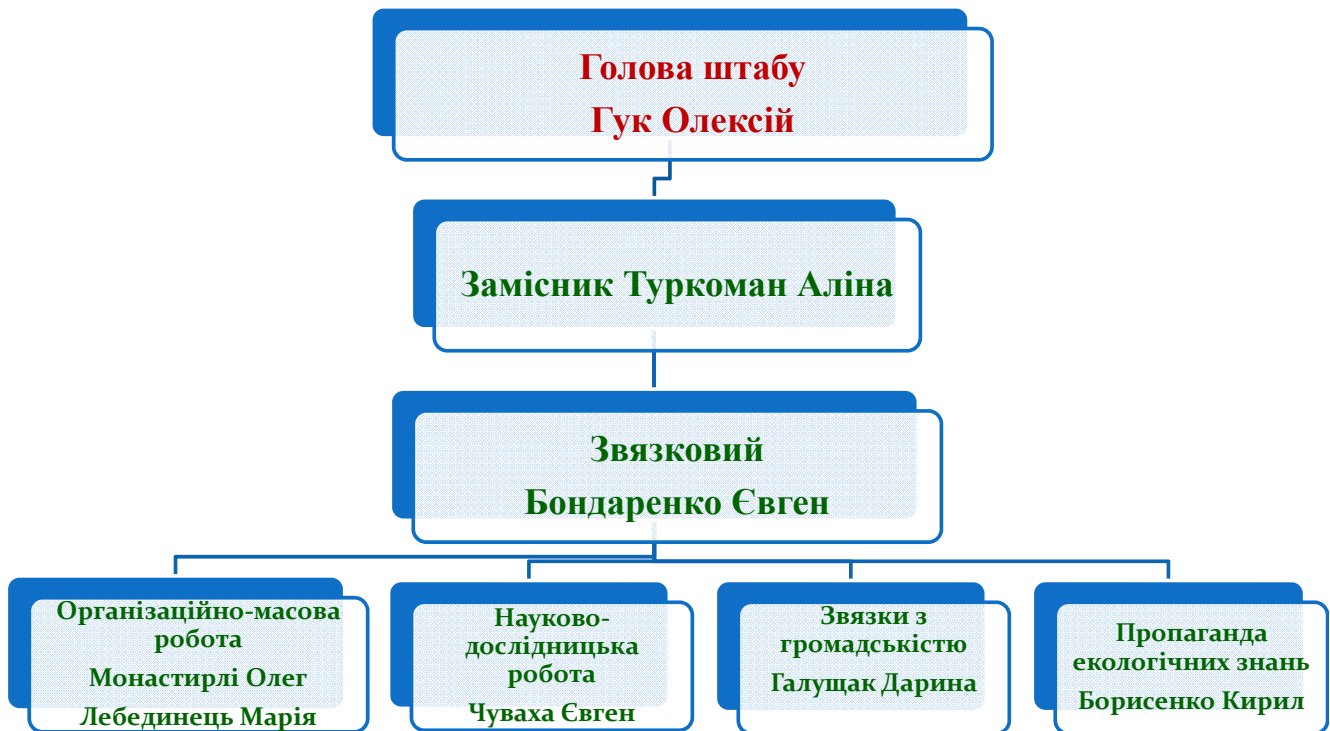
Знайомство з книгою Івана Русева “Дельта Дністра”

Формування загону «Дністровський патруль» у 5-А класі

Структура штабу “Дністровського патруля”

Першочергові завдання

- **Познайомитись з місцевими екологічними організаціями;**
- **Провести екологічну акцію “Чисті схили Дністра”;**
- **Взяти шефство над проектом Євросоюзу**

Зустріч з керівником громадської організації «Еколого-культурний центр імені В. М. Гонтаренка»

Екскурсія “Мій Дністер”

Разом до роботи

Добра справа-гарний настрій!

Зустріч з головним спеціалістом Нижньодністровського національного парку

Створення двох кемпінг-сайтів на території області:

1. Біляївський район.

ORAGO
Odessit' ua

Проект Євросоюзу Кемпінг-сайт

Новий пляж має бути чистим!

Майбутній вигляд

Ми плануємо:

- прийняти участь в акції висаджування дерев
- відвідати риборозвідні ставки
- розпочати розробку групового науково-дослідницького проекту «Штучне розведення риб»

**Спасибі за увагу!
До нових зустрічей!**

Малтасар Марина
Ковальчук Ганна
Дитячий екологічний парламент «Паросток»
Одеського навчально - виховного комплексу № 49
«Спеціалізована школа-загальноосвітня школа I-III ступенів»
Одеської міської ради Одеської області

Керівник: Пастухова Наталія Вікторівна, вчитель біології

Ежегодно мы планируем наши работы по направлениям :

«Зелёная страна»-занимается озеленением по благоустройству внутришкольной и пришкольной территории.

«Дети природы» - это направление занимается работой по воспитанию учеников начальной школы, а также проведением акций.

«Природа и наука» - занимается разработками научных работ по темам экологии и биологии.

«Природа и общество»- занимается работой над экологическим воспитанием учеников старшей школы и природоохранными акциями.

В связи с этим у нас стали традиционными такие акции как: «Зелёный подарок школе», «Дары осени», «Дорожками Красной книги», «Чистый двор», «Чёрное море», «Первоцветы для школы», «Новое из старого» , «Птица года», «Зимующие птицы», «Молодежь выбирает здоровье» , «Брось сигарету, взамен возьми конфету» и многие другие.

Уже несколько лет подряд мы активно обговариваем проблематику мусора. Исходя из этого, мы выявили и изучили территорий , основные факторы загрязнения твердыми бытовыми отходами поселка Котовского ; влияние веществ, образующихся в результате разложения ТБО на здоровье человека и старались привлечь внимание людей к проблеме загрязнения ТБО поселка Котовского. Парламент составил рекомендации по поводу утилизации ТБО, провел лекторий в нашей школе , а также провели акцию « Новое из старого» не только в школе, но и в нашем районе, рассказывая о пользе утилизации мусора. После полученной информации мы предлагали учащимся школы сделать из пластиковой бутылки подставку для

карандашей, вазон, а также другие полезные вещи. Таки образом, всё больше людей согласилось с нашим мнением.

Каждый год ученики нашей школы очень ждут событие: «Посвящение в Юннаты» после чего каждый может стать членом «Всеукраинской экологической лиги». Дети с большим удовольствием помогают нам проводить все экологические мероприятия. По традиции , новички занимаются сбором отработанных батареек, соревнуются между собой и отправляют их на перерабатывающий завод.

В прошлом году мы сделали акцент на акции « Мой вклад в сохранение энергоресурсов» Энергия окружает нас повсюду. Потребление энергии ежегодно увеличивается. Мы должны научиться энергосбережению – научиться использовать энергию, находящуюся в нашем распоряжении, эффективно и безопасно.

Нас очень заинтересовала необычная ситуация которая произошла в сентябре этого года. В районе пляжа «Лузановка» наблюдалось массовый выброс медуз. В октябре подобная ситуация повторилась в г. Южный. Ми начали исследовать причину этой проблемы и пришли к выводу что возможно причиной является повышение концентрации сероводорода.

В течении этого года мы планируем активно заниматься деятельностью нашего «Паростка», принять участие в областной научной конференции « Молодежь исследует мир», принять участие в районном заседании МАН, во втором семестре провести районную конференцию на базе нашей школы, и делать всё, что бы в такое нелегкое время человек ,прежде всего, оставался человеком.

К экологической работе которую проводят активисты нашего парламента присоединяются новые активные учащиеся, которые будут, как мы надеемся, достойны нашей смены.

Мы очень рады, что ученикам не безразлична среда, которая нас окружает и в дальнейшем есть кому позаботится о нашем парламенте.

АНАЛІЗ СИТУАЦІЇ З УТИЛІЗАЦІЄЮ ТВЕРДИХ ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ У МІСТІ ОДЕСА ТА СЕЛИЩА КОТОВСЬКОГО

Виконавець : *Малтасар Марина*
учениця 10 -А класу
ОНВК № 49
Керівник : *Пастухова*
Наталія Вікторівна,
Вчитель біології

Мета дослідження:

- 1. Виявлення та вивчення територій ,основних факторів забруднення твердими побутовими відходами с. Котовського;
- 2. Вплив речовин,що утворюються внаслідок розкладу ТПВ на здоров'я людини;
- 3. Привернути увагу людей до проблеми забруднення ТПВ селища Котовського.

Для реалізації поставленої мети були сформовані задачі:

- проаналізувати ситуацію з твердими побутовими відходами на території селища Котовського;

- дослідити територію житлового масиву з метою виявлення місць забруднення та несанкціонованих звалищ;

- провести соціологічне опитування учнів з метою вивчення суспільної думки про екологічний стан селища Котовського.

В високорозвинених країнах світу

В Україні

Найбільш небезпечні тверді побутові відходи та їх вплив на здоров'я людини.

Типи твердих побутових відходів	Наявність шкідливих речовин	Ступінь небезпеки для здоров'я людини
Люмінесцентні лампи	Одна лампа містить 150мг ртуті	Особливо небезпечні для людини. Ртуть може викликати серйозні отруєння, вражати нервову систему, печінку.
Акумулятори	Автомобільний акумулятор- 8,5-9,5кг свинцю	Особливо небезпечні для людини. Отруєння свинцем проявляється анемією, болями в животі і, що найбільш важливо, ураженням центральної нервової системи.
Батарейки	Одна батарейка містить 300 мг ртуті, кадмій, нікель, цинк, луги, свинець.	Особливо небезпечні для людини. Свинець вражає нирки, нервову систему, кісткові тканини; кадмій шкодить щитовидній залозі та провокує рак.
Комп'ютери та електротехніка	Діоксини та солі свинцю.	Діоксини руйнують імунну систему. Солі свинцю вражають нервову системи, навіть призводить до втрати пам'яті.
Залишки медичних препаратів	Містять токсичні речовини і збудники різних хвороб	Може призвести до інфікування людини
Пластмаси	При горінні утворюються канцерогенні речовини, забруднення атмосфери тосичними газами	Збільшується кількість людей, що хворіють на алергію, бронхіальну астму, онкологічні захворювання.

Найбільш забруднені міста України

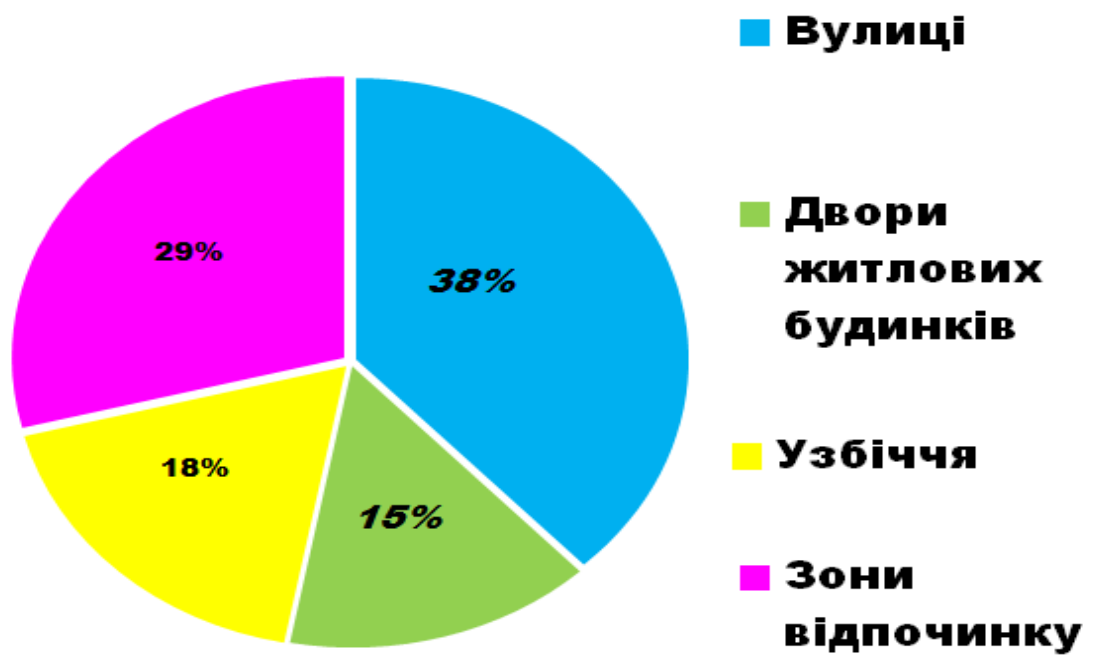

Соціологічне

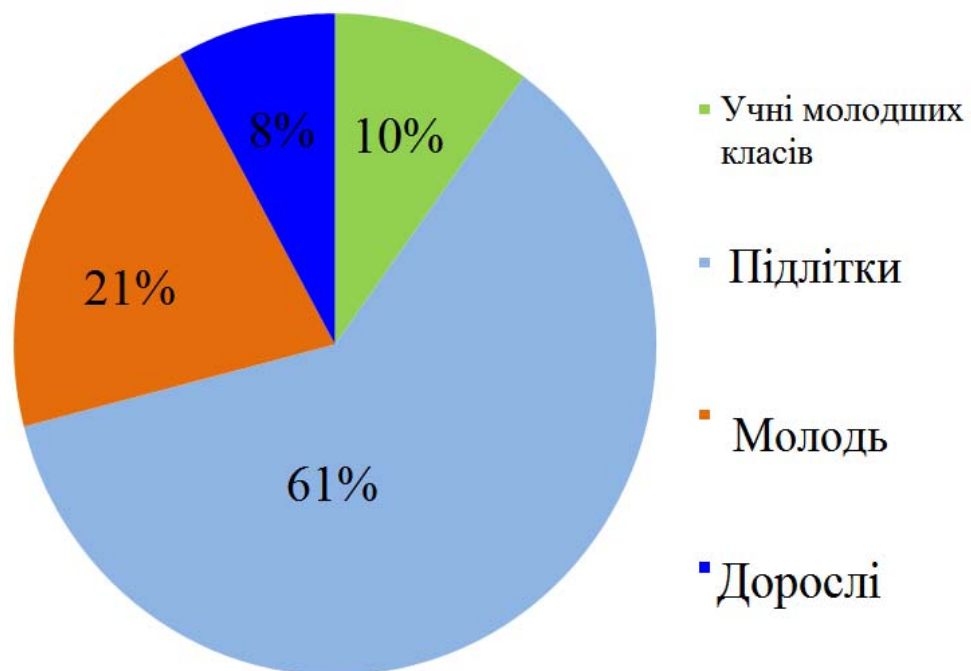
опитування

Найбільш засмічені місця

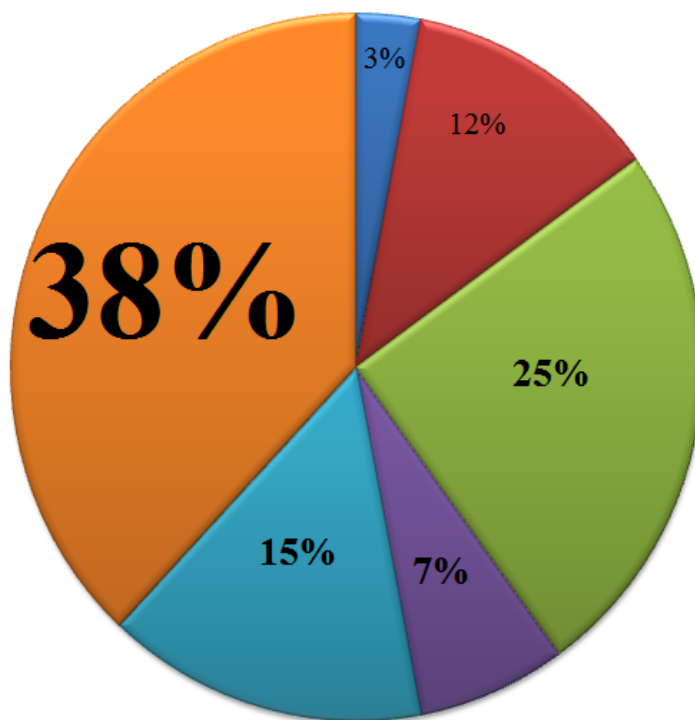

Хто найбільше смітить ?

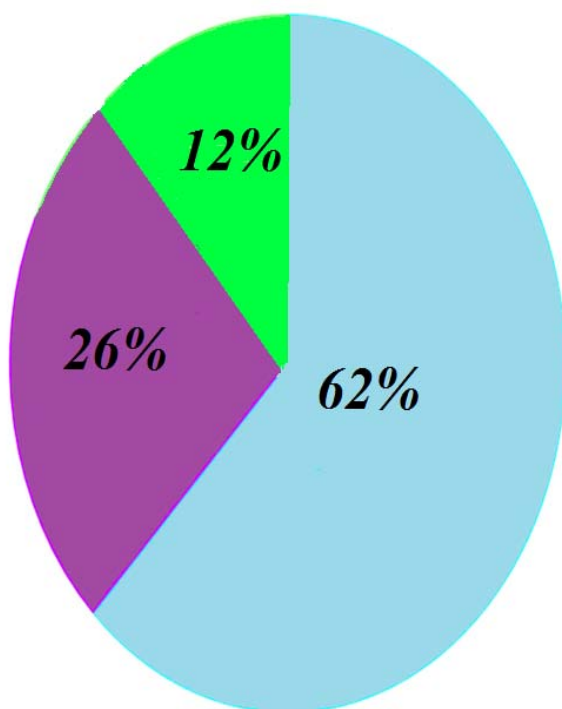
Що б ви викинули на вулиці ?

- Порожню картонну коробку
- Порожню банку або пляшку
- Обгортку від цукерки
- Пластиковий стаканчик
- Шкірку від банану, апельсину
- Взагалі нічого

Про що думає людина, забруднюючи природу?

- вважають, що без цього неможливо
- на їх вік вистачить
- не завдають великої шкоди природі

Парк (ринок “Північний”)

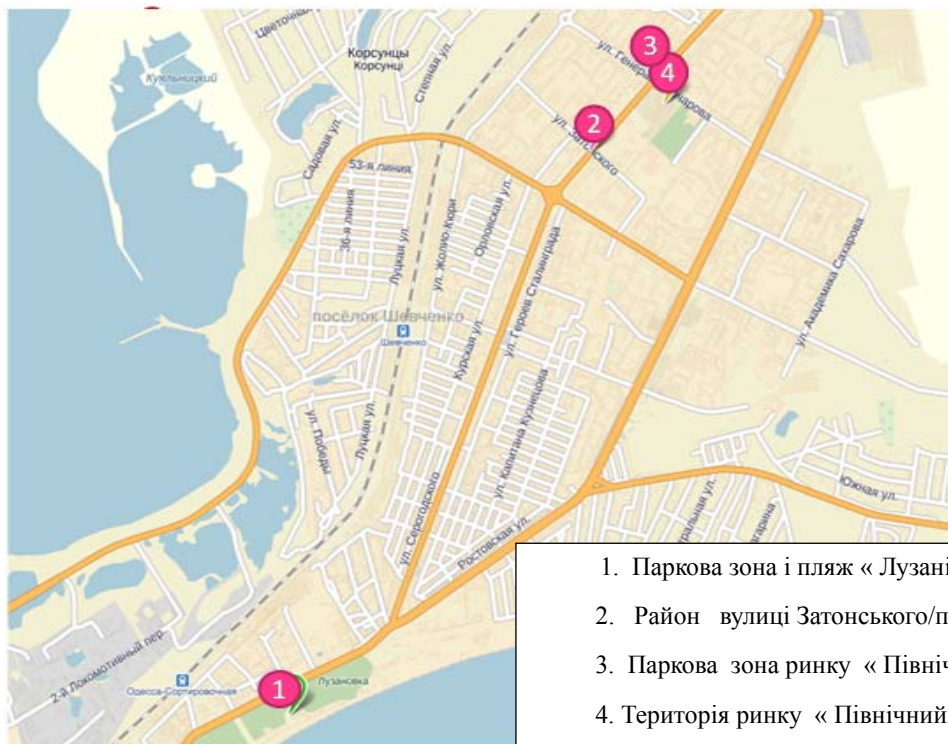

Парк Лузанівка

Картосхема селища Котовського

1. Паркова зона і пляж « Лузанівка»
2. Район вулиці Затонського/просп.Добровольського
3. Паркова зона ринку « Північний»
4. Територія ринку « Північний»

Склад твердих побутових відходів

17

Визначення кількісного складу твердих

178

Алгоритм досліду по визначенню кількісного складу твердих побутових відходів.

В приміщенні були підготовлені окремі пакети з назвами, які показували певну категорію твердих побутових відходів.

Шоранку, визначалась масу (окремо кожного виду відходів) та визначалась відсоткова частина розсортованих відходів по таких складових: метали, папір, пластмаси, скло та харчові відходи.

отриманні дані, що було встановлено в ході практичної частини за кожний день тижня, оформленні у вигляді таблиць для кращого звіряння між різними категоріями твердих побутових відходів

Категорія відходів	Маса кожної категорії відходів, г	Сукупна маса відходів, г за тиждень	Масова частка, %	Середній показник відходів на одного мешканця, г
Метали	90	5035	2	22,5
Папір	880		17,5	220
Пластмаси	865		17,1	216,25
Скло	1410		28	352,5
Харчові відходи	1790		35,5	447,5

Категорія відходів	Маса кожної категорії відходів, г	Сукупна маса відходів, г за місяць	Масова частка, %	Середній показник відходів на одного мешканця, г
Метали	360	20140	2	90
Папір	3520		17,47	880
Пластмаси	3460		17,18	865
Скло	5640		28	1410
Харчові відходи	7160		36	1790

Якщо брати загальну масу всіх отриманих в ході дослідження категорій твердих побутових відходів, то за тиждень це виходить **до 5 035 г.**, тобто в середньому **до 1 020 г.** ТПВ за добу. А при тих же самих темпах накопичення, то за місяць вийде **до 20 140г.** сміття.

Якщо б стільки ж припадало на кожного жителя України на місяць то це виходило б **до 243 981 509 кг** твердих побутових відходів.

Пункти прийому вторинної сировини

▲ метал ● макулатура ■ склотара

Пункти прийому вторинної сировини в селищі Котовського.

Тип вторсировини	Орієнтовні ціни	Адреси пунктів прийому
Вироби з пластику	від 10-50 коп./шт.	вул. Героїв Сталінграду, 58
Склотара	від 2 коп./шт-25 коп./шт	вул. Бочарова,13
Залізо	1,5 грн./кг	вул.. Затонського,2
Макулатура	20 коп\кг- 1 грн 10 коп./кг	вул.Дніпропетровська дорога, 72

ВИСНОВКИ

- Проаналізувавши стан забруднення території с. Котовського можна зробити висновок, що екологічна ситуація потребує термінового втручання фахівців.
- Головна причина засмічення нашого селища, нестача урн та контейнерів, а також низька екологічна культура населення;

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УТИЛІЗАЦІЇ ТПВ

Проводити агітаційну та пояснювальну роботу про користь роздільного сортування ТПВ, з метою усвідомлення, що збір сміття це справа яку ми робимо для самих себе.

Однією з проблем в Україні являється утилізація пет-тари.

Якщо відкрити приймальні пункти по збору пластикових пляшок із ціною 10-50 копійок за пляшку, то можливо проблема буде вирішати.

Якщо взяти звичайну пластикову двохлітрову пляшку яку ми звичайно викидаємо:

- 5 таких пляшок вистачить для того, щоб виготовити волокно для великої футболки;
- 20 пляшок вистачить для утеплення зимової куртки;
- 25 пляшок – щоб виготовити волокна для світера.
- 35 пляшок – для виготовлення утеплення спального мішку.
- 60 пляшок – для виготовлення 1 кв. м коврового покриття.

Проводити акції по збору макулатури

Харчові відходи переробляти за допомогою бактерій або дощових червів, отриманий компост гарне добриво для кімнатних рослин.

Вермикультивирование - это процесс переработки органических отходов с использованием дождевых червей

Старим не потрібним речам можна дати друге життя, переробляючи їх на предмети побуту, прикраси, іграшки, прикраси для садочку.

СЛЕДЫ НА ЗЕМЛЕ

**Створювати на базі суспільних закладів
контейнери для збору відпрацьованих
батарейок.**

Блок II. підвищення рівня знань з інформаційних технологій

Олександр Блажко

доцент кафедри системного програмного забезпечення,

Одеський національний політехнічний університет

ЕКОСИСТЕМА КЕРУВАННЯ ВІДКРИТИМИ ДАНИМИ

Публічність роботи держави

2011 рік, січень, Київ...

держава в особі чиновників
зобов'язана надавати
публічну інформацію

(не таємну, не конфіденційну, не персональну, не службову),
якою вона вже володіє (раніше була зібрана),
за запитом громадян в термін від 5 до 20 днів.

Навіщо це державі та громадянам ?

- 1) **мета-мінімум** - зниження соціальної напруженості в суспільстві за допомогою розширення можливостей його контролю над діяльністю держави;
- 2) **мета-максимум** - підвищення показників економічного розвитку за рахунок більшого сприяння інформатизації суспільства.

Екосистема керування відкритими даними

Олександр Блажко,
*доцент кафедри системного
програмного забезпечення
Одеський національний
політехнічний університет,*

blazhko@ieee.org

Одеса - 2015

Публічність роботи держави

2011 рік, січень, Київ...

держава в особі чиновників
зобов'язана надавати
публічну інформацію

(не таємну, не конфіденційну, не персональну, не службову),
якою вона вже володіє (раніше була зібрана),
за запитом громадян в термін від 5 до 20 днів.

Навіщо це державі та громадянам ?

- 1) **мета-мінімум** - зниження соціальної напруженості в суспільстві за допомогою розширення можливостей його контролю над діяльністю держави;
- 2) **мета-максимум** - підвищення показників економічного розвитку за рахунок більшого сприяння інформатизації суспільства.

Електронний доступ до публічної інформації

Як суспільству швидко отримати інформацію від держави?

- 1)перевести інформацію в електронний вигляд
- 2)розмістити інформацію на сайтах державних установ

Сайт

<http://ecology.odessa.gov.ua>

ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ
ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

Звіти

[Екологічний паспорт регіону 2012 рік](#)

[Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Одеській області у 2012 році](#)

[Екологічний паспорт регіону 2013 рік](#)

[Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Одеській області у 2013 році](#)

[Екологічний паспорт регіону 2014 рік](#)

Адреса розміщення звітів - <http://ecology.odessa.gov.ua/zvti/>

Електронний доступ до екологічної публічної інформації. Приклади

Екологічний паспорт Одеської області

ЗМІСТ

1. Загальна характеристика	3
2. Чисельність населення.....	3
3. Фізико-географічна характеристика	4
4. Виробничий комплекс	6
5. Перелік екологічно небезпечних об'єктів	8
6. Атмосферне повітря.....	10
7. Водні ресурси	15
8. Земельні ресурси.....	24
9. Лісові ресурси	26
10. Надра	32
11. Тваринний і рослинний світ.....	44
12. Природно-заповідний фонд.....	69
13. Формування екологічної мережі.....	76
14. Поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами.....	78
14.1. Поводження з відходами I-III класів небезпеки.....	78
14.2. Поводження з небезпечними хімічними речовинами.....	98

Електронний доступ до екологічної публічної інформації

Екологічний паспорт Одеської області. Продовження

14.3. Тверді побутові відходи.....	98
14.4. Поводження з непридатними та забороненими до використання пестицидами та отрутохімікатами.....	99
15. Радіаційна безпека.....	100
16. Моніторинг довкілля.....	104
17. Державний контроль за дотриманням вимог природоохоронного законодавства.....	106
18. Структура Держуправління охорони навколишнього природного середовища та Державної екологічної інспекції в Одеській області.....	107
19. Міжнародне співробітництво	107
20. Планування природоохоронної діяльності.....	109
21. Найважливіші екологічні проблеми області.....	130
21.1. Основні чинники та критерії для визначення найважливіших екологічних проблем,.....	130
21.2. Визначення найважливіших екологічних проблем:.....	130
21.3. Аналіз найважливіших екологічних проблем.....	139

Багато розділів! Багато сторінок! Як використовувати ?

Публічна інформація = Відкрита інформація ?

Електронні
Internet-
таблиці

Вже можна
обробляти
комп'ютеру.
Як вільно
обробляти
комп'ютерам
інших людей ?

Відкрита інформація
=
публічна +
електронна +
обробка без людини +
вільна обробка

Як шукати ?

Паперові
документи

Вже можна шукати.
Як людині обробляти
багато даних ?

Електронні текстові
документи

Вже можна
обробляти людині.
Як обробляти
комп'ютеру ?

Електронні
таблиці

Національний портал відкритих даних

адреса – DATA.GOV.UA

2014 рік, квітень, Київ...

12 категорій даних

2015 рік, квітень, Київ...

Безпека

Держава

Екологія

Економіка

Енергетика

Культура

Медицина

Наука

Торівля

ЗАКОН УКРАЇНИ

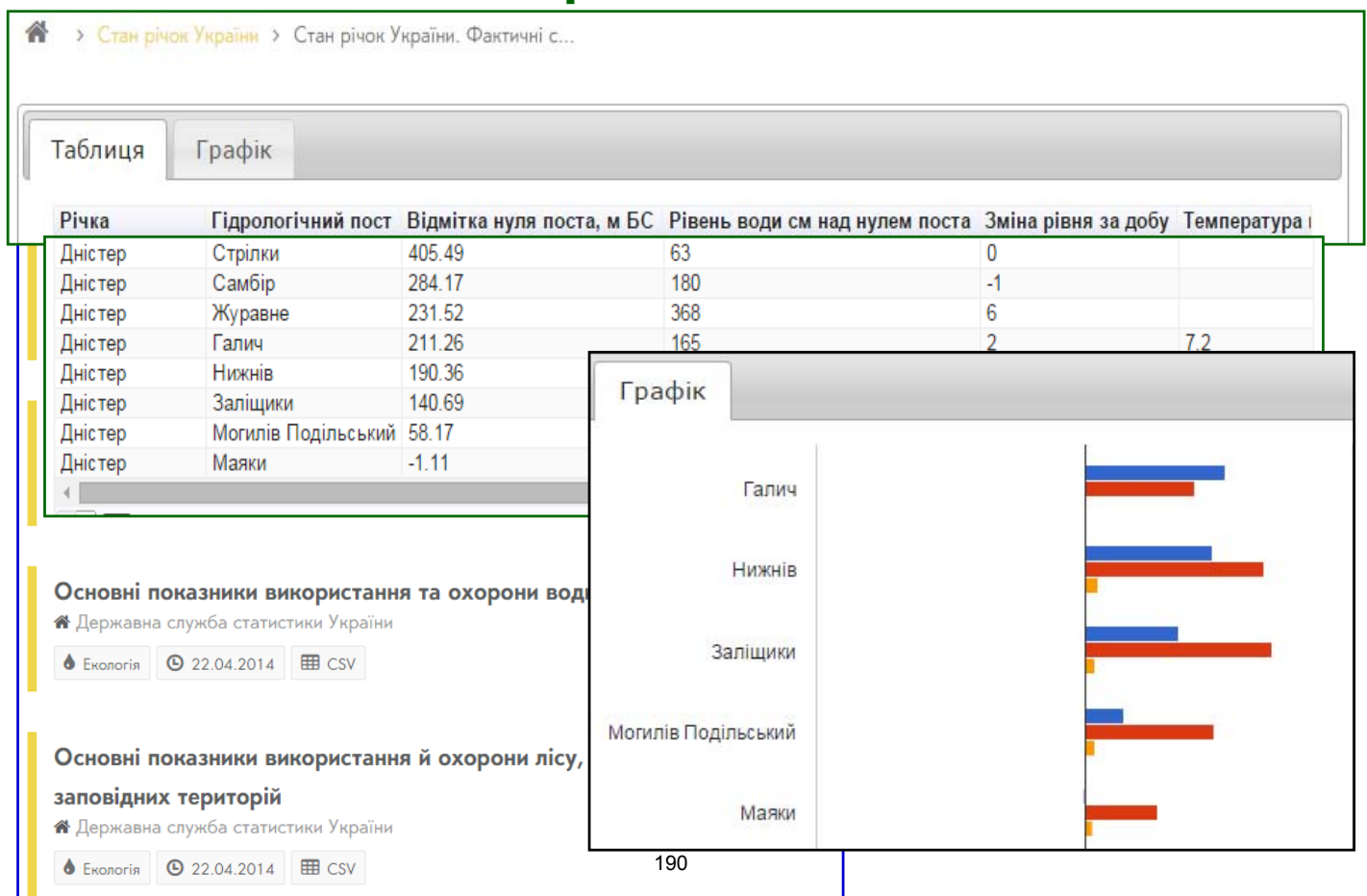
Про внесення змін до деяких законів України щодо доступу до публічної інформації у формі відкритих даних

(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 25, ст.192)

100 наборів даних (5 – екологічні)

Національний портал відкритих даних

Категорія "Екологія"

Розміщення відкритих даних на порталі

2015 рік, жовтень, Київ...

2. Розпорядникам інформації ... **забезпечити протягом шести місяців** оприлюднення та подальше оновлення на своїх офіційних веб-сайтах наборів даних ...

• 3. Державному агентству з питань електронного урядування **забезпечити ... проведення** із залученням інститутів громадянського суспільства та представників громадськості **періодичного моніторингу стану оприлюднення та оновлення наборів даних**

Адреса постанови - <http://www.kmu.gov.ua/control/ru/cardnpd?docid=248573101>

Майбутні екологічні набори

Мінприроди та Держгеонадра у відповідності до компетенції

- База даних спеціальних дозволів на користування надрами
- Реєстр екологічних аудиторів
- Державний реєстр пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання
- Державний кадастр родовищ та проявів корисних копалин України
- Державний кадастр родовищ підземних вод
- Реєстр нафтових та газових свердловин
- Дані Державного балансу запасів корисних копалин
- Інформація про стан мінерально-сировинної бази України
- Оглядові геологічні карти
- Переліки ліцензіатів
- Перелік об'єктів, які є найбільшими забруднювачами навколишнього природного середовища
- Інформація про заповідання території України

Адреса постанови - <http://www.kmu.gov.ua/control/ru/cardnpd?docid=248573101>

Майбутні екологічні набори. Продовження

Мінагрополітики

Державний реєстр виробників насіння і садивного матеріалу

Реєстр сертифікатів на насіння та/або садивний матеріал

Інформація про сертифіковані ліси підприємств, які належать до сфери управління

Держлісагентства

Інформація про лісові пожежі

Дані моніторингу лісів

Держрибагентство

Обсяги вилову риби

Держветфітослужба

Ветеринарні сертифікати

Інформація про заборони на імпорт в Україну об'єктів ветеринарно-санітарного контролю та нагляду

Список зареєстрованих ветеринарних препаратів, кормових добавок

Адреса постанови - <http://www.kmu.gov.ua/control/ru/cardnpd?docid=248573101>

Майбутні екологічні набори. Продовження

Держветфітослужба

- Реєстр генетично модифікованих організмів джерел кормів, кормових добавок та ветеринарних препаратів
- Інформація про підконтрольні переробні підприємства
- Реєстр експортерів харчових продуктів
- Реєстр експортерів неїстівних продуктів
- Державний реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні
- Перелік суб'єктів господарювання, яким видано ліцензію на провадження господарської діяльності у сфері ветеринарної медицини
- Огляд поширення карантинних організмів в Україні
- Перелік об'єктів регулювання у сфері карантину рослин
- Реєстр осіб, які здійснюють господарську діяльність пов'язану з виробництвом та обігом об'єктів регулювання
- Реєстр осіб, які здійснюють господарську діяльність з виробництва та маркування дерев'яного пакувального матеріалу

Адреса постанови - <http://www.kmu.gov.ua/control/ru/cardnpd?docid=248573101>

Екосистемний підхід у відкритті публічної інформації

Екосистема = Самоорганізація + Саморегуляція + Саморозвиток

Компоненти екосистеми

керування відкритими даними

Правова підтримка у
розкритті та
ліцензуванні

Оцифрування публічних
даних

Лідерський стиль
управління

Перетворення
даних в інфо-
продукт
(екоядро)

**Відкриті
дані**

Організований
збір та
контроль
якості

Наявність
запитів на
дані від суспільства

ІТ-інфраструктура та навички

Іноваційне
фінансування

Одеський портал відкритих даних

Місцева державна влада

Набори даних, отримані від місцевих органів влади та державних структур.

Економіка

Дані, що характеризують загальний стан економіки в Одеському регіоні.

Державні торги

Інформація про торги по закупкам цінностей та наданню послуг у рамках реалізації держ. програм

Соціальна сфера

Дані за потребами незаможних громадян та відомості про результати реалізації соціальних програм.

Громадські організації

Спеціалізація, наявний грантовий досвід та коротка історія громадських організацій регіону.

Освіта

Інформація по вищих і середніх навчальних закладах, а також відомості про їх загальному рейтингу.

Туризм

Дані по туристичному бізнесу, а також про наявні

Здоров'я

Відомості про потенціал охорони здоров'я в регіоні в розрізі

Екологія

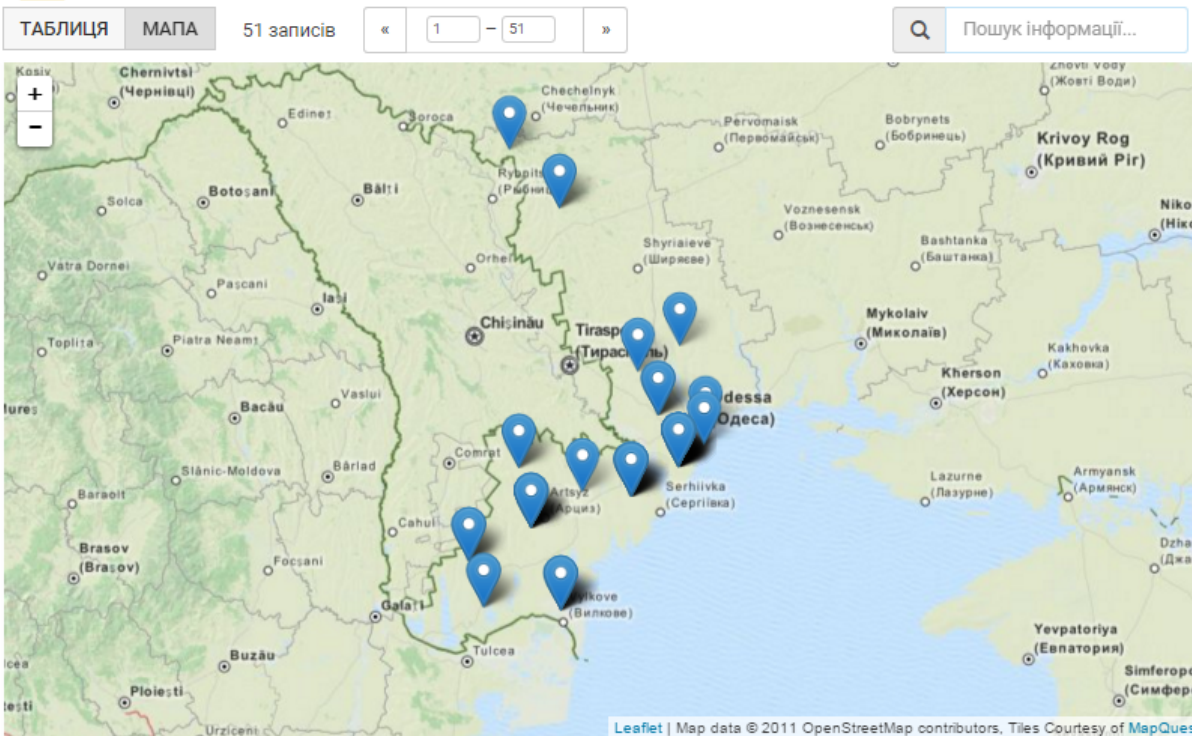
Дані щодо стану екології в регіоні в різних сферах

Адреса portalу - <http://www.data.ngorg.od.ua/>

Одеський портал відкритих даних. Приклади даних з екологічного паспорту

stan-osnovnykh-vyivlenykh-oseredkiv-i-dilianok-zabrudnennia-pidzemnykh-vod-stanom-na-01.01.2014.csv

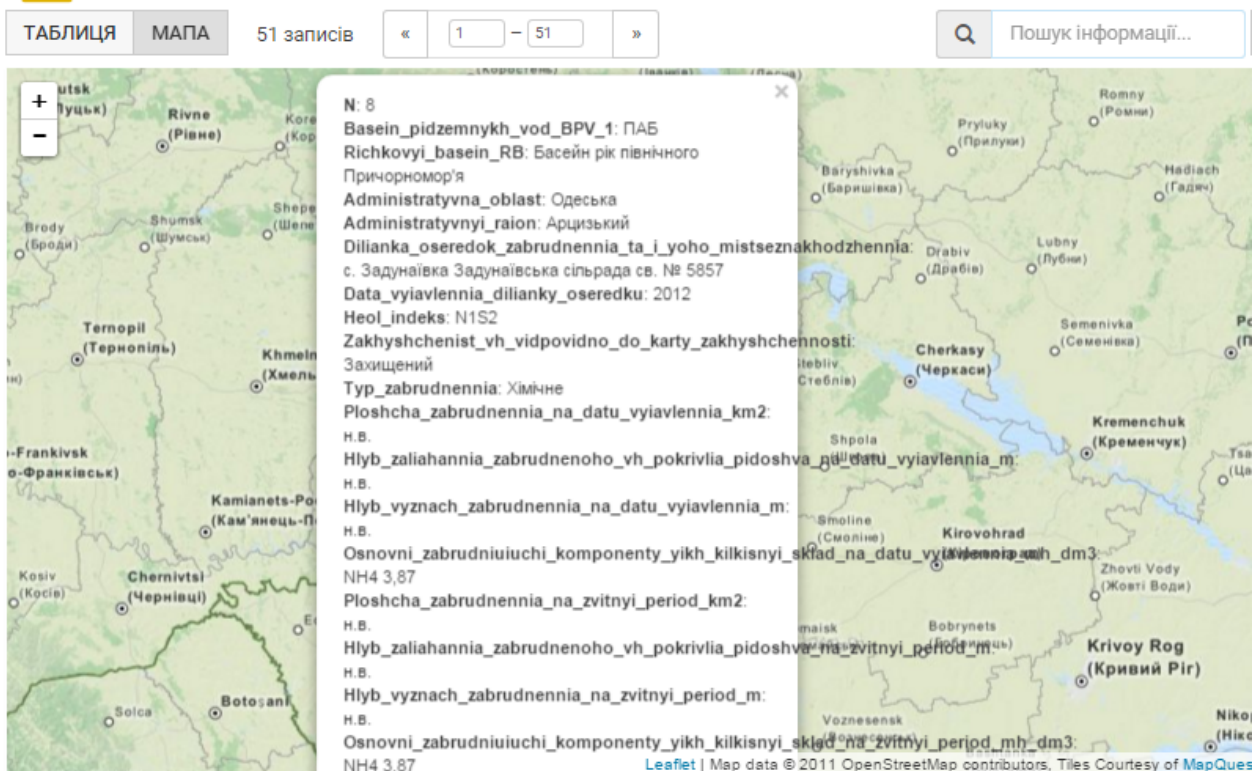

Адреса порталу - <http://www.data.ngorg.od.ua/>

Одеський портал відкритих даних. Приклади даних з екологічного паспорту

stan-osnovnykh-vyivlenykh-oseredkiv-i-dilianok-zabrudnennia-pidzemnykh-vod-stanom-na-01.01.2014.csv

Адреса порталу - <http://www.data.ngorg.od.ua/>

Відкриття даних тільки починається...

Без вас держава не впорається

- Які набори даних ви вже використали в роботах ?
- Наприклад, результати моніторингу лісів, річок, лиманів, об'єктів забруднення,
- Які набори ви плануєте використати в майбутньому ?
- Необхідні набори є в державних установах ?
- Необхідні набори є в переліку відкритих даних ?
- Якщо набори ще не відкриті, допомагаємо їх відкривати (юридично, технічно)
- Створюємо власні набори даних, які можуть бути корисними для інших
- Відкриваємо власні набори на громадському порталі відкритих даних

Екосистема керування відкритими даними

Дякую за Вашу увагу!

Національний портал – DATA.GOV.UA

Громадський портал – DATA.NGORG.OD.UA

Олександр Анатолійович Блажко,
*доцент кафедри
системного програмного забезпечення
Одеський національний
політехнічний університет,*

blazhko@ieee.org

БЛОК III. ТРЕНІНГ «ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ТВАРИН ВІД ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ В УКРАЇНІ»

Турська Віта Олегівна

аспірант кафедри адміністративного права НУ «Одеська юридична академія»

Провідне місце у державному управлінні та регулюванні питань захисту тварин від жорстокого поводження належить науці адміністративного права. Практичне втілення та нормативне закріплення сучасних наукових підходів етичного ставлення до тварин має бути одним із першочергових завдань сучасної юридичної науки.

Стандарти та норми поводження з тваринами наразі в Україні знаходяться на низькому рівні. Така ситуація свідчить про небажання відповідних органів державної влади України приєднуватись до міжнародного руху щодо унеможливлення жорстокого поводження з тваринами. Наслідком чого є й недосконалість правового регулювання та правозастосовної діяльності щодо захисту тварин на внутрішньодержавному рівні.

Байдуже ставлення до жорстокого поводження з тваринами та неналежного поводження з ними, а також порушення правил утримання тварин, що спричиняє їх невинуваті страждання є типовою рисою слов'янської ментальності. Особливо небезпечною є ситуація з безпритульними тваринами на вулицях нашої держави та тотальна бездіяльність та безвідповідальність органів державної влади. До цього часу вчені адміністративісти не займалися дослідженням зазначеної проблематики в Україні, чого не можна сказати про науковців кримінального права та криміналістики. Вони наголошують на тому, що необхідно пам'ятати про те, що прояв жорстокості і байдужості до безпритульних тварин є свідченням того, що людина, яка випромінює такий негатив до тварин здатна зорієнтувати його також на людей.

Статистика свідчить, що близько 90% злочинців-рецидивістів формували свої «схильності» на основі жорсткого поводження з тваринами.

Судова практика України, в контексті захисту тварин від жорстокого поводження, захисту безпритульних тварин – мізерна, напевно, через малодосвідченість громадян у цій сфері.

Україна майже одна з останніх країн Європи прийняла Закон «Про захист тварин від жорстокого поводження». На сучасному етапі розвитку нашої держави створення розгалуженої і дієвої системи державних та недержавних органів і організацій діяльність яких повністю або частково пов'язувалася б із захистом тварин є необхідною. Слід зазначити, що подібна система суб'єктів, які беруть участь у зазначеному напрямку роботи існує, але вона ще не в усьому відповідає потребам сьогодення та нездатна належним чином виконувати покладені на неї завдання.

Державна політика у сфері захисту тварин від жорстокого поводження відповідно до ст.27 ЗУ «Про захист тварин від жорстокого поводження», проводиться в таких основних напрямках:

- контроль за дотриманням законодавства про захист тварин від жорстокого поводження;

- установлення єдиних норм у сфері захисту тварин від жорстокого поводження;

- пропаганда гуманного поводження з тваринами, розробка та впровадження освітніх програм з охорони та захисту тварин від жорстокого поводження;

- установлення відповідальності за порушення законодавства про захист тварин від жорстокого поводження.

Державне регулювання в галузі поводження з тваринами здійснюється уповноваженими органами державної влади відповідно до законодавства за допомогою:

- розроблення, затвердження та реалізації державних програм і заходів у сфері поводження з тваринами;

- здійснення міжнародного співробітництва;

- прийняття (видання) нормативно-правових актів, а також розробки

освітніх стандартів, спрямованих на виховання гуманного ставлення до тварин;

ліцензування відповідно до законодавства про ліцензування;
інших форм і методів державного регулювання.

Окремі види діяльності, пов'язаної з поводженням з тваринами, можуть здійснюватися відповідно до законодавства держави на підставі спеціального дозволу (ліцензії). Види діяльності, підстави, умови і порядок видачі, зміни, призупинення, припинення, поновлення дії спеціального дозволу (ліцензії) на право здійснення ліцензованого виду діяльності в сфері поводження з тваринами встановлюються законодавством про ліцензування.

У сфері поводження з тваринами можуть бути встановлені обов'язкові платежі за реєстрацію тварин, їх утримання в домашніх умовах, організацію і проведення культурно-видовищних заходів з використанням тварин та ін. Кошти, які надходять в рахунок обов'язкових платежів до сфери поводження з тваринами, відповідно до законодавства можуть спрямовуватися на створення та утримання пунктів тимчасового утримання тварин, притулків для тварин, обладнання майданчиків та інших місць для вихову тварин-компаньйонів, здійснення заходів з регулювання чисельності бездоглядних тварин, у тому числі їх контрацепцію і (або) біостерилізацію, а також на інші цілі в галузі поводження з тваринами.

Державний контроль у сфері поводження з тваринами здійснюється в межах своєї компетенції державними органами.

Законом України «Про захист тварин від жорстокого поводження» (ст. 32) передбачено, що нагляд за дотриманням цього Закону здійснюється органами внутрішніх справ. Органи внутрішніх справ (підрозділи міліції громадської безпеки) здійснюють нагляд за дотриманням порядку вихову домашніх тварин (собак) у громадських місцях та вживають відповідних заходів у разі порушення законодавства про порядок поводження й утримання домашніх тварин. Міліція в порядку, встановленому Законом України «Про міліцію», має право на застосування вогнепальної зброї до

домашньої тварини в разі, якщо її поведінка створює загрозу для здоров'я людини.

З метою формування високої культури громадян при поводженні з тваринами, виховання та зміцнення у громадян морального і гуманного ставлення до тварин, недопущення жорстокого поводження з тваринами, забезпечення безпеки, інших прав і законних інтересів громадян при поводженні з тваринами мають здійснюватися освітні та виховні заходи у сфері поводження з тваринами. Незважаючи на те, що виховання гуманного ставлення до тварин закріплено на законодавчому рівні, а саме ст.6 ЗУ «Про захист тварин від жорстокого поводження», на практиці ці положення не втілюються в життя жодним чином. У законі сказано, що виховання гуманного ставлення до тварин забезпечується шляхом викладання курсів з екологічної етики та гуманного ставлення до тварин у дошкільних навчальних закладах, у системі загальної середньої, професійно-технічної і вищої освіти. Київським еколого-культурним центром вперше в Україні були розроблені курси з екологічної етики і природоохоронної естетики для шкіл, однак запровадити їх в системі освіти поки не вдається.

Просвітництво і виховання громадян у галузі поводження з тваринами має здійснюватися органами державного управління, місцевими органами влади, установами освіти, організаціями охорони здоров'я, музеями, бібліотеками та іншими організаціями культури, природоохоронними установами, громадськими об'єднаннями, іншими юридичними особами, а також громадянами шляхом інформування про законодавство про поводження з тваринами (у тому числі з використанням засобів масової інформації), викладання курсу біоетики або ведення позакласної роботи по гуманному поводженню з тваринами в системі дошкільної, середньої, професійно-технічної та вищої освіти, проведення виставок, семінарів, конференцій, конкурсів, змагань та інших заходів.

Інститут адміністративної відповідальності щодо правопорушень у зазначеній сфері є досить актуальним у правовій науці, що обумовлено

проблемами неконтрольованого зростання чисельності безпритульних тварин, зокрема в міських та приміських зонах, відповідно численних випадків жорстокого поводження з ними та регулярних випадків порушення правил тримання тварин. Увага до зазначених правопорушень повинна підвищуватись з урахуванням значного їх поширення та низьким або практично відсутнім рівнем реагування органів державної влади у даній сфері. Недостатність заходів, спрямованих на боротьбу з адміністративними правопорушеннями, також сприяє їх збільшенню.

У правовому аспекті в боротьбі з адміністративними правопорушеннями слід здійснювати насамперед профілактичні заходи, які відіграють найважливішу роль у попередженні правопорушень. А саме: встановлення правил поводження з тваринами, що виключають жорстокість у всіх сферах діяльності; регулювання чисельності диких тварин і тварин, що не утримуються людиною, але перебувають в умовах повністю або частково створюваних діяльністю людини; створення системи притулків для тварин; ліцензування господарської діяльності, пов'язаної з використанням та утриманням домашніх тварин; установлення єдиних норм у сфері захисту тварин від жорстокого поводження; пропаганда гуманного поводження з тваринами, розробка та впровадження освітніх програм з охорони та захисту тварин від жорстокого поводження.

Відтак поряд із адміністративними стягненнями, які застосовуються за вчинення правопорушення до загальних суб'єктів останнього, і передбачені ст. 24 КУпАП (попередження; штраф; оплатне вилучення предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення; конфіскація предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення, а також грошей, одержаних внаслідок вчинення адміністративного правопорушення; позбавлення спеціального права, наданого громадянину; виправні роботи; адміністративний арешт), мають незалежне і самостійне місце заходи впливу, що застосовуються виключно до неповнолітніх правопорушників. Зазначені

заходи здійснюються у формі та порядку, передбаченими законом, і визначені адміністративно-процесуальними нормами.

Порядок перерахованих заходів адміністративного регулювання у сфері захисту тварин від жорстокого поводження регламентується нормами Кодексу України про адміністративні правопорушення, Законом Країни «Про захист тварин від жорстокого поводження» та ін. законами та підзаконними нормативно-правовими актами. Крім того, органи контролю та нагляду України, керуючись спеціальними положеннями, які регламентують їхню діяльність мають право застосовувати заходи адміністративного впливу з метою попередження або порушення вимог законодавства.

Відповідальність за жорстоке поводження з тваринами передбачена **Кримінальним кодексом України та Кодексом України про адміністративні правопорушення**. До того ж Кодексом України про адміністративні правопорушення встановлена відповідальність за порушення правила тримання тварин та поводження з ними. На наявність кримінальної, адміністративної і цивільної відповідальності вказує ст. 35 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження».

Стаття 88 Кодексу України про адміністративні правопорушення встановлює відповідальність за порушення порядку придбання чи збуту об'єктів тваринного або рослинного світу, правил утримання диких тварин у неволі або в напіввільних умовах. Відповідно до норми, порушення порядку придбання чи збуту об'єктів тваринного або рослинного світу – тягне за собою накладення штрафу від одного до п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією об'єктів тваринного або рослинного світу чи без такої. Ті самі дії, вчинені щодо об'єктів тваринного або рослинного світу, які перебували в межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду, занесених до Червоної книги України або які охороняються відповідно до міжнародних договорів України, тягнуть за собою накладення штрафу від трьох до восьми неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією об'єктів тваринного або рослинного світу чи без такої.

Порушення правил утримання диких тварин у неволі або в напіввільних умовах – тягне за собою накладення штрафу від одного до п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією об'єктів тваринного або рослинного світу чи без такої.

Стаття 154 Кодексу України про адміністративні правопорушення встановлює відповідальність за порушення правил тримання собак і котів. Тримання собак і котів у місцях, де це заборонено відповідними правилами, чи понад установлену кількість, чи незареєстрованих собак, або приведення в громадські місця, або вигулювання собак без повідків і намордників (крім собак, у реєстраційних свідоцтвах на яких зроблено спеціальну відмітку) чи в невідведених для цього місцях – тягне за собою попередження або накладення штрафу на громадян від одного до трьох неоподаткованих мінімумів доходів громадян і попередження або накладення штрафу на посадових осіб – від трьох до п'яти неоподаткованих мінімумів доходів громадян. Ті самі дії, що спричинили заподіяння шкоди здоров'ю людей або їх майну, а так само повторне протягом року вчинення порушення з числа передбачених частиною першою вищевказаної статті – тягнуть за собою накладення штрафу на громадян від трьох до п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Правила утримання домашніх тварин розробляються органами місцевого самоврядування в населених пунктах відповідно до Законів України «Про благоустрій населених пунктів» (2807-15), «Про захист тварин від жорстокого поводження» (3447-15) та «Про місцеве самоврядування в Україні».

Стаття 89 КУпАП встановлює відповідальність за жорстоке поводження з тваринами, а саме зазначає, що жорстоке поводження з тваринами, їх мордування або вчинення інших дій, що призвели до їх мучення, каліцтва чи загибелі, – тягнуть за собою накладення штрафу від трьох до семи неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

(Стаття 89 в редакції Закону № 81/96-ВР під 06.03.96, із змінами,

внесеними згідно із Законом № 55/97-ВР від 07.02.97)

Кримінальна відповідальність за жорстоке поводження з тваринами передбачена ст.299 КК України. Відповідальність настає у разі наявності складу злочину, спрямована на охорону гуманного ставлення до тварин. Відповідно до ст.299 КК України, знущання над тваринами, що відносяться до хребетних, вчинене із застосуванням жорстоких методів або з хуліганських мотивів, а також на цькування тварин одна на одну, вчинене з хуліганських чи корисливих мотивів, караються штрафом або арештом на строк до шести місяців. Ті самі дії, вчинені у присутності малолітнього караються штрафом або обмеженням волі до двох років.

Правила утримання домашніх тварин розробляються органами місцевого самоврядування в населених пунктах відповідно до Законів України «Про благоустрій населених пунктів» (2807-15), «Про захист тварин від жорстокого поводження» (3447-15) та «Про місцеве самоврядування в Україні».

Стаття 154 Кодексу України про адміністративні правопорушення встановлює відповідальність за порушення правил тримання собак і котів.

Відповідно до Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» та Наказу Міністерства юстиції № 429 від 30.09.2010
Про затвердження Порядку утримання та розведення диких тварин, які перебувають у стані неволі або в напіввільних умовах

3.1. Утримання диких тварин у неволі допускається, якщо:

створені умови, що відповідають їх біологічним, видовим та індивідуальним особливостям;
дотримані вимоги, встановлені Законом України "Про захист тварин від жорстокого поводження" ([3447-15](#));
наявні документи, що підтверджують законність набуття дикої тварини.

Якщо Ви бачите фотографа з дикою твариною, необхідно вимагати у нього

ДОЗВІЛ

на утримання дикої тварини від Міністерства екології та природних ресурсів України

Якщо фотограф відмовляється пред'явити документ, необхідно звернутися до представника правоохоронних органів з проханням затримати правопорушника

В разі відмови правоохоронців – звернутися зі скаргою до міського управління органів внутрішніх справ

Закон України
Про захист тварин від жорстокого поводження

Ст. 299 Кримінального кодексу України
«Жорстоке поводження з тваринами»

Ст. 89 Кодексу України про адміністративні правопорушення
«Жорстоке поводження з тваринами»

Ст. 89 Кодексу України про адміністративні
правопорушення
«Жорстоке поводження з тваринами»

Жорстоке поводження з тваринами, їх
мордування або вчинення інших дій, що
призвели до їх мучення, каліцтва чи
загибелі, -

тягнуть за собою накладення штрафу від
дев'яти до двадцяти одного
неоподаткованого мінімуму доходів
громадян.

{ Стаття 89 в редакції Закону N від
06.03.96, із змінами, внесеними згідно із
Законами N від 07.02.97, N 1827-VI від
21.01.2010 }

Ст. 299 Кримінального кодексу України
«Жорстоке поводження з тваринами»

1. Знущання над тваринами, що відносяться до хребетних, вчинене із застосуванням жорстоких методів або з хуліганських мотивів, а також нацькування зазначених тварин одна на одну, вчинене з хуліганських чи корисливих мотивів, -

караються штрафом до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арештом на строк до шести місяців.

2. Ті самі дії, вчинені у присутності малолітнього, -

караються штрафом до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до двох років.

Заява
про відкриття кримінального провадження

В районне відділення міліції
ГУ ОМУ МВС України
в Одеській області
П. І. Б.
Адреса, телефон

ЗАЯВА

Прошу відкрити кримінальне провадження по факту жорстокого поводження з тваринами, передбаченого ст. 299 КК України у зв'язку з наступними обставинами (викладення суті справи) і притягнути винних до кримінальної відповідальності.

Дата

Підпис

Дякую за увагу!

БЛОК IV. ПІДВИЩЕННЯ ПРАВОСВІДОМОСТІ УЧАСНИКІВ ЗБОРУ

Історія та сучасний стан правового забезпечення добробуту тварин і захист їх від жорстокого поводження

Зубченко Надія Ігорівна

здобувач кафедри міжнародного права та міжнародних відносин

НУ «Одеська юридична академія»

Питання забезпечення добробуту тварин та їх захисту від жорстокого поводження знайшли відображення у працях багатьох філософів (А. Швейцер, Дж. Локк, І. Кант), письменників (Б. Шоу, Е. Сетон-Томпсон, М. Прішвін), політиків (А. Лінкольн, М. Ганді), юристів. Звісно, першочергово основна увага приділялася домашнім та сільськогосподарським тваринам, але згодом і тварини, що знаходяться у природньому середовищі, стали об'єктом захисту.

Ідеї видатних філософів не могли не зачіпати таку сферу, як відношення до природи в цілому, і до тварин зокрема. Перші концепції необхідності гуманного поводження з тваринами зародилися ще у Давньому світі, і надалі отримували розвиток у філософських працях.

Вперше про необхідність захищати тварин згадується у едиктах давньоіндійського імператора Ашоки (273 р. до н. е. – 232 р. до н. е.), який, законодавчо відстоюючи позиції буддизму, додержувався принципу ненасилля. Заборонялося необов'язкове вбивство чи калічення тварин, таврування тварин, полювання заради втіхи. Законодавчо закріплювався статус ветеринарних закладів та виготовлення ветеринарних ліків. Слідуючи буддистським устоям, Ашока стверджував: «Дхарма примножилася двома засобами: завдяки заснованим на дхармі велінням, і завдяки перевихованню. З цих двох, веління дають мало, тоді як переконання дає багато. Ґрунтуючись на дхармі, я повелів захищати тварин, і багато іншого. Але саме завдяки

перевихованню в народі зросла дхарма не вбивати живих істот і не шкодити їм».

Мислителі Давніх Греції та Риму висловлювалися щодо небажаності жорстокого поводження з тваринами, проте разом з тим, не визнавали за тваринами певних прав. Сенека наголошував на тому, що тварини, як творіння природи, наділені «здатністю пристосовуватися і любов'ю до себе»¹. Тим тварини здатні засвоювати знання, надані природою, а отже, мається на увазі, що тварини є деякою мірою мислячими істотами.

Піфагор вважав вбивство тварин взагалі недопустимим: «Ті, хто вбиває тварин для того, щоб їсти їх плоть, можуть не задумуючись знищити собі подібних»². Ця теза підтверджувалася філософом та його послідовниками тим, що душа може переселятися у будь-яке тіло, і тварини в тому числі, а тому знущання над твариною чи вбивство її рівноцінне вбивству людини.

Давньогрецький філософ Плутарх присвятив декілька своїх праць тваринам, їх поведінці та поводженню з ними. Будучи вегетаріанцем, Плутарх наголошував на забороні мучення тварин, оскільки вважав, що тварини, як і люди, мають душу. Філософ обґрунтовував, що «ми не можемо заявляти прав на тварин, що існують на суші...; при умертвінні вони ... заставляють нас стидатися нашого вчинка»³.

У Середньовіччі філософська думка підпорядковувала тварин людині (згідно біблійним концепціям), ця нерівність закріплювалася божественною ієрархією, де людина знаходилася на верхівці ієрархії. Тварини вважалися бездумними, оскільки не могли користуватися людською мовою, тому вони не вважалися гідними поваги. Жорстокі дії людини щодо тварин (полювання, і навіть переслідування інквізицією) вважалися прийнятними.

¹ Луций Анней Сенека Нравственные письма к Луцилию. Письмо CXXI / Пер. и прим. С. А. Ошерова. – Москва : «Наука», 1977 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://psylib.org.ua/books/senek03/txt121.htm>

² Pythagoras / Animal Rights History [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.animalrightshistory.org/pythagoras/>

³ Plutarch Moralia / Plutarch, F. C. Babbitt [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://archive.org/details/moraliainfifteen12plutuoft>

Епоха Просвітництва, навпаки, заклала основи сучасного розуміння гуманного поводження з тваринами, і численні вчені та філософи звертали свою увагу на проблему жорстокості до тварин.

Французький філософ Вольтер вже у XVII столітті попереджував сучасників про необхідність заборони покидати домашніх тварин: «Зроби ж сам висновок щодо собаки, яка втратила свого господаря, з жалібним виттям шукала його по всіх дорогах, яка входить в будинок стривожена, неспокійна, спускається, піднімається сходами, ходить з однієї кімнати в іншу і, нарешті, знайшовши господаря в його кабінеті, висловлює йому свою радість веселим гавкотом, стрибками, ласками». Таким чином, Вольтер попереджує щодо відповідальності людини за тварину. Обґрунтовуючи саме існування тварин, Вольтер пропагує їх здатність відчувати, заперечує необхідність дослідів над тваринами (вівісекцію зокрема): «Варвари хапають цю собаку, яка так незмірно перевершує людину в дружбі; вони прив'язують її до столу, вони розрізають живцем, щоб показати тобі її артеріальні вени. Ти виявляєш в ній точно такі ж органи чуття, які є в тобі. Відповідай ти, який вважає, що організм – машина, невже природа вклала в цю тварину органи чуття, щоб вона нічого не відчувала? Невже вона володіє нервами для того, щоб бути бездушною? Не приписуй природі таке безрозсудне протиріччя»⁴.

Британський вчений та філософ Джон Локк прослідковував прямий зв'язок між жорстоким поводженням з тваринами і насиллям над людьми. У своїй праці «Думки про виховання»⁵ Дж. Локк подібно Вольтеру стверджує, що тварини здатні відчувати, і є невірним спричиняти їх непотрібні страждання. Проте, Дж. Локк на відміну від Вольтера, вказує, що тварина не має права на добре поводження з нею. Вчений виражає думку щодо виховання у дітей моральності, і зокрема, перешкоджати жорстокому поводженню дітей з тваринами, оскільки спричинить шкоду самим дітям: «я

⁴ Voltaire The Philosophical Dictionary. Animals / Selected and translated by H. I. Woolf. – New York, 1924 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://history.hanover.edu/texts/voltaire/volanima.html>

⁵ Локк Д. Мысли о воспитании [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://filosof.historic.ru/books/item/f00/s00/z0000460/index.shtml>

вважаю, що потрібно тут за ними слідкувати, і якщо у них проявляється схильність до такої жорстокості, вчити їх протилежному поведженню; оскільки під впливом звички мучити і вбивати тварин їх душа буде поступово грубіти також і по відношенню до людей⁶». Таким чином, Дж. Локк обґрунтовує гуманне поводження з тваринами з позицій антропоцентризму, оскільки вважає, що жорстокість до тварин «псує» людину, спотворює її уявлення про мораль.

Іммануїл Кант взагалі відкидав ідею будь-яких обов'язків людей перед тваринами. Подібно Дж. Локку, І. Кант вважав жорстоке поводження з тваринами «поганим вчинком», «лише з тієї причини, що жорстокість шкодить самому людству». Вчений вважав, що у людей є обов'язки лише одне до одного, а «жорстокість до тварин суперечить зобов'язанню людини перед самим собою, тому що вбиває в ній співчуття до чужих страждань, яке дуже корисне у відносинах з іншими людьми»⁷. Тобто, вчений також стає на бік антропоцентризму у сфері поводження з тваринами, проте все одно наголошує на необхідності захисту тварин.

Основні релігії світу підтримують думку щодо гуманного поводження з тваринами. Християнство, проповідуючи любов до всього живого, не виключає захист тварин від жорстокого поводження, і навіть наголошує на святості будь-якого життя. Християнство за своєю сутністю антропоцентричне, воно є взаємовідносинами між Богом і людиною; але, на противагу цієї тези, варто відзначити, що людина поставлена володарювати над усім світом не у сенсі споживання, а у сенсі турботи про довкілля⁸. Православ'я, як галузь християнства, проповідує повагу і гуманність до будь-якого життя. Православна традиція християнського віросповідання засуджує

⁶ Локк Д. Мысли о воспитании [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://filosof.historic.ru/books/item/f00/s00/z0000460/index.shtml>

⁷ Kant I. Groundwork of the Metaphysic of Morals, part II (The Metaphysical Principles of the Doctrine of Virtue) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://books.google.com.ua/books?id=MJcrTG6tJsAC&printsec=frontcover&hl=uk#v=onepage&q&f=false>

⁸ Див.: Шульженко П. Защита животных как практика христианского милосердия. Актуальность и перспективы // Социальное служение Православной Церкви: проблемы, практики, перспективы: матер. Всероссийской науч.-практ. конф., 7–8 июня 2013 г. — СПб.: СПбГИПСР, 2013. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://spbda.ru/news/a-3103.html>

будь-які негативні прояви жорстокості, в тому числі і до тварин. Православне Передання зберегло велику кількість прикладів і настанов святих (Власія Севастійського, Сергія Радонезького, Серафіма Саровського та ін.). Найбільш влучно відношення до тварин у православній традиції відображає вираз царя Соломона: «Праведний опікується і про життя скота свого»⁹. Доповненням до цього є уявлення преподобного Сілуана Афонського: «Деякі прив'язуються до тварин, але цим вони ображають Творця, бо людина покликана вічно жити з Господом, царювати з ним і любити Єдиного Бога. До тварин не повинно мати пристрасті, але повинно тільки мати серце, що милує всяку тварь»¹⁰. Тим самим, наголошується, що православ'я будує концепцію поводження з тваринами, як з істотами нижче за ієрархією, але не допускає жорстокості до тварин.

Католицизм підкреслює присутність Бога у кожній істоті. Франциск Асизький взагалі вважав тварин своїми «братами і сестрами»¹¹. Але, католицьке віросповідання, як і християнство в цілому, не визнає за тваринами прав, лише наголошує на недопустимості жорстокості до них з позиції захисту моралі. Е. Лінзі, виражаючи незгоду з антропоцентричним католицизмом, наголошує, що «створіння існує на славу Божу, тобто, воно має сенс і цінність, крім оцінки його корисності для людини. Саме в цьому сенсі ми можемо сказати, що воно має самостійну цінність. Уявити, що Бог створив увесь всесвіт тільки для користі і задоволення людини було б ознакою глупоти»¹².

Ісламська традиція вважає, що усі істоти залежать від Аллаха, і більше всіх Аллах любить тих, хто робить добро іншим істотам. У священному Одкровенні Корану про тварин говориться у різних контекстах: в одних аятах

⁹ Игумен Нектарий (Морозов) Уроки в школе любви // Православие и современность [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pravoslavie.ru/smi/56936.htm>

¹⁰ Старец Силуан Афонский: Мысли Старца: о растениях и животных [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.pravoslavie.by/page_book/mysli-starca-o-rastenijah-i-zhivotnyh

¹¹ Костыря В. А. Проповедь Франциска Ассизского птицам. Смысл, который придавал ей сам Святой и восприятие ее современниками (на основе письменных источников XIII века и ранней иконографии этой проповеди XIII-XV веков) : відео-доповідь [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.scivee.tv/node/62417>

¹² Linzey A. Christianity and the Rights of Animals // Crossroad, New York, 1987. – 208 p.

Аллах нагадує про чудеса своїх творінь, в інших - про свою милість і велику щедрість, про те, як він вшанував людину і підкорив їй тварин, щоб вона користувався ними під благо собі. Тобто, на перший погляд бачимо антропоцентричність у релігійній традиції ісламу. Проте, Коран говорить нам про те, що тварини живуть своїми громадами, вони мають почуття, вони п'ють і їдять, а значить, відчувають і мають переваги¹³. «У плані почуттів вони нічим не відрізняються від людини: їх відмінність від людей лише в тому, що на них не покладаються обов'язки виконання пророчих законів, посланих в Священних Книгах, тому що вони позбавлені тієї високого ступеня розуму і здатності глибоко мислити, яка дана людині»¹⁴. Таким чином, з одного боку, ісламська релігійна традиція дотримується антропоцентричної концепції, і наголошує на призначенні тварин для задоволення потреб людини, а з іншого – визнає тварин істотами, що відчувають. До того ж якщо розглядати складові Корану як правові документи, то можна зробити висновок, що релігійні норми ісламу щодо тварин мають характер правових норм, а отже, загальнообов'язковими для тих, хто сповідує іслам.

Буддизм проголошує два принципи – непричинення шкоди всім живим істотам і доброта та любов до всіх живих істот. Яскравим прикладом застосування буддистської концепції поводження з тваринами, що отримала законодавче закріплення, є вищезгадані едикти давньоіндійського імператора Ашоки¹⁵; більш сучасний приклад – суворе дотримання буддистських принципів із обов'язковою відмовою від продуктів тваринного походження і заборона вбивства тварин. Індуїзм, близький за походженням до буддизму, проповідуючи переродження душ, утверджує заборону на вбивство тварин взагалі. Більш того, особливе місце у індуїстській релігії займає корова.

¹³ Торкаман А. Э. О правах животных в Исламе [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.islamrf.ru/news/culture/mosaique/4385>

¹⁴ Маликов А. Я. Р. Права животных в Исламе [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.whyyislam.ru/main/prava-zhivotnykh-v-islame.htm>

¹⁵ The Edicts of King Asoka / an English rendering by Ven. S. Dhammika. – 1994 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.accesstoinight.org/lib/authors/dhammika/wheel386.html>

Відгалуженням індуїзму є кришнаїзм, який суворо забороняє будь-яке насилля над тваринами і проголошує корову священною твариною. Далай-Лама Тензін Джайтсо стверджує, що «неважливо, чи належать вони (живі істоти) до більш високих форм, таких, як людина, або нижчих, таких, як тварини, всі істоти, в першу чергу, шукають миру, спокою і безпеки. Життя так само дороге безгласному створінню, як і людині»¹⁶.

У першій половині XX століття актуалізується проблематика захисту тварин від жорстокого поводження, і в якості основної висувається ідея про необхідність заборони експериментів над тваринами (вівісекція). Численні вчені та письменники дотримувалися думки, що вівісекція суперечить моральним устоям суспільства і має бути заборонена через наявність у тварин права на життя і здоров'я. У кінці XIX – на початку XX століття у Великобританії проти вівісекції виступали такі письменники, як А. Теннісон (що був віце-президентом Національного антивівісекційного товариства) і Р. Браунінг, Дж. Голсуорсі, Т. Харди; цей рух підтримали видні актори, художники, виступав проти вівісекції Б. Шоу. В подальшому ця ідея переросла у концепцію прав тварин.

В цілому, слід вказати, що якщо мова заходить про права тварин численні дослідники схилиються до думки, що тварини можуть мати природні права, зокрема, право на життя; право на свободу; право на вільне пересування і обрання місця проживання; право на сприятливе навколишнє середовище; право на медичну допомогу.

Як раніше стосовно до прав людини, філософські ідеї гуманного відношення до тварин знайшли відображення у праві, першочергово у внутрішньодержавному, а потім у міжнародному. Аналогічні процеси проходять і сьогодні із закріплення стандартів добробуту тварин – першочергово у законодавстві окремих держав (Германія, Австрія, Великобританія, Фінляндія), а потім на регіональному рівні (Рада Європи), у

¹⁶ The Meaning of Life from a Buddhist Perspective / translated and edited by J. Hopkins. - Wisdom Publications, Boston, 1993. – 111 p.

діяльності міжнародних організацій¹⁷. Наступним етапом має стати глобальний (універсальний) рівень стандартів поводження з тваринами, де добробут тварин стане необхідною вимогою для сучасної розвиненої держави, оскільки все більше значення набуває співробітництво держав, їх органів, міжнародних організацій в сфері захисту тварин та забезпечення їх гідного існування¹⁸.

Незважаючи на наявність філософських засад гуманного відношення до тварин та їх закріплення, нагальною залишається проблема жорстокого поводження з тваринами. Жорстоке поводження з тваринами може проявлятися різними способами (заподіяння невинуватених страждань, заподіяння каліцтва, безпідставного умиротворення. Нажаль, у правовому регулюванні неможливо передбачити усі випадки жорстокого поводження з тваринами, тому виникла концепція забезпечення «добробуту тварин», що включає забезпечення гідних умов існування і утримання тварин, а також їх захист від жорстокого поводження.

Таким чином, слід відзначити, що ідеї про необхідність гуманного поводження з тваринами знайшли системне філософсько-етичне закріплення та обґрунтування у першій половині XX століття, і стали основою для суспільного руху із захисту тварин і обґрунтування необхідності нормативно-правової регламентації захисту тварин. На сучасному ж етапі тема гуманного відношення до тварин значно актуалізувалася.

¹⁷ Всемирная организация здравоохранения животных=Международное эпизоотическое бюро, OIE (<http://www.oie.int>); Международный фонд защиты животных IFAW (<http://www.ifaw.org>)

¹⁸ Короткий Т. Р., Химченко С. А. Правовое регулирование охраны домашних животных в Украине // Актуальні проблеми політики: Зб. наук.праць / Одеса: Юридична література, 2003. –Вип. 16. – С. 231-236.

А знаете ли вы, кто
впервые стал защищать
животных?

© Надежда Зубченко, НУ "ОЮА"

Первым из известных правителей,
отнесшихся к животным с уважением и
законодательно защитившим их от
жестокого обращения, был
древнеиндийский император Ашока.

Он правил в 273 до н. э. — 232 до н. э. и
прославился тем, что составил список
охраняемых животных и запретил охоту.

Not bad.

© Надежда Зубченко, НУ "ОЮА"

Древние римляне осуждали жестокое обращение с животными, но правами их не наделяли.

Тем не менее, в гладиаторских боях все равно животных использовали

у животных есть ощущение
руководящего начала
собственной души, хотя и
неясное, нечеткое

Луций Анней Сенека
Нравственные письма к Луцилию

© Надежда Зубченко, НУ "ОЮА"

Те, кто убивает животных для
того, чтобы есть их плоть, могут
не задумываясь уничтожить себе
подобных. Пифагор

Древние греки в вопросе
отношения к животным
соглашались с римлянами.

Но были среди них и такие,
кто признавал за животными
наличие неотъемлемых прав,
например, Пифагор и его
последователи.

© Надежда Зубченко, НУ "ОЮА"

Плутарх и его последователи наделяли животных душой; именно этим они подтверждали наличие у животных естественных прав

Мы не можем заявлять прав на животных, существующих на суше...; при умерщвлении ... они заставляют нас стыдиться своего поступка...

Плутарх

© Надежда Зубченко, НУ "ОЮА"

В Средневековье сильное влияние на отношение к животным оказывала религия. Животные находились в подчинении у человека, считались неодушевленными и жестокость к ним считалась нормой.

Более того, некоторые животные преследовались инквизицией как колдовские! (например, черные коты).

© Надежда Зубченко, НУ "ОЮА"

Эпоха Возрождения отличалась лояльностью в отношении к животным. Например, Леонардо да Винчи считал, что мораль в отношении животных будет развиваться в сторону недопустимости жестокости к животным.

Да Винчи выкупал продающихся в клетках птиц, чтобы выпустить их на свободу, негативно отзывался о людях, мучивших животных из побуждений садизма

© Надежда Зубченко, НУ "ОЮА"

XVII век

Животные рассматриваются как природные механизмы, не имеющие чувств, а значит, отношение к ним – как к вещи

© Надежда Зубченко, НУ "ОЮА"

Эпоха Просвещения заложила многие гуманистические основы, в том числе и сформулировала понятие гуманного отношения к животным

Многие философы (Вольтер, Руссо, Локк, Кант, Бентам) выражали мысль, что животные – существа чувствующие, даже мыслящие, и жестокость к ним неоправдана.

...жестокость по отношению к животным плоха лишь по той причине, что причиняет вред самому человечеству.

И. Кант

© Надежда Зубченко, НУ "ОЮА"

Однако, несмотря на попытки философов и политиков к предотвращению опытов над животными (вивисекция), эксперименты продолжались.

И лишь в XIX веке в Великобритании предприняли законодательные меры против вивисекции.

© Надежда Зубченко, НУ "ОЮА"

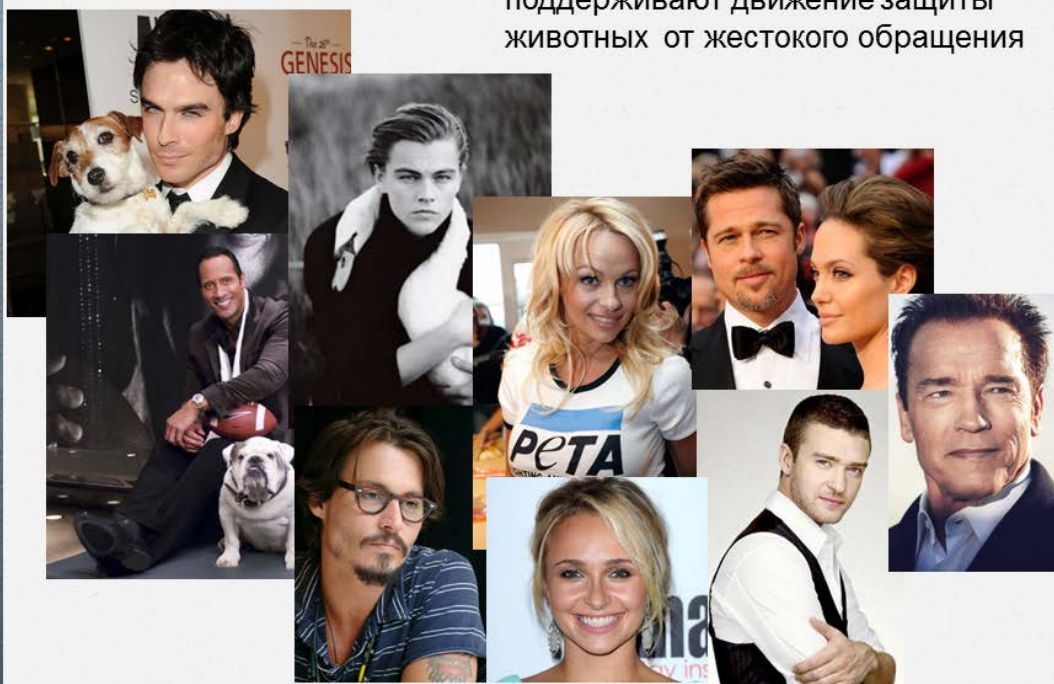
В конце XIX века стала разрабатываться концепция «прав животных».

XX век отличается усилением борьбы за права животных и активизацией организаций, борющихся за права животных.

© Надежда Зубченко, НУ "ОЮА"

Мировые знаменитости также поддерживают движение защиты животных от жестокого обращения

© Надежда Зубченко, НУ "ОЮА"

Вторая половина XX века ознаменовалась знаковыми событиями для защитников животных.

В 70-80-е гг. в рамках Совета Европы были приняты 5 международных документов, закрепивших гуманное отношение к животным:

Европейская конвенция о защите животных при международной перевозке 1968 г. ,

Европейская конвенция о защите позвоночных животных,

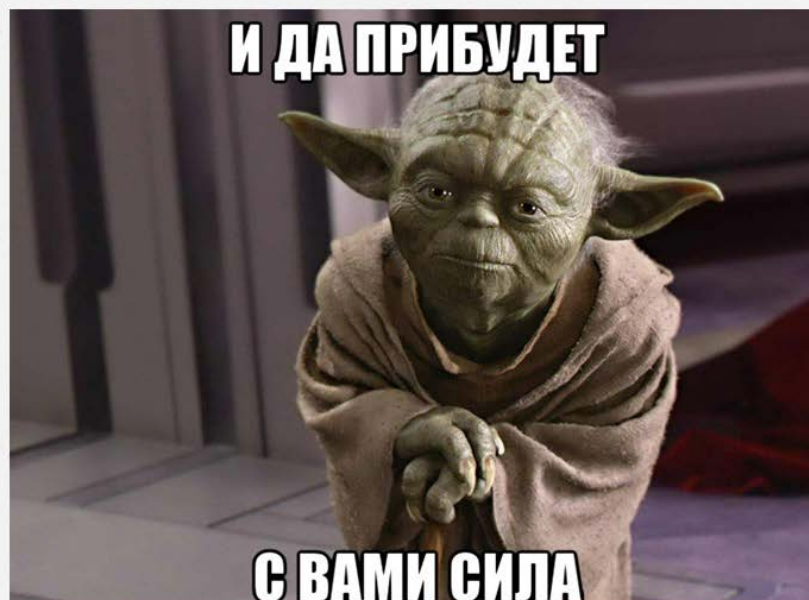
используемых для исследовательских и других научных целей 1986 г. ,

Европейская конвенция о защите животных, содержащихся на фермах 1978г.,

Европейская конвенция о защите домашних животных 1987г.

© Надежда Зубченко, НУ "ОЮА"

Надежда Зубченко

n.zubchenko@onua.edu.ua

© Надежда Зубченко, НУ "ОЮА"

ДИТЯЧИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ ПАРЛАМЕНТ – школа з формування громадської свідомості молоді.....3

БЛОК І. ПРЕЗЕНТАЦІЯ РОБОТИ ЛІДЕРАМИ-УЧАСНИКАМИ ОБЛАСНОГО ЗБОРУ ДЕП, ЗАХИСТ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОЕКТІВ З МЕТОЮ ОБМІНУ ДОСВІДОМ ПРИРОДООХОРОННОЇ РОБОТИ

Єрємін М., Гурьянов О.

Одеський навчально-виховний комплекс «Гімназія № 7 – спеціалізована школа І ступеня з поглибленим вивченням англійської мови».....5

Білоус О.

Сичавська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів Комінтернівської районної державної адміністрації Одеської області.....24

Чувальська В., Чувальська М.

команда «ЗІП» Новотроїнівського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів-ліцей-дошкільний навчальний заклад» Болградського районного відділу освіти Одеської області.....27

Гусак А., Ружицька К.

Дитячий екологічний парламент Одеського обласного гуманітарного центру позашкільної освіти та виховання.....44

Стоянова О., Фучеджи Н.

Вільненський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів – дошкільний заклад» Тарутинського районного відділу освіти Одеської області.....51

Мироненко Д., Третяк Г.

ініціативна екологічна група «Орлята» Ясківської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів Біляївського районного відділу освіти Одеської області.....65

Яворська К., Скіра Г.

команда «Берізка» Одеської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 48 Одеської міської ради Одеської області.....76

Мартинів А., Приходько Г.

ініціативна екологічна група «Нове покоління» Будинку дитячої та юнацької творчості Татарбунарського відділу освіти Одеської області.....82

Массанова Д., Ваховська Г.

ініціативна екологічна група Іллічівського центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді.....93

Колесник А., Радева В., Харьковенко Н., Каритнянська О.

ініціативна екологічна група «Екоюст» Одеського юридичного ліцею.....100

Волянський П., Колбасюк Ю.

команда «Промінь» Одеського центру дитячої та юнацької творчості «Промінь» Малиновського районного відділу освіти Одеської області119

Адамова О., Ребекевша С.

команда «Зелений світ» Одеської загальноосвітньої школи № 60 І-ІІІ ступенів Одеської міської ради Одеської області.....125

Акопян А., Мереакре О.

Дитячий екологічний парламент «Екос» міського центру дитячої творчості Білгород-Дністровського міського відділу освіти Одеської області135

Лебединець Т., Гук О.

команда «Охоронці природи» Дитячого екологічного парламенту «Республіка - шкільний парламент» будинку дитячої та юнацької творчості Біляївського районного відділу освіти Одеської області.....152

Малтасар М., Ковальчук Г.

Дитячий екологічний парламент «Паросток» Одеського навчально - виховного комплексу № 49 «Спеціалізована школа-загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів» Одеської міської ради Одеської області.....168

БЛОК II. ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЗНАНЬ З ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Блажко О.

ЕКОСИСТЕМА КЕРУВАННЯ ВІДКРИТИМИ ДАНИМИ.....186

БЛОК III. ТРЕНІНГ «ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ТВАРИН ВІД ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ В УКРАЇНІ»

Турська В.

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ТВАРИН ВІД ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ В УКРАЇНІ.....197

БЛОК IV. ПІДВИЩЕННЯ ПРАВОСВІДОМОСТІ УЧАСНИКІВ ЗБОРУ

Зубченко Н.

Історія та сучасний стан правового забезпечення добробуту тварин і захист їх від жорстокого поводження.....209